ภาค 3 กฎเกี่ยวกับวิภาคกรรม

บทที่ 1 การสอบสวนแคบลงสู่กฎเกี่ยวกับวิภาคกรรม – ความสัมพันธ์อันจำเป็นระหว่างกฎเหล่านี้ 153

บทที่ 2 ค่าเช่าและกฎว่าด้วยค่าเช่า 165

บทที่ 3 ดอกเบี้ยและสาเหตุที่มีดอกเบี้ย 173

บทที่ 4 ทุนปลอมเทียมและผลกำไรซึ่งมักเข้าใจผิดกันว่าเป็นดอกเบี้ย 189

บทที่ 5 กฎว่าด้วยดอกเบี้ย 195

บทที่ 6 ค่าแรงกับกฎว่าด้วยค่าแรง 204

บทที่ 7 สหสัมพันธ์และการประสานกันระหว่างกฎเหล่านี้ 218

บทที่ 8 ปัญหาในส่วนที่เป็นภาวะสถิตได้รับการอธิบายแล้ว 221

The machines that are first invented to perform any particular movement are always the most complex, and succeeding artists generally discover that with fewer wheels, with fewer principles of motion than had originally been employed, the same effects may be more easily produced. The first philosophical systems, in the same manner, are always the most complex, and a particular connecting chain, or principle, is generally thought necessary to unite every two seemingly disjointed appearances, but it often happens that one great connecting principle is afterward found to be sufficient to bind together all the discordant phenomena that occur in a whole species of things.

-ADAM SMITH,

Essay on the Principles Which Lead and Direct Philosophical Inquiries, as Illustrated by the History of Astronomy.

ภาค 3 กฎเกี่ยวกับวิภาคกรรม (The Laws of Distribution)

บทที่ 1

การสอบสวนแคบลงสู่กฎเกี่ยวกับวิภาคกรรม – ความสัมพันธ์อันจำเป็นระหว่างกฎเหล่านี้

ข้าพเจ้าคิดว่าการตรวจสอบที่ผ่านมาแล้วจะแสดงให้เห็นอย่างแน่แท้แล้วว่าคำอธิบายที่ให้ไว้ในปัจจุบัน
ในนามของเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับปัญหาซึ่งเรากำลังพยายามจะแก้นั้นมิใช่เป็นคำอธิบายเลย

การที่ค่าแรงมิได้เพิ่มขึ้นตามความก้าวหน้าทางวัตถุ
แต่กลับมีแนวโน้มที่จะลดลงนั้น
จะอธิบายไม่ได้ด้วยทฤษฎีที่ว่าการเพิ่มจำนวนกรรมกรมีแนวโน้มอยู่เป็นนิจที่จะแบ่งผลรวมของทุน ซึ่งจ่ายออกเป็นค่าแรงนั้นให้เป็นส่วนเล็กยิ่งขึ้น เพราะว่า ดังที่เราได้เห็นแล้ว
ค่าแรงมิได้มาจากทุน แต่เป็นผลิตผลโดยตรงของแรงงาน
กรรมกรผู้ผลิตแต่ละคนก่อให้เกิดค่าแรงของเขาในขณะที่เขาทำงาน
และเมื่อมีกรรมกรเพิ่มขึ้นแต่ละคน กองทุนค่าแรงอันแท้จริงก็เพิ่มขึ้นด้วย –
เป็นการเพิ่มให้แก่เศรษฐทรัพย์อันเป็นมูลภัณฑ์ส่วนรวม ซึ่งเมื่อกล่าวโดยทั่วไป
แล้วจะมีปริมาณมากมายกว่าที่เขาจะชักออกมาเป็นค่าแรง

และก็ไม่สามารถจะอธิบายข้อนี้ได้ด้วยทฤษฎีที่ว่าธรรมชาติให้น้อยลงแก่ความต้องการที่มีมากขึ้น ซึ่งเป็นเพราะมีพลเมืองมากขึ้น
เพราะประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นของแรงงานทำให้สภาพที่ก้าวหน้าเป็นสภาพที่ปริมาณการผลิตต่อคนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
และถ้าสิ่งอื่นเท่าเทียมกันแล้วประเทศที่มีพลเมืองหนาแน่นที่สุดจะเป็นประเทศที่มีเศรษฐทรัพย์มากที่สุดเสมอ

เท่าที่ผ่านมา
เราได้แต่เพิ่มความน่าฉงนสนเท่ห์ของปัญหายิ่งขึ้น
เราได้ล้มล้างทฤษฎีอันหนึ่งซึ่งได้อธิบายข้อเท็จจริงที่มีอยู่ด้วยวิธีบางวิธี
แต่โดยการกระทำเช่นนั้นกลับทำให้ข้อเท็จจริงที่มีอยู่ดูยิ่งลึกลับอธิบายไม่ได้มากขึ้น
มันเป็นเสมือนหนึ่งว่าในขณะที่ทฤษฎีของ

Ptolemy ยังคงเข้มแข็งอยู่นั้นก็มีการพิสูจน์ง่าย ๆ ว่า ดวงอาทิตย์และดาวมิได้หมุนรอบโลก
ยังไม่มีการอธิบายถึงปรากฏการณ์แห่งเวลากลางวันและกลางคืนและแห่งการเคลื่อนที่ปรากฏ
(apparent motion) ของวัตถุท้องฟ้า ซึ่งจะทำให้ต้องกลับไปใช้ทฤษฎีเดิมอีก
นอกจากจะมีทฤษฎีที่ดีกว่ามาแทนที่
เหตุผลของเราได้นำเราไปสู่ข้อยุติว่ากรรมกรผู้ผลิตแต่ละคนก่อให้เกิดค่าแรงของตนเอง
และการเพิ่มจำนวนกรรมกรควรจะเพิ่มค่าแรงของแต่ละคน
แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏให้เห็นกลับเป็นว่ามีกรรมกรจำนวนมากที่ไม่สามารถจะหางานอันมีรายได้ดีได้และการเพิ่มจำนวนกรรมกรทำให้ค่าแรงลดลง กล่าวสั้น ๆ
เราได้พิสูจน์ว่าค่าแรงควรจะสูงที่สุด โดยที่แท้จริงแล้วมันกลับต่ำที่สุด
อย่างไรก็ตาม แม้แต่โดยการกระทำเช่นนี้เราก็ยังคืบหน้าออกไปบ้าง
สิ่งที่สำคัญถัดไปจากการค้นให้พบสิ่งที่เรามองหาก็คือการค้นให้พบว่าที่ใดไร้ประโยชน์ที่จะมองหา อย่างน้อยที่สุดเราก็ได้ตีวงของการสอบสวนให้แคบเข้ามา
เพราะว่าอย่างน้อยที่สุดนี่ก็แจ่มแจ้งแล้ว –
ว่าสาเหตุที่จำกัดผู้ผลิตกลุ่มใหญ่ให้ได้รับส่วนแบ่งของผลิตผลน้อยที่สุดเท่าที่พวกเขาจะยินยอมใช้ชีวิตด้วยผลิตผลเหล่านี้ (ถึงแม้พลังการผลิตจะเพิ่มขึ้นมากมาย) นั้น มิใช่การที่มีทุนจำกัดหรือมีขีดจำกัดของพลังธรรมชาติซึ่งแสดงตอบต่อแรงงาน ดังนั้น
เมื่อจะหาสาเหตุนี้ไม่พบในกฎอันเกี่ยวกับการผลิตเศรษฐทรัพย์แล้ว
เราก็จะต้องค้นหาในกฎที่ควบคุมวิภาคกรรม ขอให้เราหันมาพิจารณากฎเหล่านี้

เป็นการจำเป็นที่จะต้องสำรวจเรื่องการวิภาคหรือการแบ่งสันปันส่วนเศรษฐ-
ทรัพย์หมดทั้งเรื่องในแขนงใหญ่ ๆ
เพื่อที่จะค้นหาสาเหตุซึ่งทำให้ความยากแค้นของชนชั้นต่ำสุดรุนแรงขึ้นในขณะที่พลเมืองเพิ่มขึ้น
และศิลปะวิทยาการด้านการผลิตก้าวหน้าออกไป
เราจะต้องค้นให้พบกฎซึ่งกำหนดว่าผลิตผลส่วนใดที่แรงงานได้รับเป็นค่าแรง
การที่จะค้นให้พบกฎว่าด้วยค่าแรงหรืออย่างน้อยที่สุดก็ให้แน่ใจได้เมื่อเราได้พบกฎนี้
เราจะต้องกำหนดหากฎซึ่ง

กำหนดผลิตผลส่วนที่ไปสู่ทุนและส่วนที่ไปสู่เจ้าของที่ดินด้วย เพราะในเมื่อที่ดิน แรงงาน
และทุนเป็นปัจจัยร่วมกันในการผลิตเศรษฐทรัพย์
ผลิตผลก็จะต้องแบ่งออกไปในระหว่างปัจจัยทั้งสามนี้
ความหมายของผลิตผลหรือการผลิตของประชาคมหนึ่ง ๆ
ก็คือผลรวมของเศรษฐทรัพย์ที่ประชาคมนั้น ๆ ผลิตขึ้น –
เป็นกองทุนทั่วไปซึ่งตราบเท่าที่มูลภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมมิได้ลดลงก็จะต้องจ่ายออกเป็นการบริโภคแล
ะรายได้ทั้งมวล ดังที่ข้าพเจ้าได้อธิบายมาแล้ว ผลิตกรรมมิได้
หมายความแต่เพียงการประดิษฐ์สิ่งของเท่านั้น
แต่รวมถึงการที่มูลค่าเพิ่มขึ้นเนื่องจากการขนส่งหรือแลกเปลี่ยนสิ่งของด้วย
ในประชาคมพาณิชย์แท้ ๆ ก็มีการผลิตเศรษฐทรัพย์เช่นเดียวกันกับที่มีในประชาคมเกษตร
หรือประชาคมประดิษฐการแท้ ๆ และในกรณีหนึ่งก็เช่นเดียวกับในกรณีอื่น ๆ
คือผลิตผลนี้บางส่วนจะไปสู่ทุน บางส่วนจะไปสู่แรงงาน
และบางส่วนจะไปสู่เจ้าของที่ดินถ้าที่ดินมีมูลค่า อันที่จริงแล้ว

ส่วนหนึ่งของเศรษฐทรัพย์ที่ผลิตขึ้นมาย่อมจะไปแทนที่ทุนอยู่เสมอซึ่งทุนนั้นถูกใช้ไปและถูกทดแทนอยู่เรื่อย ๆ แต่เราไม่จำเป็นจะต้องนำเรื่องนี้มาคิด
เมื่อได้กำจัดไปเสียโดยถือเสียว่าทุนเป็นสิ่งต่อเนื่อง (continuous) ซึ่งในการพูดหรือคิดถึงทุนเราก็ถือเช่นนี้อยู่แล้วเป็นนิสัย ดังนั้นเมื่อเรากล่าวถึงผลิตผลเราจึงหมายถึงส่วนของเศรษฐ-ทรัพย์ที่ผลิตขึ้นนอกเหนือไปจากส่วนที่จำเป็นสำหรับชดใช้ทุนที่หมดเปลืองไปในการผลิต และเมื่อเรากล่าวถึงดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนสำหรับทุนเราก็หมายถึงส่วนที่ไปสู่ทุนภายหลังจากที่ทุนนั้นได้รับการทดแทนหรือซ่อมแซมแล้ว

ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นความจริงอีกว่า
ในประชาคมทุกแห่งที่ได้ผ่านขั้นตอนที่โบราณที่สุดมาแล้วผลิตผลบางส่วนได้ถูกเก็บไปเป็นภาษีและถูกใช้จ่ายโดยรัฐบาล
แต่ไม่เป็นการจำเป็นที่จะนำเรื่องนี้มาพิจารณาในการแสวงหากฎเกี่ยวกับวิภาคกรรม
เราอาจจะถือเสียว่าไม่มีการเก็บภาษีอยู่หรือถือเสียว่ามันไม่ได้ลดผลิตผลลงมากนักก็ได้
และเช่นเดียวกันสำหรับ

สิ่งที่ดึงไปจากผลิตผลด้วยการผูกขาดในบางรูปซึ่งเราจะได้พิจารณาในบทหลัง (บทที่ 4)
และซึ่งใช้อำนาจคล้ายคลึงกับการเก็บภาษี
หลังจากที่เราได้ค้นพบกฎเกี่ยวกับวิภาคกรรมแล้วเราก็
จะเห็นได้ว่าการเก็บภาษีมีผลอย่างไรต่อกฎเหล่านี้ ถ้ามี

เราจะต้องค้นให้พบกฎเกี่ยวกับวิภาคกรรมเหล่านี้เพื่อตัวเราเอง –
หรืออย่างน้อยที่สุดก็ค้นให้พบ 2 ในจำนวนทั้ง 3 กฎนี้

เพราะว่าเราอาจจะเห็นได้ในตำรามาตรฐานทุกเล่มว่าวิชาเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันมิได้เข้าใจกฎเหล่านี้อย่างถูกต้อง อย่างน้อยที่สุดก็เป็นส่วนรวม ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงการตรวจสอบของเราเองที่ผ่านมาแล้วต่อตำราเล่มหนึ่ง

นี่เป็นที่ประจักษ์ชัดในประการแรก จากศัพท์ที่ใช้

ในงานเขียนเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์ทั้งสิ้น เราได้รับการบอกเล่าว่าปัจจัยในการผลิตมีอยู่สาม คือ ที่ดิน แรงงานและทุน และผลิตผลทั้งหมดโดยธรรมดาก็แจกจ่ายออกเป็น 3 ส่วนโดยสอดคล้องกัน ดังนั้นเราจึงต้องการศัพท์ 3 คำ ซึ่งแต่ละคำจะต้องหมายถึงส่วนหนึ่ง ๆ เหล่านี้อย่างชัดเจนแยกออกเด็ดขาดจากอีก 2 ส่วน
ค่าเช่าตามที่ได้นิยามศัพท์ไว้อธิบายได้ชัดเจนเพียงพอแล้วสำหรับส่วนแรก –
คือส่วนที่ไปสู่เจ้าของที่ดิน
ค่าแรงตามที่ได้นิยามศัพท์ไว้อธิบายได้ชัดเจนเพียงพอแล้วสำหรับส่วนที่สอง – คือ
ส่วนที่เป็นผลตอบแทนแก่แรงงาน แต่สำหรับคำที่สาม –
คือส่วนที่ควรจะหมายถึงผลตอบแทนแก่ทุนนั้น –ในงานเขียนมาตร-
ฐานยังมีความสับสนและความคลุมเครือน่าฉงนเป็นที่สุด

ในบรรดาคำที่ใช้กันทั่วไป คำที่ใกล้เคียงที่สุดสำหรับอธิบายโดยเฉพาะถึงความคิดแห่งผลตอบแทนสำหรับการใช้ทุนก็คือ ดอกเบี้ย
ซึ่งตามที่ใช้กันโดยสามัญทั่วไปหมายถึงผลตอบแทนสำหรับการใช้ทุน โดยไม่รวมถึงแรงงานใด ๆ ในการใช้หรือการจัดการต่อทุน และไม่รวมถึงการเสี่ยงใด ๆ
ยกเว้นแต่จำพวกที่อาจเกี่ยวกับการประกัน คำว่า ผลกำไร
(profits) ตามที่ใช้กันโดยสามัญทั่วไปเกือบจะเหมือนคำว่าผลประโยชน์หรือรายได้ (revenue) มันหมายถึงกำไร (gain) หรือปริมาณที่ได้รับเกินกว่าปริมาณที่ใช้จ่ายไป และรวมถึงรายรับที่

เป็นค่าเช่าจริง ๆ อยู่ด้วยบ่อย ๆ
ในขณะเดียวกันก็รวมถึงรายรับที่เป็นค่าแรงจริง ๆ อยู่ด้วยแทบทุกครั้ง
ตลอดจนค่าชดเชยสำหรับการเสี่ยงตามลักษณะการใช้ทุนนั้น ๆ
ดังนั้นถ้าไม่แก้ไขความหมายโดยใช้ความรุนแรงอย่างที่สุดแล้ว
เราก็ไม่สามารถจะใช้คำนี้ในวิชาเศรษฐศาสตร์เพื่อให้หมายถึงผลิตผลส่วนที่ไปสู่ทุนให้เด่นชัดแยกจากส่วนที่ไปสู่แรงงานและเจ้าของที่ดินได้

ทั้งหมดนี้เป็นที่ตระหนักกันแล้วในงานเขียนมาตรฐานทางเศรษฐศาสตร์แอดัม
สมิธได้แสดงให้เห็นอย่างดีว่าค่าแรงและค่าชดเชยสำหรับการเสี่ยงส่วนมากเข้าไปรวมอยู่ในผลกำไรได้อย่างไร โดยการชี้ให้เห็นว่าทำไมผลกำไรจำนวนมากของคนผสมยาและผู้ค้าย่อยเล็ก ๆ จึงเป็นค่าแรงสำหรับแรงงานของตนโดยแท้ มิใช่ดอกเบี้ยสำหรับทุน
และแสดงให้เห็นว่าผลกำไรมหาศาลซึ่งได้รับเป็นบางครั้งในธุรกิจที่เสี่ยง
เช่นการขนสินค้าหนีภาษี
และการค้าของเก่านั้นทำไมแท้จริงจึงเป็นแต่เพียงค่าชดเชยสำหรับการเสี่ยง
ซึ่งเมื่อนานไปก็จะลดผล
ตอบแทนต่อทุนที่ใช้ไปเช่นนั้นลงสู่อัตราปกติหรือต่ำกว่าปกติ
มีการแสดงให้เห็นโดยทำนองเดียวกันนี้ในส่วนมากของงานเขียนภายหลัง
ซึ่งได้นิยามศัพท์คำว่าผลกำไรอย่างเป็นทางการตามความหมายสามัญโดยบางทีอาจจะไม่รวมถึงค่าเช่า
ในงานเขียนเหล่านี้ทั้งสิ้นผู้อ่านจะได้รับการบอกเล่าว่าผลกำไรประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ส่วนคือ – ค่าแรงสำหรับการกำกับดูแล ค่าชดเชยต่อการเสี่ยง และ “ดอกเบี้ย”
หรือผลตอบแทนสำหรับการใช้ทุน

ดังนั้น
ไม่ว่าจะโดยความหมายสามัญหรือความหมายตามที่แสดงให้ปรากฏในวิชาเศรษฐศาสตร์ปัจจุบันก็ตาม เราจะใช้คำว่าผลกำไรมิได้ในการกล่าวถึงการวิภาคเศรษฐ-
ทรัพย์ในระหว่างปัจจัยทั้งสามแห่งการผลิต
ไม่ว่าจะโดยความหมายสามัญหรือความหมายตามที่แสดงให้ปรากฏก็ตาม

การที่จะกล่าวถึงการวิภาคเศรษฐทรัพย์ออกเป็นค่าเช่า ค่าแรง
และผลกำไรก็เสมือนหนึ่งกล่าวถึงการแบ่งแยกมนุษยชาติออกเป็นชาย หญิงและคน
แต่นี่ก็เป็นสิ่งที่กระทำกันอยู่ในงานเขียนมาตรฐานทั้งปวงท่ามกลางความงง

งันอย่างยิ่งของผู้อ่าน
หลังจากที่ได้แยกแยะผลกำไรอย่างเป็นทางการออกเป็นค่าแรงสำหรับการกำกับดูแล
ค่าชดเชยต่อการเสี่ยง และดอกเบี้ย – ผลตอบแทนสุทธิสำหรับการใช้ทุน –
เขาก็พากันกล่าวต่อไปถึงการวิภาคเศรษฐทรัพย์ออกระหว่างค่าเช่าที่ดิน ค่าแรงสำหรับแรงงาน
และ “ผลกำไร” ของทุน
ข้าพเจ้ามิได้สงสัยจะมีคนจำนวนหลายพันที่ได้ใช้สมองของตนขบคิดเรื่อง
ความสับสนของคำเช่นนี้
อย่างปราศจากผลและล้มเลิกความพยายามไปอย่างหมดหวังโดยคิดว่าความผิดต้องเป็นเพราะคว
ามโง่เง่าของตนเอง เพราะนักคิดผู้ยิ่งใหญ่ทั้งหลายเช่นนั้นย่อมจะไม่ผิดพลาด
ถ้าหากจะเป็นเครื่องปลอบใจคนดังกล่าวได้บ้าง เขาก็อาจจะหันไปอ่านเรื่อง “History of
Civilization” ของ Buckle
และดูว่าผู้ที่เราเชื่อว่าได้รับความคิดอันแจ่มชัดอย่างน่าประหลาดจากสิ่งที่เขาอ่าน
และได้อ่านนักเศรษฐศาสตร์สำคัญ ๆ อย่างรอบคอบนับจากสมิธ
ลงมานั้นต้องได้รับความสับสนอย่างแก้ไม่หลุดจากความปนเปกันระหว่างผลกำไรกับดอกเบี้ย
อย่างไร เพราะบัคเกิล (ภาค 1 บทที่ 2 และหมายเหตุ)
ได้กล่าวอยู่เสมอถึงการวิภาคเศรษฐทรัพย์ออกเป็นค่าเช่า ค่าแรง ดอกเบี้ย และผลกำไร
และเราไม่ควรจะประหลาดใจในข้อนี้
เพราะว่าหลังจากที่แยกผลกำไรอย่างเป็นทางการออกเป็นค่าแรงแห่งการกำกับดูแล ค่าประกัน
และดอกเบี้ยแล้วนั้น

ในการระบุสาเหตุที่เป็นตัวกำหนดอัตราผลกำไรโดยทั่วไปบรรดานักเศรษฐศาสตร์เหล่านี้ได้กล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลกำไรเฉพาะส่วนที่เขาตั้งชื่อว่าดอกเบี้ยอย่างเห็นได้ชัดเท่านั้น และแล้วในการกล่าวถึงอัตราดอกเบี้ยก็กลับให้สูตรว่าด้วยอุปทานกับอุปสงค์ (supply and demand)ที่ไร้ความหมายหรือมิฉะนั้นก็กล่าวถึงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อค่าชดเชยสำหรับการเสี่ยง ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นการใช้คำตามความหมายสามัญ
มิใช่ตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ซึ่งตนได้ระบุไว้อันไม่หมายรวมถึงค่าชดเชยสำหรับการเสี่ยงด้วย ถ้าท่านผู้อ่านจะหยิบเรื่อง “Principles of Political Economy” ของ John Stuart Mill ขึ้นมาและเปรียบเทียบบทที่ว่าด้วยผลกำไร (ภาค 2 บทที่ 15) กับบทที่ว่าดอกเบี้ย (ภาค 3 บทที่ 23)
ก็จะเห็นความสับสนเช่นนี้เป็นอุทาหรณ์ในกรณีของนักเศรษฐศาสตร์อังกฤษที่ขึ้นชื่อที่สุดด้านตรรกะในลักษณะที่เด่นชัดยิ่งกว่าที่ข้าพเจ้าปรารถนาจะแสดง

คนเหล่านี้มิได้ถูกชักนำเข้าไปสู่ความสับสนแห่งความคิดเช่นนี้โดยไม่มีสาเหตุ ถ้าพวกเขาต่างได้พากันตาม ดร.แอดัม สมิธไปเสมือนเด็กที่เล่น “ตามผู้นำของข้าพเจ้า” กระโดดในที่ที่เขากระโดด และตกลงไปในที่ที่เขาตกทุกคนแล้วก็ย่อมเป็นเพราะว่ามีรั้วตรงที่ที่เขากระโดดและมีหลุมตรงที่เขาตกลงไป

ความยากลำบากซึ่งทำให้เกิดความสับสนนี้ขึ้นก็คือทฤษฎีค่าแรงที่ยอมรับกันล่วงหน้าเนื่องจากเหตุผลที่ข้าพเจ้าได้ระบุไว้ก่อนแล้ว
ทฤษฎีนี้ก็ปรากฏแก่พวกเขาเสมือนเป็นสัจจะที่แจ่มกระจ่างในตัวเองว่าค่าแรงของกรรมกรบางชั้นขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างทุนกับจำนวนกรรมกร
แต่ก็เห็นได้ชัดว่าไม่สามารถจะใช้ทฤษฎีนี้ได้กับรางวัลบางชนิดสำหรับการใช้ความพยายาม ดังนั้นคำว่าค่าแรงที่ใช้กันจึงหดลงหมายเฉพาะแต่เพียงค่าแรงตามความหมายสามัญแคบ ๆ โดยนัยเช่นนี้

ถ้าได้ใช้คำว่าดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ของเขาตามที่ควรจะใช้เพื่อให้หมายถึงส่วนที่สามของผลิตผลที่แบ่งสรรกันแล้ว รางวัลแห่งการใช้ความพยายามของบุคคลทั้งสิ้น
ยกเว้นส่วนที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า คนทำงานเอาค่าแรง (wage-workers) ย่อมจะถูกตัดออกไป
แต่เขาก็จะสามารถอธิบายเลี่ยงความยุ่งยากนี้ไปได้โดยการคิดแบ่งแยกเศรษฐ-
ทรัพย์ออกเป็นค่าเช่า ค่าแรง และผลกำไร แทนที่จะเป็นค่าเช่า ค่าแรง และดอกเบี้ย
เพราะค่าแรงทั้งสิ้นซึ่งไม่อยู่ภายใต้กฎว่าด้วยค่าแรงที่ยอมรับกันล่วงหน้านั้นได้ถูกจัดรวมเข้าไปเ
ป็นผลกำไรอย่างคลุม ๆ เช่นค่าแรงสำหรับการกำกับดูแล เป็นต้น

ถ้าได้อ่านข้อความที่บรรดานักเศรษฐศาสตร์กล่าวเกี่ยวกับการวิภาคเศรษฐ-
ทรัพย์อย่างถี่ถ้วนก็จะเห็นได้ว่า ถึงแม้เขาจะได้นิยามศัพท์คำว่าค่าแรงไว้ถูกต้อง
แต่เมื่อเขานำมาใช้ในเรื่องนี้นักตรรกวิทยาก็จะเรียกว่าเป็นศัพท์ที่ไม่กระจาย (undistributed term)
– เพราะมิได้หมายถึงค่าแรงทั้งหมด แต่หมายถึงค่าแรงบางชนิดเท่านั้น –
นั่นคือค่าแรงสำหรับแรงงานที่ทำด้วยมือซึ่งนายจ้างเป็นผู้จ่ายให้ ดังนั้น ค่าแรงอย่างอื่น ๆ
จึงถูกโยนไปรวมกับผลตอบแทนแก่ทุน และรวมอยู่ภายใต้คำว่าผลกำไร
และดังนั้นจึงไม่มีการแสดงถึงความแตกต่างกันระหว่างผลตอบแทนแก่ทุนกับผลตอบแทนแก่กา
รใช้ความพยายามของมนุษย์ให้ชัดเจนลงไป
ข้อเท็จจริงก็คือวิชาเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันมิได้อธิบายถึงการวิภาคเศรษฐทรัพย์ไว้อย่างชัดเจนแ
ละ

กลมกลืนกันเลย มีการกล่าวถึงกฎว่าด้วยค่าเช่าไว้อย่างชัดเจน
แต่โดยไม่มีความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ส่วนที่เหลือนั้นปนเปกันสับสนและไม่กลมกลืนกันเลย

ท่วงทำนองของงานเขียนเหล่านี้แสดงให้เห็นความสับสนและความไม่แน่นอนในความ
คิดเช่นนี้
ไม่มีตำราเศรษฐศาสตร์เล่มใดที่ข้าพเจ้ารู้จักที่จะนำกฎเกี่ยวกับวิภาคกรรมเหล่านี้มารวมเข้าด้วยกั

นเพื่อที่จะให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันทีและตระหนักถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของกฎเหล่านี้ แต่ข้อความที่กล่าวเกี่ยวกับกฎเหล่านี้แต่ละกฎก็มีแต่บรรดาความคิดและการกล่าวถึงในด้านการเมืองและศีลธรรมเท่านั้น และเหตุผลก็อยู่ไม่ไกลเกินไปกว่าที่จะแสวงหา นั่นคือการที่จะนำเอากฎเกี่ยวกับวิภาคกรรมทั้งสามกฎดังที่สอนกันอยู่ขณะนี้มารวมกันเข้าจะแสดงให้เห็นทันทีว่ามันขาดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามที่ต้องเป็น

ย่อมเห็นได้ชัดว่ากฎเกี่ยวกับการวิภาคเศรษฐทรัพย์ก็คือกฎว่าด้วยการแบ่งส่วนและจะต้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งเมื่อได้ทราบสองกฎแล้วก็อาจจะอนุมานหาอีกกฎหนึ่งได้ เพราะการที่จะกล่าวถึงว่าส่วนหนึ่งในสามส่วนนี้เพิ่มขึ้นหรือลดลงก็เท่ากับกล่าวว่าอีกส่วนหนึ่งหรืออีกทั้งสองส่วนที่เหลือต้องลดลงหรือเพิ่มขึ้นโดยกลับกัน ถ้าทอม ดิ๊ก และแฮร์รี่เป็นหุ้นส่วนกันในธุรกิจ ข้อตกลงซึ่งกำหนดส่วนแบ่งในผลกำไรสำหรับคนหนึ่งย่อมจะต้องกำหนดส่วนแบ่งสำหรับอีกสองคนด้วยในขณะเดียวกันไม่ว่าจะแยกกันหรือร่วมกัน ถ้ากำหนดส่วนแบ่งให้ทอมเป็นร้อยละ 40 ก็ย่อมจะต้องเหลืออีกเพียงร้อยละ 60 ไว้ให้แบ่งกันระหว่างดิ๊กกับแฮร์รี่ ถ้ากำหนดส่วนแบ่งให้ดิ๊กร้อยละ 40 และแฮร์รี่ร้อยละ 35 ก็เท่ากับกำหนดส่วนแบ่งให้แก่ทอมร้อยละ 25

แต่ไม่ปรากฏความสัมพันธ์กันเช่นนี้ในบรรดากฎที่เกี่ยวกับการวิภาคเศรษฐ-ทรัพย์ดังที่ได้กำหนดไว้ในหนังสือมาตรฐานทั้งหลายเลย ถ้าเราเก็บเอากฎเหล่านี้ออกมาและนำมารวมกันเข้า เราจะเห็นว่าเป็นดังต่อไปนี้:

ค่าแรงถูกกำหนดโดยอัตราส่วนระหว่างปริมาณของทุนที่อุทิศเพื่อจ่ายและ

เลี้ยงดูแรงงาน กับจำนวนกรรมกรที่แสวงหางานทำ

ค่าเช่าถูกกำหนดโดยขอบริมแห่งการผลิต (margin of cultivation หรือ margin of production)
ที่ดินทั้งปวงจะให้ค่าเช่าเป็นผลิตผลของตนส่วนที่เกินกว่าที่แรงงานและทุนในปริมาณที่เท่ากันจะได้รับจากที่ดินที่เลวที่สุดที่ใช้กันอยู่

ดอกเบี้ยถูกกำหนดโดยสมการระหว่างความต้องการของผู้กู้กับปริมาณของทุนที่มีผู้เสนอให้กู้ หรือถ้าเราจะคิดถึงสิ่งที่เขาให้มาในฐานะเป็นกฎว่าด้วยผลกำไร
มันจะถูกกำหนดโดยค่าแรง นั่นคือลดลงเมื่อค่าแรงสูงขึ้น และสูงขึ้นเมื่อค่าแรงลดต่ำลง – หรือถ้าจะใช้ตามวลีของมิลล์ มันจะถูกกำหนดโดยต้นทุนแรงงานซึ่งนายทุนต้องจ่าย

การนำข้อความที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันเช่นนี้เกี่ยวกับกฎว่าด้วยการวิภาคเศรษฐทรัพย์มารวมกันเข้า
ได้แสดงให้เห็นในทันทีว่ามันขาดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามที่กฎอันแท้จริงเกี่ยวกับวิภาคกรรมจะต้องมีอยู่ มันไม่สัมพันธ์ร่วมกันและไม่ประสานกัน
ดังนั้นย่อมจะมีความเข้าใจผิดหรือไม่ก็กล่าวถึงอย่างผิด ๆ
เกี่ยวกับกฎทั้งสามนี้อย่างน้อยที่สุดสองกฎ
นี่ตรงกันกับที่เราได้เห็นมาแล้วว่าความเข้าใจในปัจจุบันเกี่ยวกับกฎว่าด้วยค่าแรงและกฎว่าด้วยดอกเบี้ย โดยการอนุมาน นั้นไม่สามารถจะทนทานต่อการตรวจสอบได้ ดังนั้น
ขอให้เรามาแสวงหากฎอันแท้จริงเกี่ยวกับการวิภาคผลิตผลของแรงงานออกเป็นค่าแรง ค่าเช่าและดอกเบี้ยต่อไป ข้อพิสูจน์ว่าเราได้พบกฎเหล่านี้จะอยู่ตรงที่ความสัมพันธ์ร่วมกัน – ว่ามันได้มาบรรจบกัน สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และผูกมัดกันและกัน

สำหรับผลกำไรนั้น ย่อมเห็นได้ชัดว่าไม่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนนี้
เราต้องการจะค้นให้พบว่าอะไรเป็นตัวหนดส่วนแบ่งของผลิตผลร่วมกันระหว่างที่ดิน แรงงาน และทุน และผลกำไรมิใช่ศัพท์ที่หมายถึงส่วนแบ่งส่วนใดส่วนหนึ่งโดยเฉพาะของทั้งสามส่วนนี้
ในบรรดาส่วนแบ่งทั้งสามส่วนซึ่งนักเศรษฐศาสตร์แยกออกมาจากผลกำไร – คือค่าชดเชยต่อการเสี่ยง ค่าแรงสำหรับการกำกับดูแล และผลตอบแทนสำหรับการใช้ทุน –

ส่วนหลังก็คือดอกเบี้ยนั่นเอง
ซึ่งหมายถึงผลตอบแทนทั้งสิ้นสำหรับการใช้ทุนและไม่หมายถึงสิ่งอื่นใดอีก

ค่าแรงสำหรับการกำกับดูแลรวมอยู่ภายใต้คำว่าค่าแรง
ซึ่งหมายถึงผลตอบแทนทั้งสิ้นสำหรับการใช้ความพยายามของมนุษย์และไม่หมายรวมถึงสิ่งอื่นใดอีก
และค่าชดเชยต่อการเสี่ยงไม่เกี่ยวข้องด้วยโดยที่การเสี่ยงจะถูกขจัดสิ้นไปในเมื่อพิจารณาถึงธุรกิจส่วนรวมทั้งหมดของประชาคม
ดังนั้นข้าพเจ้าจึงจะใช้คำว่าดอกเบี้ยเพื่อให้หมายถึงผลิตผลส่วนที่ไปสู่ทุนโดยสอดคล้องกับนิยามศัพท์ของนักเศรษฐศาสตร์ทั้งหลาย

สรุป :

ที่ดิน แรงงาน และทุนเป็นปัจจัยของการผลิต
คำว่าที่ดินหมายรวมถึงโอกาสหรือพลังธรรมชาติทั้งปวงด้วย
คำว่าแรงงานหมายถึงการใช้ความพยายามทั้งปวงของมนุษย์
และคำว่าทุนหมายถึงเศรษฐทรัพย์ทั้งปวงที่ใช้เพื่อผลิตเศรษฐทรัพย์ให้มากขึ้น
ผลิตผลทั้งสิ้นถูกแบ่งสรรปันส่วนออกเป็นผลตอบแทนแก่ปัจจัยทั้งสามนี้
ส่วนที่ไปสู่เจ้าของที่ดินเป็นค่าการใช้โอกาสธรรมชาติเรียกว่า ค่าเช่า
ส่วนที่เป็นรางวัลแห่งการใช้ความพยายามของมนุษย์เรียกว่า ค่าแรง
และส่วนที่เป็นผลตอบแทนสำหรับการใช้ทุนเรียกว่าดอกเบี้ย
คำเหล่านี้ต่างขจัดซึ่งกันและกันออกไป รายได้ของบุคคลใด ๆ อาจได้มาจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งหรือสอง หรือทั้งสามแหล่งเหล่านี้ แต่ในการพยายามที่จะค้นให้พบกฎเกี่ยวกับวิภาคกรรม เราจะต้องแยกมันออก
จากกัน

ขอให้ข้าพเจ้าเริ่มการสอบสวนซึ่งเรากำลังจะดำเนินไปโดยกล่าวว่าความผิดพลาดของวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าได้แสดงให้เห็นอย่างมากมายแล้วนั้น
สำหรับข้าพเจ้าดูเหมือนว่าจะสืบหาได้ว่าเป็นเพราะการรับเอาหลักความคิดที่ผิดเข้าไว้
โดยที่พวกเขาได้อาศัยอยู่และสังเกตการณ์ในภาวะสังคมซึ่งนายทุนมักเป็นผู้ให้เช่าที่ดินและจ้างแรงงานและทำให้ดูเหมือนว่าเป็นผู้จัดการหรือตัวผลักดันที่สำคัญในการผลิต
ผู้เพาะเลี้ยงผู้ยิ่งใหญ่แห่งศาสตร์นี้จึงถูกชักจูงให้คิดไปว่าทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต
ที่ดินเป็นเครื่องมือของทุน และแรงงานเป็นตัวกระทำหรือเครื่องมือของมัน
นี่ปรากฏชัดในทุกหน้า – ในรูปแบบและแนว

ทางการอธิบายเหตุผล ในลักษณะของการบรรยาย และแม้แต่ในการเลือกใช้คำ
ทุกแห่งปรากฏว่าทุนเป็นจุดเริ่มต้น นายทุนเป็นบุคคลศูนย์กลาง
ข้อนี้ไปไกลมากจนถึงกับสมิธและ ริคาร์โด ใช้คำว่า “ค่าแรงตามธรรมชาติ” (natural wages)
เพื่อแสดงถึงค่าแรงต่ำสุดที่กรรมกรจะดำรงชีวิตอยู่ได้ ทั้ง ๆ
ที่ควรจะถือว่าสิ่งที่กรรมกรผลิตได้ทั้งสิ้นเป็นค่าแรงตามธรรมชาติของเขา
ยกเว้นไว้แต่ความอยุติธรรมจะเป็นธรรมชาติเท่านั้น
นิสัยความเคยชินที่ถือว่าทุนเป็นนายจ้างของแรงงานนี้ได้นำทั้งสองท่านไปสู่ทฤษฎีที่ว่าค่าแรงขึ้นอยู่กับการมีทุนมากหรือน้อย และทฤษฎีที่ว่าดอกเบี้ยเปลี่ยนไปในทางตรงข้ามกับค่าแรง
ในขณะเดียวกันมันก็นำหนีออกไป
จากความจริงซึ่งถ้าปราศจากนิสัยความเคยชินเช่นนี้แล้วก็จะปรากฏเด่นชัด กล่าวสั้น ๆ
ก้าวที่ผิดพลาดซึ่ง เท่าที่เกี่ยวข้องกับกฎอันยิ่งใหญ่เกี่ยวกับวิภาคกรรมนั้น
ได้นำวิชาเศรษฐศาสตร์เข้าป่าไปแทนที่จะนำขึ้นสู่ยอดเขา ได้เกิดขึ้นเมื่อแอดัม สมิธ
(ในหนังสือเล่มแรกของเขา) ได้ทิ้งแง่คิดที่บ่งไว้ในประโยคที่ว่า

“ผลิตผลของแรงงานเป็นเครื่องชดเชยตามธรรมชาติสำหรับค่าแรง”
เพื่อไปหาแง่คิดที่ถือว่าทุนเป็นผู้จ้างงานและจ่ายค่าแรง

แต่เมื่อเราพิจารณาถึงกำเนิดและลำดับตามธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ แล้ว ลำดับเช่นนั้นจะกลับตรงกันข้าม แทนที่ทุนจะมาเป็นอันดับแรกก็กลับกลายเป็นอันดับสุดท้าย แทนที่ทุนจะเป็นผู้จ้างแรงงาน ที่แท้แรงงานก็เป็นผู้จ้างทุน จะต้องมีที่ดินก่อนจึงจะใช้แรงงานได้ และจะต้องใช้แรงงานเสียก่อนจึงจะผลิตทุนขึ้นมาได้
ทุนเป็นผลจากแรงงานและถูกแรงงานใช้เพื่อให้ช่วยมันในการผลิตต่อไป
แรงงานเป็นพลังผู้ดำเนินการและผู้เริ่มต้น และดังนั้นแรงงานจึงเป็นนายจ้างของทุน
เราจะใช้แรงงานได้ก็ต่อเมื่อมีที่ดินเท่านั้น และจากที่ดินนี้แหละที่จะได้มาซึ่งสสาร
อันแรงงานจะเปลี่ยนรูปเป็นเศรษฐทรัพย์ ดังนั้นที่ดินจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญ
เป็นสนามและเป็นวัตถุสำหรับแรงงาน ลำดับตามธรรมชาติคือที่ดิน แรงงาน และทุน และ
แทนที่จะเริ่มต้นจากทุนเป็นจุดแรก เราก็ควรจะเริ่มจากที่ดิน

มีอีกสิ่งหนึ่งที่ควรสังเกต ทุนมิได้เป็นปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการผลิต
แรงงานที่กระทำต่อที่ดินจะสามารถผลิตเศรษฐทรัพย์ได้โดยไม่ต้องรับความช่วยเหลือจากทุนเลย
และจะมีทุนขึ้นมาได้ก็จะต้องผลิตเศรษฐทรัพย์ขึ้นเสียก่อนตามหลักการกำเนิดสิ่งต่าง ๆ
ดังนั้นกฎว่าด้วยค่าเช่าและกฎว่าด้วยค่าแรงจะต้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
และประกอบกันได้เป็นองค์รวมที่สมบูรณ์โดยไม่ต้องอาศัยกฎว่าด้วยทุน
มิฉะนั้นแล้วกฎเหล่านี้ก็จะไม่เข้ากับกรณีซึ่งเราอาจนึกออกได้ง่าย ๆ และมีอยู่จริง ๆ
ในบางระดับซึ่งทุนไม่มีส่วนในการผลิตด้วยเลย

และโดยที่ทุนเป็นแต่เพียงแรงงานที่สะสมขึ้นไว้เท่านั้นดังที่กล่าวกันบ่อย ๆ
มันจึงเป็นเพียงรูปหนึ่งของ
แรงงาน เป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของคำทั่ว ๆ ไป ว่าแรงงาน
และกฎของทุนจึงต้องขึ้นอยู่กับกฎว่าด้วยค่าแรงและสัมพันธ์โดยอิสระร่วมกับกฎนี้เพื่อให้เข้ากับ
กรณีซึ่งผลิตผลทั้งหมดถูกแบ่งระหว่างแรงงานกับทุนโดยไม่มีการหักไปเป็นค่าเช่า
ถ้าจะหันไปหาตัวอย่างที่แสดงไว้เดิมก็จะได้ดังนี้ : การแบ่งผลิตผลระหว่างที่ดิน แรงงาน
และทุน จะต้องเป็นดังเช่นการแบ่งระหว่าง
ทอม ดิ๊กและแฮร์รี่ ถ้าทอมและดิ๊กเป็นหุ้นส่วนกันมาแต่เดิม
และแฮร์รี่เข้ามาเป็นแต่เพียงผู้ช่วยและมีหุ้นร่วมกับดิ๊ก.

บทที่ 2

ค่าเช่าและกฎว่าด้วยค่าเช่า

คำว่า ค่าเช่า ตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ – นั่นคือเมื่อใช้ ดังที่ข้าพเจ้ากำลังใช้อยู่นี้
เพื่อแยกให้เห็นเด่นชัดถึงผลิตผลส่วนที่ไปสู่เจ้าของที่ดินหรือเจ้าของความสามารถอื่น ๆ ตาม
ธรรมชาติ ในฐานะที่เป็นเจ้าของของมัน –
มีความหมายแตกต่างไปจากคำว่าค่าเช่าตามที่ใช้กันโดยทั่วไป ในบางกรณี
ความหมายทางเศรษฐศาสตร์นี้แคบกว่าความหมายสามัญ ในบางกรณีก็มีความหมายกว้างกว่า

มันมีความหมายแคบกว่าเช่นนี้ : ในคำพูดสามัญ
เราใช้คำว่าค่าเช่ากับการจ่ายเป็นค่าใช้อาคาร เครื่องจักรกล อุปกรณ์ ฯลฯ
ตลอดจนค่าใช้ที่ดินหรือความสามารถอื่น ๆ ตามธรรมชาติด้วย
และในการพูดถึงค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่านาเรามิได้แยกราคาสำหรับการใช้สิ่งที่ปรับปรุงขึ้นออกจา
กราคาสำหรับการใช้เฉพาะที่ดินจริง ๆ แต่ในความหมายทางเศรษฐกิจของคำว่าค่าเช่า
ค่าใช้ผลิตผลใด ๆ จากแรงงานของมนุษย์มิได้รวมอยู่ด้วย และในค่าเช่าบ้าน นา ฯลฯ
เป็นส่วนรวมนั้น ส่วนที่เป็นค่าเช่าก็มีเฉพาะส่วนที่คิดเป็นค่าใช้ที่ดินเท่านั้น –
สำหรับส่วนที่จ่ายเป็นค่าใช้อาคารหรือสิ่งปรับปรุงอื่น ๆ ถือเป็นดอกเบี้ยโดยแท้
เพราะว่าคิดมาจากการใช้ทุน

มันมีความหมายกว้างกว่าเช่นนี้ : ในคำพูดสามัญ
เรากล่าวถึงค่าเช่าเฉพาะเมื่อเจ้าของและผู้ใช้เป็นคนละคนกัน
แต่ตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์นั้นค่าเช่าก็มีอยู่ด้วยในกรณีที่บุคคลเดียวกันเป็นทั้งเจ้าของแ
ละผู้ใช้ ในกรณีที่เจ้าของและผู้ใช้เป็นบุคคลเดียวกันเช่นนี้
รายได้ของเขาส่วนที่เขาอาจได้มาด้วยการให้อีกผู้หนึ่งเช่าที่ดินก็เป็นค่าเช่า ในขณะเดียวกัน

ผลตอบแทนสำหรับการใช้แรงงานและทุนของเขาก็เป็นรายได้ของเขาส่วนที่เขาจะได้มาถ้าเขาเช่าที่ดินแทนที่จะเป็นเจ้าของเสียเอง ค่าเช่านี้ยังมีการแสดงออกเป็นราคาขายด้วย
เมื่อมีการซื้อที่ดิน
รายจ่ายสำหรับความเป็นเจ้าของหรือสิทธิที่จะใช้ได้ตลอดไปก็คือค่าเช่าเหมาหรือค่าเช่าที่คิดออกมาเป็นทุน
ถ้าข้าพเจ้าซื้อที่ดินเป็นราคาไม่มากนักและถือครองไว้จนกระทั่งสามารถจะขายได้ราคาสูง
ข้าพเจ้าก็รวยขึ้นแต่มิใช่เพราะค่าแรงสำหรับแรงงานของข้าพเจ้าหรือดอกเบี้ยสำหรับทุน
แต่เพราะค่าเช่าเพิ่มขึ้น กล่าวสั้น ๆ
ค่าเช่าก็คือส่วนแบ่งในเศรษฐทรัพย์ที่ผลิตขึ้นซึ่งเจ้าของความสามารถตามธรรมชาติได้รับมาเนื่องจากสิทธิโดยเด็ดขาดในการใช้ความสามารถนั้น ๆ ทุกแห่งที่ที่ดินมีราคาในการแลกเปลี่ยน
ที่นั่นย่อมมีค่าเช่าตามความหมายทางเศรษฐกิจของคำ ทุกแห่งที่มีการใช้ที่ดินซึ่งมีราคา
ไม่ว่าเจ้าของหรือผู้เช่าจะเป็นผู้ใช้ก็ตาม ที่นั่นย่อมมีค่าเช่าที่เป็นจริง ทุกแห่งที่มิได้มีการใช้ที่ดิน
แต่ที่ดินนั้นยังมีราคา ที่นั่นย่อมมีค่าเช่าศักย์ ความสามารถที่จะให้ค่าเช่าได้เช่นนี้เอง
ที่ทำให้ที่ดินมีราคา ถ้าความเป็นเจ้าของที่ดินยังไม่ทำให้เกิดความได้เปรียบบางประการ
ที่ดินก็จะยังไม่มีราคา*

ดังนั้นค่าเช่าหรือราคาของที่ดินจึงมิได้เกิดขึ้นมาจากผลิตภาพหรือประโยชน์ของที่ดิน
มันมิได้เป็นสิ่งแสดงความช่วยเหลือหรือประโยชน์ใด ๆ ที่ให้แก่ผลิตกรรมเลย
แต่แสดงเพียงอำนาจในการที่จะยึดถือส่วนหนึ่งแห่งผลของผลิตกรรมเท่านั้น
ไม่ว่าที่ดินจะมีความสามารถเพียงใด ที่ดินนั้น ๆ
ก็จะไม่ทำให้เกิดค่าเช่าและจะไม่มีราคาจนกว่าจะมีบางคนยินดีจะให้แรงงานหรือผลของแรงงานแลกเปลี่ยนกับสิทธิที่จะใช้ที่ดินนั้น
และผู้ใดจะให้เป็นจำนวนเท่าไรก็มิได้ขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของที่ดินนั้น
แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถของมันเปรียบเทียบกับความสามารถของที่ดินอื่นที่สามารถจะเข้าเป็นเจ้าของได้โดยไม่เสียค่าตอบแทนใด ๆ ข้าพเจ้าอาจจะมีที่ดินที่อุดมมาก

แต่มันจะไม่ให้ค่าเช่าและไม่มีราคาเลยตราบเท่าที่ยังมีที่ดินอื่นที่ดีเท่าเทียมกันซึ่งสามารถจะเข้าถือครองเอาได้โดยไม่เสียค่าอะไรเลย แต่ถ้าที่ดิน

* ในการกล่าวถึงมูลค่าของที่ดิน ข้าพเจ้าใช้และจะใช้คำนี้ให้หมายถึงมูลค่าของที่ดินเปล่า ๆ เมื่อข้าพเจ้าต้องการจะกล่าวถึงมูลค่าของที่ดินและสิ่งปรับปรุง ข้าพเจ้าก็จะใช้คำเหล่านั้น

อื่นดังกล่าวได้ถูกยึดถือเอาไปเสียแล้วและที่ดินที่ดีที่สุดที่จะยึดถือเอาได้โดยไม่เสียค่าตอบแทนแต่อย่างใดมีคุณสมบัติด้อยกว่า ไม่ว่าจะเป็นในด้านความอุดมสมบูรณ์ ทำเล หรือคุณภาพอื่น ๆ ที่ดินของข้าพเจ้าก็จะเริ่มมีมูลค่าและให้ค่าเช่า และถึงแม้ผลิตภาพของที่ดินของข้าพเจ้าจะลดลง แต่ถ้าผลิตภาพของที่ดินที่จะยึดถือเอาได้โดยไม่เสียค่าตอบแทนลดลงมากกว่าแล้ว ค่าเช่าที่ข้าพเจ้าสามารถจะเรียกเอาได้และราคาของที่ดินของข้าพเจ้าซึ่งเป็นเป็นผลสืบเนื่องกันก็จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ กล่าวสั้น ๆ ค่าเช่าคือราคาแห่งการผูกขาด เกิดขึ้นจากการเอาส่วนของธรรมชาติอันไม่สามารถจะผลิตหรือเพิ่มขึ้นได้ด้วยความพยายามของมนุษย์มาเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน

ถ้าบุคคลหนึ่งครอบครองที่ดินทั้งหมดที่ประชาคมหนึ่งประชาคมใดจะใช้ได้ ก็ย่อมเป็นธรรมดาที่เขาจะสามารถเรียกร้องราคาสำหรับการใช้ที่ดินนั้นสูงเพียงไรหรือมีเงื่อนไขอย่างไรก็ได้ตามแต่เขาจะเห็นเหมาะสม และตราบเท่าที่ความเป็นเจ้าของของเขายังเป็นที่ยอมรับกัน สมาชิกคนอื่น ๆ ของประชาคมก็จะมีแต่ความตายหรือการอพยพหนีออกไปเท่านั้นที่จะเป็นทางเลือกให้ไม่ต้องยอมกระทำตามเงื่อนไขของเจ้าของที่ดิน กรณีเช่นนี้มีมาแล้วในประชาคมหลายแห่ง แต่ในสังคมรูปปัจจุบัน ถึงแม้โดยทั่วไปที่ดินจะถูกลดลงมาเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนก็ตาม แต่ก็อยู่ในมือของบุคคลต่าง ๆ กันจำนวนมากจนไม่สามารถจะกำหนดราคาที่จะได้รับจากการใช้ที่ดินนั้น ๆ ได้ตามอำเภอใจหรือตามความปรารถนาแต่อย่างเดียว

ถึงแม้เจ้าของแต่ละคนจะพยายามเรียกเอาให้ได้มากเท่าที่จะสามารถทำได้
แต่ก็มีขีดจำกัดอยู่ขีดหนึ่งต่อจำนวนที่เขาจะได้รับ
นั่นคือราคาหรือค่าเช่าของที่ดินตามราคาตลาด ซึ่งเปลี่ยนไปตามที่ดินและเวลา
กฎหรือความสัมพันธ์ซึ่งกำหนดว่าเจ้าของที่ดินจะสามารถเรียกเอาค่าเช่าหรือราคาได้เท่าไร
ภายใต้สภาพการแข่งขันอย่างเสรีระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดเช่นนี้
(สภาพซึ่งจะต้องสมมติเสมอในการค้นหาหลักต่าง ๆ ของเศรษฐศาสตร์)
เรียกกันว่ากฎว่าด้วยค่าเช่า ถ้ากฎนี้กำหนดได้แน่นอน
เราก็จะมีดียิ่งกว่าจุดเริ่มต้นสำหรับจะค้นหากฎที่ควบคุมค่าแรงและดอกเบี้ย
เพราะว่าโดยที่การวิภาคเศรษฐทรัพย์คือการแบ่งส่วน
ถ้าเราแน่ใจได้ว่าอะไรเป็นตัวกำหนดส่วนของผลิตผลที่ไปเป็นค่าเช่า
เราก็แน่ใจได้ด้วยว่าอะไรเป็นตัวกำหนดส่วนที่เหลือ

เป็นค่าแรงในกรณีซึ่งไม่มีทุนร่วมด้วย
และอะไรเป็นตัวกำหนดส่วนที่เหลือเป็นค่าแรงและดอกเบี้ยร่วมกันในกรณีซึ่งทุนมีส่วนร่วมในการผลิต

โชคดีที่ไม่มีความจำเป็นจะต้องอภิปรายกันในเรื่องกฎว่าด้วยค่าเช่า
ผู้เชี่ยวชาญในวงการเห็นพ้องกันด้วยสามัญสำนึก*
และกฎนี้ซึ่งยอมรับกันในวิชาเศรษฐศาสตร์ปัจจุบันก็มีลักษณะแจ่มแจ้งในตัวเองเช่นความจริงทางเรขาคณิต กฎว่าด้วยค่าเช่าอันเป็นที่ยอมรับกันนี้ซึ่ง John Stuart Mill ขนานนามว่า
“สะพานของลา” (pons asinorum) แห่งวิชาเศรษฐศาสตร์ บางครั้งก็เรียกกันว่า
“กฎว่าด้วยค่าเช่าของริคาร์โด” จากข้อเท็จจริงที่ว่าถึงแม้ท่านจะมิใช่คนแรกที่ประกาศกฎนี้
แต่ท่านก็เป็นคนแรกที่ทำให้กฎนี้เป็นที่สังเกตเด่นขึ้นมา ** กฎนี้คือ:

ค่าเช่าที่ดินถูกกำหนดโดยผลิตผลของมันส่วนที่เกินกว่าที่การใช้ในปริมาณเดียวกันจะได้รับจากที่ดินอันมีผลิตภาพน้อยที่สุดที่ใช้กันอยู่

กฎนี้ซึ่งย่อมจะใช้กับที่ดินที่ใช้เพื่อการอื่นนอกจากเกษตรกรรมและกับสิ่งอื่นตามธรรมชาติทั้งสิ้นด้วย เช่นเหมืองแร่ การประมง ฯลฯ
ได้รับการอธิบายและแสดงตัวอย่างอย่างละเอียดจากนักเศรษฐศาสตร์ชั้นนำทั้งหลายนับจากริคาร์โดเป็นต้นมา แต่เฉพาะเพียงข้อความของกฎนี้ก็มีพลังทั้งสิ้นของประพจน์ (proposition)
ที่แจ่มแจ้งในตนเองแล้ว
เพราะว่าย่อมเห็นได้ชัดว่าผลแห่งการแข่งขันจะทำให้รางวัลต่ำสุดเพียงเท่าที่แรงงานและทุนจะเข้าร่วมใน

*ข้าพเจ้ามิได้หมายจะกล่าวว่าไม่เคยมีการโต้แย้งกฎว่าด้วยค่าเช่าที่ยอมรับกันในบรรดาเรื่องเหลวไหลทั้งสิ้น
ที่พิมพ์ขึ้นเป็นวิชาเศรษฐศาสตร์ในสภาพของศาสตร์อันไม่ปะติดปะต่อเช่นปัจจุบันนี้
ย่อมเป็นการยากที่จะได้พบสิ่งที่ไม่เคยถูกโต้แย้ง
แต่ข้าพเจ้าหมายความว่ากฎนี้ได้รับความเห็นชอบจากบรรดานักเขียนทางเศรษฐศาสตร์ทั้งสิ้น
ผู้ควรจะเป็นที่นับถือกันว่าเชี่ยวชาญในวงการอย่างแท้จริง ดังที่ John Stuart Mill กล่าว (เล่ม 2 บทที่ 16)
“มีน้อยคนที่ได้ปฏิเสธไม่ยอมเห็นพ้องกับกฎนี้ ยกเว้นแต่เพราะไม่เข้าใจกฎดังกล่าวโดยตลอด
ความเข้าใจอย่างหลวม ๆ และผิดพลาดดังที่เป็นที่เข้าใจกันบ่อย ๆ ในบรรดาผู้ที่ปฏิเสธกฎนี้
นับว่าเป็นที่น่าสังเกตอย่างมาก” นี่เป็นข้อสังเกตซึ่งมีตัวอย่างเกิดขึ้นมากในภายหลัง

** ตามที่ McCulloch กล่าว ได้ปรากฏกฎว่าด้วยค่าเช่าเป็นครั้งแรกในอนุสารของ Dr. James Anderson แห่ง Edinburgh ใน ค.ศ. 1777 และพร้อม ๆ กันในตอนต้นของคริสต์ศตวรรษนี้โดย Sir Edward West, Mr. Malthus และ Mr. Ricardo

การผลิตนั้นเป็นรางวัลสูงสุดที่แรงงานและทุนจะเรียกร้องเอาได้และดังนั้นก็จะทำให้เจ้าของที่ดินที่มีผลิตภาพสูงสามารถคิดค่าเช่าได้จากผลตอบแทนส่วนที่เกินกว่าที่ต้องการสำหรับชดเชยให้กับแรงงานและทุนตามอัตราปกติ –

นั่นคือส่วนที่แรงงานและทุนจะสามารถหาได้จากที่ดินที่มีผลิตภาพน้อยที่สุดที่ใช้กันอยู่ หรือ ณ จุดที่มีผลิตภาพต่ำสุดซึ่งย่อมไม่มีการจ่ายค่าเช่าเป็นธรรมดา

บางทีอาจจะทำให้เข้าใจกฎว่าด้วยค่าเช่าได้ดีขึ้น ถ้าจะเขียนกฎนี้ในรูปเช่นนี้ :
ความเป็นเจ้าของอุปกรณ์การผลิตตามธรรมชาติจะทำให้มีอำนาจที่จะยึดถือเอาเศรษฐทรัพย์ที่ผลิตขึ้นโดยการใช้แรงงานและทุนกระทำต่ออุปกรณ์นั้น ๆ
สำหรับส่วนที่เกินกว่าผลตอบแทนอันแรงงานและทุนขนาดเดียวกันจะพึงได้รับจากอาชีพที่มีผลิตภาพต่ำสุดซึ่งแรงงานและทุนนั้นจะประกอบได้โดยไม่เสียค่าใด ๆ

อย่างไรก็ตาม นี่ก็เป็นเช่นเดียวกัน
เพราะไม่มีอาชีพใดที่แรงงานและทุนจะประกอบได้โดยไม่ต้องอาศัยที่ดิน และยิ่งกว่านั้น
การเพาะปลูกหรือการใช้ประโยชน์อื่น ๆ
จากที่ดินก็จะต้องเลื่อนไปสู่จุดที่ให้รายได้ต่ำลงเท่ากับที่รับกันโดยเสรีในอาชีพอื่น ๆ
อยู่เสมอในเมื่อคิดถึงสิ่งต่าง ๆ ทั้งหมดแล้ว ตัวอย่างเช่น สมมติว่ามีประชาคมหนึ่ง
ซึ่งได้ใช้แรงงานและทุนส่วนหนึ่งไปในการเกษตรและอีกส่วนหนึ่งในการประดิษฐกรรม
ที่ดินที่เลวที่สุดที่ทำการเพาะปลูกให้ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยซึ่งเราจะเรียกว่า 20 ดังนั้น 20
จึงเป็นผลตอบแทนเฉลี่ยแก่แรงงานและทุนทั้งในการประดิษฐกรรมและเกษตรกรรม
สมมตว่าเนื่องจากสาเหตุบางประการซึ่งมีอยู่เป็นการถาวร
ผลตอบแทนในการประดิษฐกรรมลดลงเป็น 15 จะเห็นได้ชัดว่า
แรงงานและทุนที่ใช้อยู่ในการประดิษฐกรรมจะหันไปหาเกษตรกรรม
และกระบวนการนี้จะไม่หยุดจนกว่า
(จะโดยการขยายการเพาะปลูกออกไปยังที่ดินที่เลวลงหรือจุดที่เลวกว่าในที่ดินเดิม
หรือโดยการที่ผลิตภัณฑ์จากประดิษฐกรรมมีราคาสูงขึ้นเนื่องจากการผลิตน้อยลง –
หรือที่จริงก็โดยกรรมวิธีทั้งสองประการนั้นรวมกัน) ผลตอบแทนต่อแรงงานและทุนในอาชีพทั้ง

สองจะเข้าสู่ระดับเดียวกันอีกเมื่อคิดถึงสิ่งต่าง ๆ ทั้งหมด ดังนั้นไม่ว่าจุดสุดท้ายของผลิตภาพซึ่งการประดิษฐกรรมยังคงดำเนินอยู่จะเป็นเช่นไร จะเป็น 18 หรือ 17 หรือ 16 ก็ตาม การเพาะปลูกก็จะขยายไปถึงจุดนั้นด้วย

และดังนั้นการที่จะกล่าวว่าค่าเช่าจะเป็นผลิตภาพส่วนที่เกินกว่าผลตอบแทนที่ขอบริมหรือจุดต่ำที่สุดแห่งการเพาะปลูกก็เป็นเช่นเดียวกับที่จะกล่าวว่าค่าเช่าจะเป็นผลิตผลส่วนที่เกินกว่าที่แรงงานและทุนในปริมาณเดียวกันได้รับจากอาชีพที่ให้ผลตอบแทนต่ำสุด

กฎว่าด้วยค่าเช่า

ที่จริงก็เป็นเพียงสิ่งที่ทำการนิรนัยมาจากกฎว่าด้วยการแข่งขันเท่านั้นและเท่ากับจะยืนยันว่าโดยที่ค่าแรงและดอกเบี้ยมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่ระดับเดียวกัน

ส่วนทั้งสิ้นของการผลิตเศรษฐทรัพย์โดยทั่วไปซึ่งเกินกว่าที่แรงงานและทุนที่ใช้จะสามารถหาให้แก่ตนเองได้ถ้ากระทำต่ออุปกรณ์ตามธรรมชาติที่เลวที่สุดที่ใช้กันอยู่นั้นก็จะไปสู่เจ้าของที่ดินในรูปของค่าเช่า จากการวิเคราะห์ขั้นสุดท้าย

กฎนี้ขึ้นอยู่กับหลักการรากมูลซึ่งมีความสำคัญต่อวิชาเศรษฐศาสตร์ประดุจที่ความดึงดูดแห่งความโน้มถ่วงมีความสำคัญต่อวิชาฟิสิกส์ หลักการดังกล่าวคือ –

มนุษย์เราย่อมหาทางสนองความต้องการของตนโดยใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุด (men will seek to gratify their desires with the least exertion)

นี่คือกฎว่าด้วยค่าเช่า

ถึงแม้ตำรามาตรฐานจำนวนมากจะดำเนินตามแบบอย่างของริคาร์โดมากเกินไปซึ่งดูเหมือนท่านผู้นี้จะพิจารณากฎดังกล่าวแต่เพียงในส่วนที่เกี่ยวกับเกษตรกรรมเท่านั้น

และกล่าวไว้หลายแห่งว่า การประดิษฐกรรมไม่ทำให้เกิดค่าเช่า

(ซึ่งที่แท้การประดิษฐกรรมและปริวรรตกรรมให้ค่าเช่าสูงสุดดังจะเห็นได้จากการที่ที่ดินมีราคาสูงในเมืองประดิษฐกรรมและเมืองพาณิชย์) อันเป็นการซ่อนความสำคัญยิ่งของกฎนี้ไว้เสียก็ตาม แต่กฎนี้ก็ได้เป็นที่เข้าใจชัดเจนและรับรองกันอย่างเต็มที่มาตั้งแต่สมัยริคาร์โด

แต่กับกฎที่เกิดตามมาไม่เป็นเช่นนั้น ถึงแม้จะง่าย ๆ แต่หลักคำสอนที่ยอมรับกันเกี่ยวกับค่าแรง (ซึ่งได้รับการสนับ

สนุนและทำให้เข้มแข็งไม่เฉพาะแต่ดังที่ได้อธิบายมาแล้วเท่านั้น
แต่โดยข้อพิจารณาซึ่งเราจะได้เห็นว่ามีน้ำหนักมากมายในเมื่อได้ถึงซึ่งข้อยุติตามหลักตรรกวิทยา
ที่เรากำลังก้าวไปหาอีก

ด้วย) ก็ได้ป้องกันมิให้ได้ตระหนักกันมาจนถึงบัดนี้* แต่ก็ไม่ง่ายดังการสาธกเรื่องทางเรขา-
คณิตที่ง่ายที่สุดหรอกหรือที่ว่ากฎที่เกิดตามมาพร้อมกับกฎว่าด้วยค่าเช่าคือกฎว่าด้วยค่าแรงในที่ซึ่
งการแบ่งผลิตผลเป็นเพียงระหว่างค่าเช่ากับค่าแรง
หรือคือกฎว่าด้วยค่าแรงและดอกเบี้ยรวมกันในที่ซึ่งมีการแบ่งผลิตผลออกเป็นค่าเช่า ค่าแรง
และดอกเบี้ย? หรือถ้ากล่าวกลับกันเสียก็จะได้ว่า
กฎว่าด้วยค่าเช่าคือกฎว่าด้วยค่าแรงและดอกเบี้ยรวมกัน
เพราะมันเป็นข้อยืนยันว่าไม่ว่าผลิตผลอันเกิดจากการใช้แรงงานและทุนจะมีมากเพียงใดก็ตาม
ปัจจัยสองประการนี้จะได้รับค่าแรงและดอกเบี้ยแต่เพียงในผลิตผลส่วนที่เท่ากับเขาจะผลิตได้จา
กที่ดินซึ่งตนได้มาเปล่าโดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่า –
นั่นคือที่ดินหรือจุดที่มีผลิตภาพน้อยที่สุดที่ใช้กันอยู่
เพราะว่าถ้าส่วนทั้งสิ้นของผลิตผลที่เกินกว่าปริมาณอันแรงงานและทุนจะสามารถหาได้จากที่ดิน
ซึ่งไม่มีค่าเช่าต้องตกเป็นค่าเช่าให้แก่เจ้าของที่ดินแล้ว
ทั้งหมดที่แรงงานและทุนจะเรียกร้องเอาเป็นค่าแรงและดอกเบี้ยได้ก็คือปริมาณซึ่งเขาสามารถจะ
หาได้จากที่ดินที่ไม่มีค่าเช่า

หรือถ้าจะเขียนเป็นแบบพีชคณิต ก็จะได้ดังนี้ :

เพราะว่า ผลิตผล = ค่าเช่า + ค่าแรง + ดอกเบี้ย
เพราะฉะนั้น ผลิตผล – ค่าเช่า = ค่าแรง + ดอกเบี้ย

ดังนั้นค่าแรง และดอกเบี้ยจึงไม่ขึ้นอยู่กับผลิตผลของแรงงานและทุน
แต่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่เหลืออยู่หลังจากที่ได้ดึงเอาค่าเช่าออกไปแล้ว

หรือขึ้นอยู่กับผลิตผลซึ่งตนสามารถจะหาได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่า
นั่นคือจากที่ดินที่เลวที่สุดที่ใช้กันอยู่ และดังนั้นไม่ว่าพลังการผลิตจะเพิ่มขึ้นเพียงไร
ถ้าค่าเช่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วยแล้ว ทั้งค่าแรงและดอกเบี้ยย่อมไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้
ในทันใดที่ตระหนักถึงความสัมพันธ์ง่าย ๆ นี้ ลำแสงอันเจิดจ้าก็จะพวยพุ่งไป

* Buckle (Chap. II, “History of Civilization”)
ได้ตระหนักถึงความสัมพันธ์อันจำเป็นระหว่างค่าเช่า ดอกเบี้ย และค่าแรง
แต่เห็นได้ชัดว่าไม่เคยคิดหาออกมาได้เลย

ยังสิ่งที่เดิมไม่สามารถจะอธิบายได้
และบรรดาข้อเท็จจริงที่ดูเหมือนจะขัดแย้งกันก็จัดตัวเองเข้าภายใต้กฎอันเด่นชัดอันหนึ่ง
จะเห็นได้ทันทีว่าค่าเช่าที่เพิ่มขึ้นซึ่งดำเนินไปในประเทศที่ก้าวหน้าเป็นกุญแจสำคัญที่จะอธิบายว่าทำไมค่าแรงและดอกเบี้ยจึงมิได้เพิ่มขึ้นตามการเพิ่มของพลังการผลิต
เพราะว่าเศรษฐทรัพย์ที่ผลิตขึ้นมาในประชาคมทุกแห่งย่อมถูกแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน
ด้วยสิ่งที่อาจจะเรียกได้ว่าระดับค่าเช่า (rent line) ซึ่งถูกกำหนดด้วยขอบริมแห่งการผลิต (margin of cultivation หรือ margin of production)
หรือผลตอบแทนที่แรงงานและทุนสามารถจะได้รับจากโอกาสธรรมชาติที่ตนจะใช้ได้เปล่าโดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่า. ค่าแรงและดอกเบี้ยจะต้องได้รับจ่ายจากผลิตผลส่วนที่อยู่ใต้ระดับนี้ลงไป
ส่วนที่อยู่เหนือขึ้นไปทั้งสิ้นย่อมไปสู่เจ้าของที่ดิน ดังนั้นในที่ซึ่งที่ดินมีราคาต่ำ
อาจจะมีการผลิตเศรษฐทรัพย์น้อยแต่ก็มีอัตราค่าแรงและดอกเบี้ยสูงได้ดังเช่นที่เราเห็นจากประเทศใหม่ ๆ และในที่ซึ่งที่ดินมีราคาสูง
อาจจะมีการผลิตเศรษฐทรัพย์มากมายและอัตราค่าแรงและดอกเบี้ยต่ำดังที่เราเห็นในประเทศเก่า ๆ และในที่ซึ่งพลังการผลิตเพิ่มขึ้น ดังเช่นที่กำลังเพิ่มอยู่ในประเทศที่ก้าวหน้าทุกประเทศ

ค่าแรงและดอกเบี้ยจะได้รับความกระทบกระเทือน มิใช่จากการเพิ่ม
แต่จากลักษณะอาการซึ่งค่าเช่าถูกกระทบกระเทือน ถ้าที่ดินมีราคาเพิ่มขึ้นตามส่วน
ผลิตกรรมที่เพิ่มขึ้นทั้งหมดจะถูกค่าเช่ากลืนกินไปสิ้นและค่าแรงและดอกเบี้ยจะยังคงเท่าเดิม
ถ้าราคาของที่ดินเพิ่มขึ้นด้วยอัตราส่วนที่สูงกว่าพลังการผลิต
ค่าเช่าก็จะกลืนกินมากกว่าส่วนที่เพิ่มขึ้นเสียอีก
และถึงแม้ผลิตผลของแรงงานและทุนจะเพิ่มขึ้นมาก ค่าแรงและดอกเบี้ยก็จะลดต่ำลง
ต่อเมื่อราคาของที่ดินมิได้เพิ่มขึ้นรวดเร็วเท่ากับพลังการผลิตเท่านั้น
ค่าแรงและดอกเบี้ยจึงจะสามารถเพิ่มขึ้นได้เมื่อพลังการผลิตเพิ่มขึ้น
ทั้งหมดนี้จะเห็นตัวอย่างได้จากข้อเท็จจริงแท้ ๆ.

บทที่ 3
ว่าด้วยดอกเบี้ยและสาเหตุที่มีดอกเบี้ย

เมื่อได้ทำความแน่ใจกับกฎว่าด้วยค่าเช่าแล้ว
เราก็ได้รับกฎว่าด้วยค่าแรงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องเกิดตามมาในกรณีที่การแบ่งส่วนเป็นระหว่างค่าเช่ากับค่าแรง
และได้รับกฎว่าด้วยค่าแรงและดอกเบี้ยรวมกันในกรณีที่การแบ่งส่วนเป็นในระหว่างปัจจัยทั้งสา

ม

ส่วนของผลิตผลที่ถูกดึงไปเป็นค่าเช่าย่อมจะกำหนดว่า จะมีส่วนเหลือสำหรับค่าแรงเพียงไร ถ้ามีแต่เพียงที่ดินกับแรงงานเท่านั้นที่เกี่ยวข้อง

หรือมีส่วนเหลือเพื่อแบ่งระหว่างค่าแรงกับดอกเบี้ยเพียงไรถ้าทุนเข้าร่วมในการผลิตด้วย

แต่ขอให้เราแสวงหากฎเหล่านี้แต่ละกฎโดยแยกกันและโดยอิสระ โดยมิต้องอ้างถึงข้อนิรนัยนี้ ถ้าในเมื่อเราได้กฎเหล่านี้มาโดยวิธีนี้แล้วเห็นว่ามันสัมพันธ์ร่วมกัน ข้อยุติของเราก็จะมีความแน่นอนสูงสุด

และโดยที่ความมุ่งหมายขั้นสุดท้ายในการสืบสวนของเราคือการค้นพบกฎว่าด้วยค่าแรง จึงขอให้เราหยิบยกเรื่องดอกเบี้ยขึ้นมาพิจารณาก่อน

ข้าพเจ้าได้อ้างถึงความหมายที่แตกต่างกันระหว่างคำว่าผลกำไรกับค่าดอกเบี้ยมาแล้ว อาจจะมีประโยชน์เพิ่มขึ้นถ้าจะกล่าวว่า

คำว่าดอกเบี้ยในฐานะศัพท์นามธรรมในการวิภาคเศรษฐทรัพย์นั้นมีความหมายแตกต่างไปจากคำที่ใช้กันโดยทั่วไปดังนี้ ศัพท์นี้หมายถึงผลตอบแทนทั้งสิ้นสำหรับการใช้ทุน

และมิได้หมายเพียงแต่ผลตอบแทนที่ผ่านจากผู้กู้ไปยังผู้ให้กู้เท่านั้น

และไม่นับรวมค่าชดเชยกับการเสี่ยงซึ่งเป็นส่วนใหญ่ทีเดียวของสิ่งที่เรียกกันสามัญว่าดอกเบี้ย เห็นได้ชัดว่าค่าชดเชยต่อการเสี่ยงเป็นแต่เพียงตัวทำให้ผลตอบแทนในระหว่างการใช้ทุนต่าง ๆ กันสมดุลกันเท่านั้น สิ่งที่เราต้องการค้นให้พบก็คือ อะไรเป็นตัวกำหนดอัตราโดย

ทั่วไปของดอกเบี้ยที่แท้? อัตราต่าง ๆ

กันของค่าชดเชยต่อการเสี่ยงที่เพิ่มให้แก่อัตรานี้จะทำให้เป็นอัตราดอกเบี้ยทางการพาณิชย์ในขณะนั้น

บัดนี้ย่อมเห็นได้ชัดแล้วว่าความแตกต่างกันอย่างมากที่สุดในสิ่งที่เราเรียกกันโดยปกติว่าดอกเบี้ยนั้นเป็นเพราะความแตกต่างกันในการเสี่ยง

แต่ก็เห็นได้ชัดด้วยว่าในระหว่างประเทศต่าง ๆ กันและเวลาต่าง ๆ กัน

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงก็ยังเปลี่ยนแปลงไปได้มากด้วย ครั้งหนึ่งในแคลิฟอร์เนีย
อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2
ต่อเดือนนั้นไม่ถือกันว่าเป็นอัตราที่สูงเกินไปสำหรับการประกันซึ่งบัดนี้สามารถจะกู้ทุนได้ด้วยอัตราร้อยละ 7 หรือ 8 ต่อปี
และถึงแม้ความแตกต่างกันบางส่วนอาจจะเนื่องจากความรู้สึกว่าเสถียรภาพโดยทั่วไปดีขึ้น
แต่ก็เห็นได้ชัดว่าส่วนใหญ่เนื่องมาจากสาเหตุโดยทั่วไปประการอื่นบางประการ ในสหรัฐฯ
อัตราดอกเบี้ยโดยทั่วไปสูงกว่าในอังกฤษและในรัฐใหม่ ๆ ของสหรัฐฯ มีอัตราสูงกว่าในรัฐเก่า ๆ
และแนวโน้มของดอกเบี้ยที่จะลดต่ำลงในเมื่อสังคมก้าวหน้าออกไปก็ได้เป็นที่สังเกตกันมาเป็นเวลานานแล้ว
อะไรเล่าคือกฎซึ่งจะผูกมัดรวมการแปรผันเหล่านี้ทั้งหมดเข้าด้วยกันและแสดงให้เห็นสาเหตุการแปรผันเหล่านี้?

ไม่มีประโยชน์อันใดที่เราจะมามัวเสียเวลาอยู่กับความล้มเหลวของวิชาเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันในการกำหนดหากฎอันแท้จริงว่าด้วยดอกเบี้ยมากไปกว่าที่ได้กระทำมาแล้วเล็กน้อยก่อนนี้
การนึกฝันเอาเกี่ยวกับเรื่องนี้มิได้มีความเจาะจงแน่นอนและความสอดคล้องกลมกลืนกันซึ่งจะทำให้หลักคำสอนว่าด้วยค่าแรงที่ยอมรับกันสามารถยืนหยัดเผชิญกับหลักฐานข้อเท็จจริงได้และไม่ต้องการการพิจารณาใหม่อย่างถี่ถ้วนเช่นเดียวกัน
เห็นได้ชัดว่าการนึกฝันเอานี้เป็นไปในทางที่ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงทั่วไปที่ว่าในที่ซึ่งแรงงานและทุนให้ผลผลิตสูงสุด
ดอกเบี้ยกลับต่ำสุดนั้นย่อมพิสูจน์ให้เห็นว่าดอกเบี้ยมิได้ขึ้นอยู่กับผลิตภาพของแรงงานและทุน
ที่ว่าดอกเบี้ยมิได้ขึ้นอยู่โดยตรงกันข้ามกับค่าแรง (หรือค่าของแรงงาน)
คือต่ำลงเมื่อค่าแรงสูงขึ้นและเพิ่มขึ้นเมื่อค่าแรงลดลงนั้น ย่อมพิสูจน์ได้ด้วยข้อเท็จ-

จริงทั่วไปที่ว่าดอกเบี้ยสูงในเมื่อและในที่ซึ่งค่าแรงสูง
และดอกเบี้ยต่ำในเมื่อและในที่ซึ่งค่าแรงต่ำ
ขอให้เราเริ่มที่จุดเริ่มต้น
เราได้แสดงมาเพียงพอแล้วถึงลักษณะและหน้าที่ของทุน
แต่ถึงแม้จะเสี่ยงกับบางสิ่งคล้ายกับการกล่าวเถลไถลไป
ก็ขอให้เราพยายามทำความแน่ใจกับสาเหตุที่มีดอกเบี้ยเสียก่อนที่จะพิจารณากฎของมัน
เพราะว่านอกจากจะช่วยเหลือการสอบสวนของเราโดยการทำให้เราจับยึดเรื่องที่อยู่ในมือแล้วได้มั่นคงและแจ่มแจ้งยิ่งขึ้นแล้ว
ยังอาจนำไปสู่ข้อยุติซึ่งความสำคัญจริงจังจะปรากฏชัดขึ้นในภายหลังด้วย
เหตุผลและความสมควรที่จะมีดอกเบี้ยนั้นเป็นอย่างไร?
ทำไมผู้กู้จึงควรจะจ่ายกลับคืนให้แก่ผู้ให้กู้เป็นปริมาณมากกว่าที่เขาได้รับมา?
คำถามเหล่านี้มีค่าควรแก่การตอบ มิใช่เพียงเพราะความสำคัญที่นึกฝันเอาเท่านั้น
แต่เพราะความสำคัญจริง ๆ ของมันด้วย
ความรู้สึกที่ว่าดอกเบี้ยคือโจรปล้นอุตสาหกรรมนั้นมีอยู่อย่างกว้างขวางและทวีขึ้น
และได้แสดงตัวเองออกมามากขึ้น ๆ
ทั้งสองฝั่งของมหาสมุทรแอตแลนติกในวงการหนังสือซึ่งเป็นที่นิยมและในขบวนการเคลื่อนไหวของประชาชน
บรรดาผู้อธิบายวิชาเศรษฐศาสตร์ปัจจุบันกล่าวว่าไม่มีความขัดแย้งกันในระหว่างแรงงานกับทุน
และคัดค้านแผนการทั้งสิ้นที่จะจำกัดรางวัลซึ่งทุนจะได้รับโดยถือว่าจะทำความเสียหายให้แก่แรงงานกับทุน
แต่ก็ได้วางหลักคำสอนไว้ในงานชิ้นเดียวกันว่าค่าแรงและดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางตรงกันข้าม และดอกเบี้ยจะต่ำในเมื่อค่าแรงสูง และสูงในเมื่อค่าแรงต่ำ* ดังนั้น
ถ้าหลักคำสอนนี้ถูกต้องก็จะเห็นได้ชัดว่า
จะมีข้อคัดค้านอย่างสมเหตุสมผลจากทรรศนะของกรรมกรต่อแผนการใด ๆ
ที่จะลดดอกเบี้ยลงได้ก็เพียงในข้อที่ว่าจะไม่สามารถทำได้เท่านั้นซึ่งย่อมปรากฏแจ่มแจ้งว่าเป็นข้อที่อ่อนมากในเมื่อความคิดที่ว่ารัฐสภามีอำนาจกว้างขวางทุกด้านยังแพร่หลายอยู่มาก

และถึงแม้ว่าข้อคัดค้านเช่นนั้นอาจจะทำให้ต้องเลิกล้มแผนการอันใดอันหนึ่งไป
ก็มิใช่จะเป็นเครื่องป้องกันมิให้มีการเสาะหาแผนการอื่นต่อไป

* ที่จริงเขากล่าวกันถึงผลกำไร แต่มีความหมายชัดแจ้งถึงผลตอบแทนต่อทุน

ทำไมจึงควรมีดอกเบี้ย? เราได้รับคำบอกเล่าจากหนังสือมาตรฐานทุกเล่มว่า
ดอกเบี้ยเป็นรางวัลแห่งการอดออม แต่เห็นได้ชัดว่านี่ไม่เป็นเหตุผลเพียงพอ
การอดออมมิใช่คุณสมบัติสกริยา (Active) แต่เป็นอกริยา (Passive) มันมิใช่การกระทำ –
แต่เป็นเพียงการไม่กระทำ การอดออมโดยตัวเองมิได้ผลิตอะไรขึ้นมา
ถ้าเช่นนั้นทำไมจึงควรจะให้ส่วนใดส่วนหนึ่งที่ผลิตขึ้นมาแก่การอดออมเล่า?
ถ้าข้าพเจ้ามีเงินก้อนหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าเก็บใส่กุญแจไว้เฉย ๆ เป็นเวลาปีหนึ่ง
ข้าพเจ้าก็ได้กระทำการอดออมมากเท่า ๆ กับที่จะให้คนอื่นกู้ยืมเงินนั้นไป แต่
ถึงแม้ในกรณีหลังข้าพเจ้าจะหวังว่าจะได้รับเงินกลับคืนพร้อมด้วยส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากดอกเบี้ย
ในกรณีแรกข้าพเจ้าก็จะมีแต่เพียงเงินจำนวนเท่าเดิม ไม่มีการเพิ่มขึ้น ทั้ง ๆ ที่มีการอดออมเท่ากัน
ถ้าจะกล่าวว่าในการให้กู้นั้นข้าพเจ้าได้ให้บริการแก่ผู้กู้
เราก็อาจจะตอบได้ว่าเขาก็ให้บริการแก่ข้าพเจ้าเช่นกันโดยการเก็บเงินนั้นไว้ให้ปลอดภัย –
ซึ่งเป็นบริการที่อาจจะมีมูลค่ามากในสภาพบางประการและข้าพเจ้าก็จะยินดีจ่ายให้สำหรับค่าบริการนั้น ดีกว่าที่จะไม่ได้รับบริการ
และเป็นบริการซึ่งสำหรับทุนบางแบบแล้วก็อาจจะเห็นได้ชัดยิ่งกว่าสำหรับเงินตราเสียอีก
เพราะมีทุนอยู่หลายแบบที่จะไม่ดำรงอยู่แต่จะต้องทำใหม่เรื่อย ๆ
และมีหลายแบบซึ่งเป็นภาระหนักในการดูแลรักษาถ้ามิได้มีโอกาสใช้เป็นประโยชน์ในทันที
ดังนั้นถ้าผู้สะสมทุนได้ช่วยผู้ใช้ทุนด้วยการให้เขากู้ไป
ผู้ใช้ทุนจะมิได้ชดใช้หนี้ให้โดยเต็มที่หรอกหรือเมื่อเขาส่งทุนคืนให้?
การเก็บรักษาอย่างปลอดภัย การซ่อมบำรุง การสร้างทุนขึ้นใหม่ เหล่านี้

มิได้เป็นเครื่องชดเชยโดยสมบูรณ์สำหรับการใช้หรอกหรือ?
การสะสมเป็นจุดประสงค์และเป็นความ
มุ่งหมายของการอดออม การอดออมไม่สามารถจะไปได้ไกลกว่าและสัมฤทธิ์ผลได้มากกว่านี้
ทั้งลำพังตัวเองก็ไม่สามารถจะทำเช่นนี้ได้ด้วยซ้ำไป ถ้าเราเพียงแต่อดออมไว้ไม่ใช้เศรษฐ-ทรัพย์
ในปีหนึ่งเศรษฐทรัพย์นั้นจะอันตรธานไปมากมายเพียงใด!
และเมื่อสิ้นสองปีแล้วจะคงเหลืออยู่น้อยเพียงไร!
ดังนั้นถ้ามีการเรียกร้องสำหรับการอดออมมากไปกว่าการได้รับทุนกลับคืนอย่างปลอดภัยแล้ว
จะมิเป็นการอยุติธรรมต่อแรงงานหรือ?
ความคิดเช่นนี้แหละที่เป็นมูลแห่งความเห็นอันแพร่หลายที่ว่าดอกเบี้ยจะเพิ่มขึ้นได้ก็แต่โดยทำใ
ห้แรงงานเสียประโยชน์ไป

เท่านั้น และที่จริงก็คือการปล้นแรงงาน
ซึ่งจะต้องถูกล้มเลิกไปในสภาพสังคมอันถือหลักแห่งความยุติธรรม
ความพยายามที่จะโต้แย้งทรรศนะเหล่านี้มิได้ปรากฏแก่ข้าพเจ้าว่าสำเร็จเสมอไ
ป ตัวอย่างเช่นการอธิบายของ Bastiat เรื่องกบไสไม้ที่อ้างกันบ่อย ๆ
อันเป็นกรณีที่แสดงให้เห็นการคิดหาเหตุผลตามปกติ
ช่างไม้คนหนึ่งชื่อเจมส์ได้ทำกบไสไม้สำหรับตนเองอันหนึ่งโดยใช้เวลา 10 วัน
กบนี้จะใช้ได้นาน 290 วันในจำนวนวันทำงานปีหนึ่ง 300 วัน
ช่างไม้อีกคนหนึ่งชื่อวิลเลียมได้เสนอขอยืมกบนั้นเป็นเวลา 1 ปี
โดยจะให้กบใหม่ซึ่งดีเท่ากันแทนเมื่อครบกำหนดเวลาซึ่งกบอันเดิมจะหมดอายุไปแล้ว
เจมส์ไม่ยอมให้ยืมกบตามสัญญานี้โดยกล่าวว่าถ้าเขาได้รับเพียงแต่กบอันหนึ่งคืนมา
เขาก็จะไม่ได้อะไรชดเชยกับการสูญเสียประโยชน์ซึ่งจะได้รับจากการใช้กบนั้นในปีหนึ่ง
วิลเลียมซึ่งยอมรับข้อนี้ก็ตกลงจะไม่คืนกบให้แต่อย่างเดียวเท่านั้น
แต่จะให้ไม้กระดานใหม่แก่เจมส์แผ่นหนึ่งด้วย

ข้อตกลงนี้เป็นไปโดยความพอใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย
กบนี้ถูกใช้หมดอายุไปในปีนั้นแต่เมื่อสิ้นปีเจมส์ก็ได้รับกบใหม่ดีเท่าอันเดิมและได้รับไม้กระดา
นเพิ่มขึ้นด้วย เขาให้ยืมกบใหม่อีกเรื่อย ๆ จนกระทั่งในที่สุดก็ตกไปเป็นของลูกชายของเขา
“ซึ่งยังคงให้ยืมกบต่อไปอีก” โดยได้รับไม้กระดานแผ่นหนึ่งทุกครั้ง
เขากล่าวว่าไม้กระดานนี้ซึ่งหมายถึงดอกเบี้ยเป็นรางวัลตามธรรมชาติและยุติธรรม
เพราะว่าในการให้ไม้กระดานเป็นการแลกเปลี่ยนกับการใช้กบนั้น วิลเลียม
“ได้รับความสามารถซึ่งมีอยู่ในเครื่องมือสำหรับจะเพิ่มผลิตภาพของแรงงาน”
และจะไม่เลวลงไปกว่าที่เขาจะเป็นถ้าเขาไม่ยืมกบนั้น
ในขณะเดียวกันเจมส์ก็มิได้รับมากไปกว่าที่เขาจะได้ถ้าเขาครอบครองและใช้กบแทนที่จะให้ยืมไ
ป

เป็นเช่นนั้นจริงหรือ?

จะสังเกตได้ว่าไม่มีการบอกเล่าว่าเจมส์สามารถประดิษฐ์กบได้และวิลเลียมประดิษฐ์ไม่ได้
เพราะนั่นจะเป็นการทำให้ไม้กระดานกลายเป็นรางวัลสำหรับทักษะ (skill) ที่เหนือกว่าไป
เป็นแต่เพียงเจมส์งดเว้นไม่ใช้ผลจากแรงงานของ

เขาจนกระทั่งเขาสะสมมันไว้ได้ในรูปของกบไสไม้ – ซึ่งนับเป็นความคิดแก่นสารเกี่ยวกับทุน

ถ้าเจมส์ไม่ให้ยืมกบไสไม้ไป เขาก็อาจจะใช้กบนั้นได้เป็นเวลา 290 วัน
ซึ่งกบนั้นจะเสื่อมหมดอายุไป และเขาจะต้องใช้เวลาที่เหลืออีก 10
วันของวันทำงานตลอดปีสำหรับประดิษฐ์กบอันใหม่ ถ้าวิลเลียมไม่ขอยืมกบเขา เขาก็จะใช้เวลา
10 วันสำหรับประดิษฐ์กบให้แก่ตนเองอันหนึ่งซึ่งเขาสามารถจะใช้ไปได้อีกตลอด 290
วันที่เหลือ ดังนั้นถ้าเราถือว่าไม้กระดานแผ่นหนึ่งเป็นผลของแรงงาน 1 วัน
โดยมีกบไสไม้เป็นเครื่องช่วย

ถ้าไม่มีการยืมกันเมื่อถึงสิ้นปีแต่ละคนจะมีฐานะโดยคิดจากระดับในขณะที่เริ่มต้นดังนี้คือ
เจมส์มีกบอันหนึ่ง
วิลเลียมไม่มี และแต่ละคนจะมีไม้กระดาน 290 แผ่นเป็นผลงานตลอดปีของเขา
ถ้าเงื่อนไขในการกู้ยืมเป็นตามที่วิลเลียมเสนอครั้งแรก คือคืนกบใหม่ให้อันหนึ่ง
สถานการณ์ก็จะเป็นเช่นเดียวกัน วิลเลียมจะทำงานเป็นเวลา 290 วัน และใช้เวลา 10
วันสุดท้ายทำกบใหม่เพื่อคืนให้แก่เจมส์ เจมส์จะใช้เวลา 10
วันแรกของปีทำกบอีกอันหนึ่งซึ่งจะใช้ไปได้ 290วันและจะได้รับกบใหม่จากวิลเลียมอันหนึ่ง
ดังนั้นเพียงการคืนกบให้ตัวหนึ่งก็จะทำให้แต่ละคนมีฐานะเช่นเดิมเมื่อสิ้นปีเหมือนไม่มีการยืมกันเลย เจมส์จะไม่เสียอะไรไปให้แก่วิลเลียมและวิลเลียมก็ไม่ได้อะไรไปจากเจมส์
แต่ละคนจะได้รับผลตอบแทนที่แรงงานของตนให้มา – นั่นคือไม้กระดาน 290 แผ่น
และเจมส์จะมีความได้เปรียบซึ่งมีตั้งแต่แรกเริ่มคือกบใหม่อันหนึ่ง

แต่ถ้าให้ไม้กระดานแผ่นหนึ่งเพิ่มขึ้นจากการคืนกบให้ด้วยแล้ว
เมื่อสิ้นปีเจมส์จะมีฐานะดีกว่าที่จะไม่มีการให้ยืม และวิลเลียมมีฐานะเลวลง
เจมส์จะมีไม้กระดาน 291 แผ่น

และกบใหม่อันหนึ่ง และวิลเลียมมีไม้กระดาน 289 แผ่นโดยไม่มีกบ
ถ้าวิลเลียมขอยืมไม้กระดานแผ่นหนึ่งพร้อมทั้งกบโดยมีเงื่อนไขเช่นเดิม

เมื่อสิ้นปีเขาจะต้องคืนกบอันหนึ่งและไม้กระดาน 2 แผ่นกับเศษอีกเล็กน้อยให้แก่เจมส์
และถ้ามีการยืมส่วนที่ต่างกันนี้อีกเรื่อย ๆ ไปเช่นนี้
จะไม่เป็นที่แจ่มแจ้งหรือว่ารายได้ของคนหนึ่งจะลดลงเรื่อย ๆ และของอีกคนหนึ่งเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
จนกระทั่งในที่สุดถ้าการณ์ยังคงดำเนินต่อไปเช่นนี้
ด้วยผลจากการให้ยืมกบอันหนึ่งมาตั้งแต่แรกเริ่ม
ก็จะถึงเวลาที่เจมส์จะได้รับผลจากแรงงานของวิลเลียมทั้งสิ้น –
นั่นคือวิลเลียมจะกลายเป็นเสมือนทาสของเขาไป?

ดังนั้น ดอกเบี้ยจะเป็นไปตามธรรมชาติและยุติธรรมหรือ?

ไม่มีสิ่งใดจากตัวอย่างนี้เลยที่จะแสดงว่าเป็นเช่นนี้ สิ่งที่ Bastiat (และคนอื่น ๆ อีกจำนวนมาก)
ถือว่าเป็นมูลฐานของดอกเบี้ย นั่นคือ
“ความสามารถซึ่งมีอยู่ในเครื่องมือสำหรับจะเพิ่มผลิตภาพของแรงงาน”
นั้นย่อมเห็นได้ชัดว่ามิได้เป็นมูลฐานของดอกเบี้ยเลยไม่ว่าจะโดยความยุติธรรมหรือข้อเท็จจริง
ข้อผิดพลาดซึ่งสำหรับผู้ที่มิได้หยุดวิเคราะห์เช่นที่เรากระทำแล้วจะปล่อยให้ตัวอย่างที่ Bastiat
แสดงผ่านไปโดยถือว่ามีเหตุผลลงเป็นที่ยุติได้นั้นก็คือว่าเขาคิดเอาการโอนความสามารถในการผลิตที่เพิ่มขึ้น (ซึ่งกบให้แก่แรงงาน) ร่วมไปกับการให้ยืมกบด้วย
แต่ที่จริงแล้วสิ่งนี้ไม่เกี่ยวข้องด้วยเลย
สิ่งอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเจมส์ให้วิลเลียมยืมไปนั้นมิใช่ความสามารถที่เพิ่มขึ้นซึ่งแรงงานได้รับจากการใช้กบ
ถ้าจะสมมติข้อนี้เราก็ควรจะต้องสมมติว่าการทำและการใช้กบไสไม้เป็นความลับในอาชีพหรือเป็นสิทธิบัตรในการประดิษฐกรรม ซึ่งตัวอย่างที่ยกขึ้นมาก็จะกลายเป็นเรื่องการผูกขาด
มิใช่เรื่องทุน
สิ่งอันเป็นสาระซึ่งเจมส์ให้วิลเลียมยืมนั้นมิใช่เอกสิทธิ์ในการใช้แรงงานของตนโดยวิธีที่มีประสิทธิผลดีกว่า แต่เป็นการใช้ผลอันเป็นรูปธรรมจากแรงงาน 10 วัน ถ้า
“ความสามารถซึ่งมีอยู่ในเครื่องมือสำหรับจะเพิ่มผลิตภาพของแรงงาน”
เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยแล้ว

อัตราดอกเบี้ยก็จะเพิ่มขึ้นพร้อมกับการค้นคิดประดิษฐ์อันเกิดขึ้นมามากมาย นี่มิได้เป็นเช่นนั้น ทั้งก็จะไม่มีการคาดหวังด้วยว่าข้าพเจ้าจะจ่ายดอกเบี้ย

สำหรับการยืมจักรเย็บผ้าราคา 50
ดอลลาร์ให้มากกว่าดอกเบี้ยสำหรับการยืมเข็มจำนวนหนึ่งเป็นมูลค่า 50 ดอลลาร์
หรือจะจ่ายดอกเบี้ยสำหรับการยืมเครื่องจักรไอน้ำให้มากกว่าดอกเบี้ยสำหรับการยืมอิฐกองหนึ่ง
ราคาเท่ากันก็หามิได้ ทุนนั้นสามารถจะแลกเปลี่ยนกันได้เช่นเดียวกับเศรษฐทรัพย์
มันมิใช่สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นสิ่งใดก็ได้ที่มีมูลค่าเท่ากันภายในวงปริวรรตกรรม
และการปรับปรุงเครื่องมือดีขึ้นก็มิได้เพิ่มความสามารถในการแพร่พันธุ์ของทุน
แต่เพิ่มความสามารถในการผลิตของแรงงานต่างหาก

และข้าพเจ้ามีความโน้มเอียงไปในทางที่จะคิดว่าถ้าเศรษฐทรัพย์ทั้งสิ้นประกอบไปด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังเช่นกบไสไม้ และผลิตกรรมทั้งสิ้นเป็นดังเช่นของช่างไม้ –
นั่นคือถ้าเศรษฐทรัพย์ประกอบไปด้วยสารที่เฉื่อยของเอกภพล้วน ๆ
และผลิตกรรมเป็นแต่เพียงการประดิษฐ์สารที่เฉื่อยนี้เป็นรูปต่าง ๆ แล้ว
ดอกเบี้ยก็จะเป็นแต่เพียงการปล้นอุตสาหกรรม และไม่สามารถจะดำรงอยู่ได้นาน
ทั้งนี้มิใช่จะกล่าวว่าจะไม่มีการสะสม
เพราะถึงแม้ความหวังที่จะได้เพิ่มจะเป็นสาเหตุจูงใจให้เปลี่ยนเศรษฐทรัพย์เป็นทุนก็ตาม
มันก็มิใช่สาเหตุจูงใจ หรืออย่างน้อยที่สุดก็มิใช่สาเหตุจูงใจที่สำคัญสำหรับการสะสม เด็ก ๆ
จะออมเงินเพ็นนีของตนไว้สำหรับเทศกาลคริสต์มาส โจรสลัดจะเพิ่มขุมทรัพย์ที่ฝังไว้ให้มากขึ้น
เจ้าชายภาคตะวันออกจะสะสมเหรียญไว้มากมาย และคนเช่น Stewart หรือ Vanderbilt
เมื่อความอยากจะสะสมได้เข้าสิงใจเสียแล้ว ก็จะพยายามเพิ่มเงินล้านของตนขึ้นเรื่อย ๆ
ตราบเท่าที่ยังสามารถกระทำได้ ถึงแม้ว่าการสะสมนั้นจะมิทำให้เพิ่มขึ้นก็ตาม

และก็มิใช่จะกล่าวว่าจะไม่มีการยืมหรือการให้ยืม เพราะว่าส่วนใหญ่แล้ว
การยืมหรือการให้ยืมจะเกิดขึ้นเพื่อความสะดวกของทั้งสองฝ่าย
ถ้าวิลเลียมมีงานอย่างหนึ่งซึ่งจะต้องเริ่มทำทันที
และเจมส์มีงานอีกอย่างหนึ่งซึ่งจะไม่เริ่มทำจนกว่าจะถึง 10 วันภายหลัง
การให้ยืมกบไสไม้ก็อาจมีประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายถึงแม้จะไม่ให้ไม้กระดานตอบแทนก็ตาม

แต่บรรดาเศรษฐทรัพย์ทั้งหลายมิได้มีลักษณะเช่นเดียวกับกบไสไม้ หรือไม้-กระดาน หรือเงินตรา ซึ่งไม่มีความสามารถในการแพร่พันธุ์ไปเสียทั้งหมด
และผลิตกรรมทั้งปวงก็มิใช่เป็นเพียงการแปรสารที่เฉื่อยของเอกภพให้เป็นรูปอื่น ๆ เท่านั้น
เป็นความจริงที่

ว่า ถ้าข้าพเจ้าเก็บเงินไว้ทางหนึ่ง เงินนี้จะไม่เพิ่มขึ้น แต่สมมติว่าข้าพเจ้าเก็บเหล้าองุ่นไว้แทน
เมื่อสิ้นปีข้าพเจ้าจะได้มูลค่าเพิ่มขึ้นเพราะว่าเหล้าองุ่นนั้นจะมีคุณภาพดีกว่าเดิม
หรือสมมติว่าข้าพเจ้าปล่อยผึ้งไว้ในภูมิประเทศที่จัดให้เหมาะสำหรับผึ้ง
เมื่อสิ้นปีข้าพเจ้าก็จะมีฝูงผึ้งมากขึ้นพร้อมทั้งน้ำผึ้งซึ่งมันได้ทำไว้ด้วย
หรือสมมติว่าข้าพเจ้าปล่อยแกะหรือหมูหรือวัวควายไว้ในทุ่งหญ้า
โดยเฉลี่ยแล้วเมื่อสิ้นปีข้าพเจ้าก็จะได้ส่วนเพิ่มขึ้นด้วย

สิ่งที่ทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นในกรณีเหล่านี้เป็นสิ่งหนึ่งซึ่งถึงแม้โดยทั่วไปจะต้องการแรงงานสำหรับใช้ประโยชน์จากมัน แต่ก็ยังแตกต่างและแยกออกต่างหากจากแรงงาน – นั่นคือ พลังการกระทำของธรรมชาติ หลักการแห่งความเจริญเติบโต การแพร่พันธุ์ ซึ่งแสดงถึงลักษณะของสิ่งหรือสภาพลึกลับที่เราเรียกว่าชีวิตในทุกรูปทุกหนทุกแห่ง
และสำหรับข้าพเจ้าแล้วดูเหมือนว่าสิ่งนี้แหละที่เป็นต้นเหตุให้มีดอกเบี้ยหรือการเพิ่มปริมาณทุนขึ้นเกินกว่าที่เกิดขึ้นจากแรงงาน
หรือจะกล่าวได้ว่าในกระบวนการซึ่งประกอบกันเป็นสายธารอันไม่รู้จักจบสิ้นของธรรมชาตินั้น
มีกระแสที่สำคัญยิ่งบางประการอยู่ซึ่งถ้าเราใช้ให้เป็นประโยชน์แล้วก็จะช่วยเหลือเราด้วยพลังอัน

เป็นอิสระจากความพยายามของเรา ในการแปรสสารให้เป็นรูปที่เราปรารถนา – นั่นคือให้เป็นเศรษฐทรัพย์

ถึงแม้จะกล่าวได้ว่ามีสิ่งต่าง ๆ มากมายซึ่งไม่มีความสามารถในตัวเองในการเพิ่ม เช่นเดียวกับเงินตรา หรือกบไสไม้ หรือไม้กระดาน หรือเครื่องยนต์ หรือเสื้อผ้า ก็ตาม แต่ก็มีสิ่งอื่น ๆ รวมอยู่ด้วยในคำว่าเศรษฐทรัพย์และทุนซึ่งจะเพิ่มคุณภาพขึ้นโดยตัวเองจนถึงจุด หนึ่ง เช่นเดียวกับเหล้าองุ่น หรือจะเพิ่มปริมาณขึ้นด้วยตัวเอง เช่นผึ้งหรือวัวควาย และมีสิ่งอื่น บางสิ่งเช่นเมล็ดพืชซึ่งถึงแม้สภาพที่จะช่วยให้มันสามารถเพิ่มขึ้นได้จะไม่มีอยู่ถ้าไม่ใช้แรงงานดูแลรักษา แต่ในเมื่อได้ทำให้มีสภาพเช่นนั้นแล้วก็จะเพิ่มขึ้นหรือให้ผลตอบแทนเหนือกว่าที่จะได้รับจากแรงงานตามลำพัง

การที่เศรษฐทรัพย์แลกเปลี่ยนกันได้ย่อมจะทำให้เกิดอัตราเฉลี่ยในระหว่าง เศรษฐทรัพย์ชนิดต่าง ๆ กันในด้านข้อได้ประโยชน์พิเศษซึ่งเกิดจากการครอบครองเศรษฐ-ทรัพย์ชนิดหนึ่งชนิดใด เพราะว่าจะไม่มีใครเก็บทุนรูปหนึ่งไว้ถ้าสามารถเปลี่ยนเป็นรูปที่ให้ประโยชน์มากกว่าได้ ยกตัวอย่างเช่นจะไม่มีใครโม่ข้าวสาลีให้เป็นแป้ง และเก็บเตรียมไว้ให้พร้อมเพื่อความสะดวกของผู้ที่มีความต้องการเป็นบางครั้งบางคราวที่จะนำข้าวสาลีหรือสิ่งที่เท่าเทียมกันมาแลกกับแป้ง นอกจากว่าโดยการแลกเปลี่ยนกันเช่นนี้เขาจะสามารถได้รับส่วนเพิ่มเท่าเทียมกับที่เขาจะหาได้ด้วยการปลูกข้าวสาลีของตนเอง ทั้งนี้เมื่อคิดถึงปัจจัยอื่น ๆ ด้วยแล้ว จะไม่มีผู้ใดเอาแกะฝูงหนึ่งขณะนี้ไปแลกกับเนื้อแกะเท่ากันที่จะได้รับในปีหน้า ถ้าเขาสามารถจะเลี้ยงไว้ได้

เพราะด้วยการเลี้ยงแกะเขาจะได้รับไม่แต่เพียงเนื้อแกะจำนวนเดียวกันในปีหน้าเท่านั้น
แต่ยังได้ลูกแกะและขนแกะอีกด้วย
จะไม่มีคนขุดคลองชลประทานเว้นไว้แต่ว่าผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือจากคลองนี้ให้สามารถใช้
ประโยชน์จากความสามารถในการแพร่พันธุ์ของธรรมชาติได้จะให้ส่วนหนึ่งของส่วนที่ตนได้รับ
เพิ่มขึ้นแก่เขาถึงขนาดที่จะทำให้ทุนของเขามีดอกผลมากเท่า ๆ กับของผู้ที่ได้รับประโยชน์นั้น
และดังนั้นในวงปริวรรตกรรมวงใด ๆ ก็ตาม ความสามารถแห่งการเพิ่ม
ซึ่งพลังการแพร่พันธุ์หรือพลังที่สำคัญยิ่งของธรรม-ชาติมีให้แก่ทุนบางชนิดนั้น
ย่อมจะเฉลี่ยกับทุนทุกชนิด และผู้ที่ให้ยืมเงินตรา กบไสไม้ อิฐ หรือเสื้อผ้า
หรือใช้สิ่งเหล่านี้ไปในการแลกเปลี่ยน
ก็มิได้ถูกตัดรอนความสามารถที่จะได้รับส่วนที่เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับที่เขาจะให้ยืมทุนจำนวนเท่ากัน
นในรูปที่สามารถจะเพิ่มขึ้นได้หรือใช้ทุนนี้ไปในทางแพร่พันธุ์ต่อไป

ในการใช้ประโยชน์จากความแตกต่างกันของบรรดาพลังแห่งธรรมชาติและมนุ
ษย์ ซึ่งกระทำได้ด้วยการแลกเปลี่ยน
ก็มีส่วนเพิ่มซึ่งค่อนข้างจะคล้ายคลึงกับส่วนเพิ่มที่เกิดขึ้นจากพลังอันสำคัญยิ่งของธรรมชาติ
ยกตัวอย่างเช่นในที่แห่งหนึ่ง แรงงานจำนวนหนึ่งจะสามารถผลิตอาหารที่เป็นพืชผักได้ 200
ส่วนหรืออาหารที่เป็นเนื้อสัตว์ได้ 100 ส่วน ในที่อีกแห่งหนึ่งสภาพเหล่านี้กลับตรงกันข้าม
แรงงานจำนวนเดียวกันจะสามารถผลิตธัญญาหารได้ 100 ส่วนหรือภักษาหารได้ 200 ส่วน
ในที่แห่งหนึ่งนั้นราคาของพืชผักเทียบกับราคาของเนื้อ

สัตว์จะเป็น 2 ต่อ 1 ส่วนในที่อีกแห่งหนึ่งจะเป็น 1 ต่อ 2
และสมมติว่ามีความต้องการแรงงานที่เท่ากันในการผลิตอาหารแต่ละประเภท
แรงงานจำนวนเดียวกันในที่แต่ละแห่งจะผลิตอาหาร 2 ประเภทรวมกันได้ 150 ส่วน
แต่ด้วยการใช้แรงงานในที่แห่งหนึ่งไปในการจัดหาพืชผัก

และในที่อีกแห่งหนึ่งในการจัดหาเนื้อสัตว์ และแลกเปลี่ยนกันตามจำนวนที่ต้องการ
ด้วยแรงงานจำนวนเดียวกันพลเมืองในที่แต่ละแห่งก็จะสามารถจัดหาอาหารทั้งสองประเภทได้ร
วมกันแห่งละ 200 ส่วน ลบด้วยค่าสูญเสียและค่าใช้จ่ายในการปริวรรตกรรม
ดังนั้นในที่แต่ละแห่งผลิตผลซึ่งใช้ไปในการแลกเปลี่ยนก็จะทำให้ได้รับผลิตผลเพิ่มขึ้น
โดยทำนองนี้แมวของ Whittington
ซึ่งส่งไปยังประเทศที่ห่างไกลและหาแมวได้ยากแต่มีหนูชุกชุมก็ทำให้ได้รับผลตอบแทนเป็นสิน
ค้าหลายกระสอบและทองคำหลายถุง

แน่นอน

แรงงานเป็นสิ่งจำเป็นต่อปริวรรตกรรมเช่นที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์จากพลังในการแพร่พันธุ์
ของธรรมชาติ
และผลิตผลของปริวรรตกรรมก็เป็นผลิตผลของแรงงานอย่างเห็นได้ชัดเช่นเดียวกับผลิตผลของเ
กษตรกรรม แต่ในกรณีหนึ่งก็เช่นเดียวกับในอีกกรณีหนึ่ง
คือมีพลังที่เห็นเด่นชัดต่างหากร่วมมือกับพลังของแรงงานซึ่งทำให้เป็นไปไม่ได้ที่จะวัดผลลัพธ์ด้
วยปริมาณแรงงานที่ใช้ไปแต่อย่างเดียว
แต่ทำให้ปริมาณทุนและเวลาที่ใช้ทุนนั้นกลายเป็นส่วนหนึ่งในผลรวมของพลังทั้งหลาย
ทุนช่วยเหลือแรงงานในผลิตกรรมแบบต่าง ๆ กัน
แต่มีความแตกต่างกันในระหว่างความสัมพันธ์ของทั้งสองสิ่งนี้ในผลิตกรรมแบบที่เป็นเพียงเปลี่
ยนรูปหรือสถานที่ของสสารเท่านั้น เช่นการไสไม้หรือการขุดถ่านหิน กับผลิต-
กรรมแบบที่ปล่อยตัวเองให้พลังการแพร่พันธุ์ตามธรรมชาติเป็นผู้กระทำหรือให้กระทำโดยพลัง
แห่งการเพิ่มอันเกิดจากความแตกต่างกันในการกระจายความสามารถของธรรมชาติและของมนุ
ษย์ เช่นการปลูกข้าวหรือการแลกเปลี่ยนน้ำแข็งกับน้ำตาล ในการผลิตแบบแรก
แรงงานเท่านั้นที่เป็นสาเหตุอันมีประสิทธิภาพ เมื่อแรงงานหยุด ผลิตกรรมก็หยุด
เมื่อช่างไม้วางมือจากกบในขณะที่ดวงอาทิตย์ตก
การเพิ่มมูลค่าซึ่งเกิดขึ้นด้วยตัวเขาและกบของเขาก็หยุด

ไปจนกว่าเขาจะเริ่มใช้แรงงานอีกในเช้าวันรุ่งขึ้น เมื่อระฆังของโรงงานดังขึ้นเพื่อปิดโรงงาน เมื่อปิดเหมืองแร่ ผลิตกรรมก็หยุดจนกว่าจะเริ่มงานใหม่ ถ้าคิดถึงแต่ผลิตกรรมอย่างเดียวแล้ว ก็อาจตัดเวลาที่คั่นอยู่ออกเสียได้ วันคืนที่ผ่านไป
การเปลี่ยนฤดูกาลมิได้มีส่วนในผลิตกรรมซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณแรงงานที่ใช้อย่างเดียวเท่านั้น แต่ในผลิตกรรมแบบอื่นที่ข้าพเจ้าอ้างถึง
และซึ่งอาจจะเทียบบทบาทของแรงงานได้กับการทำงานของคนตัดไม้ผู้โยนท่อนไม้ลงไปในลำธารและปล่อยให้กระแสน้ำพัดพาไปยังเครื่องกั้นของโรงเลื่อยที่อยู่ถัดลงไปหลายไมล์นั้น
เวลามีส่วนอยู่ด้วย
เมล็ดพืชตามพื้นดินงอกและเติบโตขึ้นในขณะที่ชาวนานอนหลับหรือไถนาแห่งใหม่อยู่
และกระแสลมและกระแสน้ำในมหาสมุทรอันมีอยู่เสมอก็พัดพาแมวของ Whittington ไปสู่กษัตริย์ผู้ได้รับความทรมานจากหนูในอาณาจักรแห่งจินตนิยาย

บัดนี้ขอให้เรากลับมาพิจารณาตัวอย่างของ Bastiat ใหม่

เป็นที่แจ่มแจ้งว่าถ้ามีเหตุผลใด ๆ ที่วิลเลียมควรจะคืนให้เจมส์มากกว่ากบไสไม้ตัวหนึ่งที่ดีเท่า ๆ กันเมื่อสิ้นปีแล้ว ก็มิใช่เนื่องจากพลังที่เพิ่มขึ้นซึ่งเครื่องมือเป็นผู้ให้แก่แรงงานดังที่ Bastiat กล่าว เพราะว่ามันมิได้มีส่วนอยู่ด้วยดังที่ข้าพเจ้าได้แสดงให้เห็นแล้ว แต่มันเกิดขึ้นเนื่องจากปัจจัยเวลา – นั่นคือความแตกต่างกันปีหนึ่งระหว่างขณะที่ให้ยืมกับขณะที่คืนกบนั้น
ถ้าเราจำกัดทรรศนะไว้เพียงในตัวอย่างนี้
ก็ไม่มีสิ่งใดจะแนะให้เห็นว่าเวลาจะเข้ามามีส่วนได้อย่างไร
เพราะกบไสไม้เมื่อสิ้นปีมิได้มีมูลค่ามากไปกว่ากบเมื่อต้นปีเลย
แต่ถ้าเราคิดถึงลูกวัวแทนกบไสไม้ก็จะเห็นได้ชัดเจนว่า ถ้าคิดว่าเจมส์ไม่ได้ให้ยืมไป เมื่อถึงสิ้นปี วิลเลียมมิใช่จะต้องคืนลูกวัวให้ แต่ต้องคืนวัวใหญ่ให้แทน
หรือถ้าเราสมมติว่าแรงงานจำนวน 10
วันนั้นได้ใช้ไปในการปลูกข้าวก็จะเห็นได้แจ่มชัดว่าเจมส์จะไม่ได้รับการชดเชยให้เต็มที่ถ้าเมื่อถึงสิ้นปีเขาได้รับแต่เพียงข้าวเท่าจำนวนที่เพาะเอาไว้ เพราะว่าในเวลาหนึ่งปีนั้น
ข้าวที่เพาะไว้จะงอกและเติบโตขึ้นและเพิ่ม

จำนวนขึ้นหลายเท่า เช่นเดียวกัน ถ้าเอากบไสไม้ไปใช้ในการแลกเปลี่ยน
ภายในปีหนึ่งกบนี้ก็อาจจะถูกส่งต่อกันไปหลายครั้งโดยการแลกเปลี่ยนแต่ละครั้งจะทำให้เกิดผล
เพิ่มขึ้นแก่เจมส์ เพราะฉะนั้น โดยที่เจมส์อาจจะใช้แรงงานของตนโดยวิธีดังกล่าววิธีใดก็ได้ –
หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งซึ่งก็เหมือน ๆ กัน
นั่นคืออาจจะยักย้ายแรงงานบางส่วนที่ใช้ไปในการทำกบไสไม้ไปเช่นนั้น –
เขาก็จะไม่ทำกบให้วิลเลียมเอาไปใช้ตลอดปียกเว้นไว้แต่ว่าเขาจะได้คืนมากกว่ากบไสไม้ตัวหนึ่ง
และวิลเลียมก็สามารถจะคืนให้มากกว่ากบตัวหนึ่ง
เพราะว่าผลประโยชน์เฉลี่ยโดยทั่วไปเช่นเดียวกันของแรงงานที่ใช้ไปในผลิตกรรมแบบต่าง ๆ
กัน จะทำให้เขาสามารถได้รับประโยชน์จากปัจจัยของเวลาเนื่องด้วยแรงงานของเขา
การเฉลี่ยโดยทั่วไปหรือซึ่งเราอาจจะเรียกว่า “การรวม” (pooling) ข้อได้เปรียบเช่นนี้
ซึ่งย่อมจะต้องเกิดขึ้นในที่ซึ่งภาวะของสังคมทำให้ต้องมีการดำเนินผลิตกรรมแบบต่าง ๆ
กันไปพร้อมกันนี่แหละที่ทำให้การครอบครองเศรษฐทรัพย์ที่ไม่สามารถจะเพิ่มได้ในตัวเองพลอ
ยได้รับประโยชน์เช่นเดียวกับที่มีประจำอยู่กับเศรษฐทรัพย์ที่ใช้ไปโดยวิธีที่จะได้กำไรจากปัจจัย
ของเวลาด้วย
และในการวิเคราะห์ขั้นสุดท้ายปรากฏว่าประโยชน์ซึ่งได้รับจากกาลเวลาที่ผ่านไปนั้นเกิดขึ้นจาก
พลังแห่งการก่อกำเนิดของธรรมชาติและความสามารถอันแตกต่างกันไปของธรรมชาติและของ
มนุษย์

ถ้าคุณภาพและความสามารถของสสารทุกแห่งเป็นแบบเดียวกัน
และพลังการผลิตทั้งมวลอยู่ในตัวมนุษย์โดยสิ้นเชิง ดอกเบี้ยก็จะไม่เกิดขึ้น
บางครั้งอาจจะโอนความได้เปรียบของเครื่องมือที่ดีกว่าได้ด้วยเงื่อนไขที่คล้ายคลึงกับการจ่ายดอ

กเบี้ย

แต่ธุรกิจเช่นนี้จะไม่มีสม่ำเสมอและเกิดเป็นพัก ๆ – นับเป็นข้อยกเว้น มิใช่กฎ
เพราะว่าอำนาจที่จะได้รับผลตอบแทนเช่นนี้จะไม่มีประจำอยู่ในการครอบครองทุนเช่นในปัจจุบัน และประโยชน์เนื่องจากเวลาจะมีขึ้นได้ก็เฉพาะในสภาพที่เป็นพิเศษจริง ๆ เท่านั้น
ถ้าข้าพเจ้ามีเงินอยู่หนึ่งพันดอลลาร์ การที่ข้าพเจ้าสามารถจะให้กู้ไปได้โดยมีดอกเบี้ยแน่ ๆ
นั้นมิใช่เป็นเพราะข้อเท็จจริงที่ว่ามีผู้อื่นซึ่งไม่มีเงินหนึ่งพันดอลลาร์
ยินดีจะจ่ายให้เป็นค่าเอาเงินนั้นไปใช้ ถ้าไม่สามารถจะหาเงินได้ด้วย

วิธีอื่น

แต่เป็นเพราะข้อเท็จจริงที่ว่าทุนซึ่งแสดงแทนด้วยเงินพันดอลลาร์ของข้าพเจ้านั้นมีความสามารถในการเพิ่มให้แก่ผู้ใดก็ตามซึ่งครอบครองมันอยู่ แม้แต่ผู้นั้นจะเป็นเศรษฐีก็ตาม
เพราะว่าราคาซึ่งสิ่งใด ๆ จะมีได้นั้นมิได้ขึ้นอยู่กับจำนวนที่ผู้ซื้อยินดีจะให้
มากเท่ากับที่ขึ้นอยู่กับจำนวนที่ผู้ขายจะได้มาด้วยวิธีอื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น
เจ้าของโรงงานผู้หนึ่งซึ่งต้องการจะละเลิกธุรกิจไป มีเครื่องจักรกลอยู่ราคา 100,000 ดอลลาร์
ถ้าเขาขายแต่ไม่สามารถจะนำเงิน 100,000 ดอลลาร์นี้ไปลงทุนให้เกิดดอกเบี้ยขึ้นมาได้
ก็จะไม่สำคัญสำหรับเขาในข้อที่ว่าจะได้รับราคาทั้งหมดทันทีหรือผ่อนส่ง
ทั้งนี้ไม่คำนึงถึงการเสี่ยง และถ้าผู้ซื้อมีทุนที่ต้องการอยู่
(ซึ่งเราต้องสมมติเพื่อให้การซื้อขายเป็นไปด้วยคุณสมบัติในตัวของมันเอง)
ก็จะไม่เป็นการสำคัญว่าเขาจะจ่ายทันทีหรือหลังจากนั้นชั่วระยะหนึ่ง
ถ้าผู้ซื้อไม่มีทุนตามจำนวนที่ต้องการ
ก็อาจจะเป็นการสะดวกสำหรับเขาถ้าจะเลื่อนกำหนดการจ่ายออกไป
แต่ก็จะมีเฉพาะในกรณีพิเศษจริง ๆ
เท่านั้นที่ผู้ขายจะขอค่าป่วยการสำหรับเรื่องนี้หรือที่ผู้ซื้อจะยินยอมตาม

ทั้งในกรณีเช่นนี้ค่าป่วยการก็มิใช่ดอกเบี้ยที่แท้จริง
เพราะว่าดอกเบี้ยที่แท้จริงมิใช่สิ่งที่ชำระสำหรับการใช้ทุน
แต่เป็นผลตอบแทนอันเกิดจากการเพิ่มของทุน ถ้าทุนไม่ก่อให้เกิดผลเพิ่มขึ้น
ก็จะมีไม่กี่กรณีที่พิเศษจริง ๆ ซึ่งเจ้าของจะได้รับค่าป่วยการ
วิลเลียมจะทราบได้ในไม่ช้าถ้าเขาไม่ได้รับประโยชน์จากการให้ไม้กระดานแผ่นหนึ่งสำหรับเอกสิทธิ์ในการเลื่อนกำหนดชำระค่ากบไสไม้ของเจมส์

กล่าวสั้น ๆ เมื่อเราวิเคราะห์ผลิตกรรมดู เราจะเห็นว่ามันแบ่งออกเป็น 3 แบบ (modes) – คือ:

การดัดแปลง (Adapting) หรือการเปลี่ยนผลผลิตตามธรรมชาติ
จะเป็นโดยเปลี่ยนรูปหรือเปลี่ยนสถานที่ก็ได้
เพื่อให้เหมาะสำหรับสนองความต้องการของมนุษย์

การเพาะเลี้ยง (Growing) หรือการใช้ประโยชน์จากพลังอันสำคัญยิ่งของธรรมชาติ เช่นโดยการเพาะปลูกพืชผักหรือเลี้ยงสัตว์

การแลกเปลี่ยน (Exchanging)
หรือการใช้ประโยชน์จากความสามารถที่เหนือกว่าของพลังธรรมชาติทั้งหลายซึ่งเปลี่ยนไปตามท้องถิ่น หรือจากความสามารถของพลังของมนุษย์ซึ่งเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ อาชีพ หรือลักษณะนิสัย ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนเศรษฐทรัพย์ส่วนรวมทั่วไป

ในแต่ละแบบของผลิตกรรมทั้งสามแบบนี้ ทุนอาจจะช่วยแรงงาน – หรือจะพูดให้ถูกต้องยิ่งขึ้นก็คือในแบบแรก ทุนอาจจะช่วยแรงงาน แต่ไม่จำเป็นทีเดียวนัก ส่วนอีก 2 แบบ จะต้องมีทุนเป็นผู้ช่วยแรงงานหรือจำเป็นจะต้องมีทุน

ถึงแม้ว่าในการดัดแปลงทุนให้มีรูปที่เหมาะสมนั้นเราอาจจะเพิ่มความสามารถของแรงงานในการประจุลักษณะแห่งเศรษฐทรัพย์เข้าไปในสสารได้ เช่นเมื่อเราดัดแปลงไม้กับเหล็กให้เป็นรูปและใช้เป็นกบไสไม้ หรือดัดแปลงเหล็ก ถ่านหิน น้ำกับน้ำมันให้เป็นรูปและใช้เป็นเครื่องจักรไอน้ำ หรือก้อนหิน ดินเหนียว ซุงและเหล็กให้เป็นรูปและใช้เป็นอาคาร ก็ตาม แต่ลักษณะของการใช้ทุนเช่นนี้ก็มีอยู่ว่าผลประโยชน์อยู่ที่การใช้มัน อย่างไรก็ตามเมื่อเราใช้ทุนไปในผลิตกรรมแบบที่สอง เช่นเมื่อเราปลูกข้าวในพื้นดินหรือเอาสัตว์เข้าไปในไว้ในฟาร์มปศุสัตว์หรือเก็บเหล้าองุ่นไว้ให้มีคุณภาพดีขึ้นตามอายุนั้น ผลประโยชน์ก็ย่อมเกิดขึ้นมิใช่จากการใช้แต่จากการเพิ่ม และเช่นเดียวกันเมื่อเราใช้ทุนไปในการผลิตแบบที่สามและแทนที่เราจะใช้สิ่งของเราก็เอาไปแลกเปลี่ยน ผลประโยชน์จะอยู่ที่การเพิ่มหรือการที่สิ่งของมีมูลค่ามากขึ้นซึ่งได้รับตอบแทนมา

โดยหลักแล้ว ผลประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ย่อมไปสู่แรงงานและผลประโยชน์ซึ่งเกิดจากการเพิ่มย่อมไปสู่ทุน แต่โดยที่การแบ่งงานและการแลกเปลี่ยนกันได้ของเศรษฐทรัพย์ทำให้ผลประโยชน์ต้องเฉลี่ยกันและมีนัยถึงการเฉลี่ย ดังนั้น ในเมื่อผลิตกรรมแบบต่าง ๆ นี้มีความสัมพันธ์ร่วมกัน ผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากผลิตกรรมแบบหนึ่งจะเฉลี่ยกับผลประโยชน์อันเกิดจากผลิตกรรมแบบอื่น ๆ เพราะทั้งแรงงานและทุนจะไม่ถูกใช้ไปในผลิตกรรมแบบใดแบบหนึ่งในเมื่อผลิตกรรมแบบอื่นซึ่งเปิดทางให้แก่ตนจะให้ผลตอบแทนมากกว่า นั่นคือ แรงงานที่ใช้ไปในผลิตกรรมแบบแรกจะมิได้รับผลตอบแทนทั้งหมด คงรับแต่

เพียงผลตอบแทนลบด้วยส่วนที่จำเป็นซึ่งจะต้องให้แก่ทุนเท่าที่ทุนนั้นจะสามารถหาเอาได้จากผลิตกรรมแบบอื่น ๆ
และทุนที่ใช้ในผลิตกรรมแบบที่สองและแบบที่สามก็มิได้รับส่วนที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด
คงรับแต่ส่วนที่เพิ่มขึ้นลบด้วยส่วนที่เพียงพอจะให้เป็นรางวัลแก่แรงงานเท่าที่แรงงานนั้นจะสามารถหาเอาได้ถ้าใช้ไปในผลิตกรรมแบบแรก

ด้วยเหตุนี้ ดอกเบี้ยจึงเกิดขึ้นจากความสามารถในการเพิ่ม
ซึ่งพลังแห่งการแพร่พันธุ์ของธรรมชาติ และความสามารถที่คล้ายคลึงกันในการแลกเปลี่ยน
เป็นผู้ให้แก่ทุน ดอกเบี้ยมิใช่เป็นสิ่งที่กำหนดเอาตามอำเภอใจโดยไม่มีเหตุผล
แต่เป็นของตามธรรมชาติ
ดอกเบี้ยมิใช่เป็นผลของการจัดทางสังคมประการหนึ่งประการใดโดยเฉพาะ
แต่เป็นผลของกฎแห่งสากลโลกอันเป็นรากมูลแห่งสังคม
ดังนั้นการมีดอกเบี้ยจึงเป็นการยุติธรรม

ผู้ที่กล่าวว่าควรยกเลิกดอกเบี้ยย่อมจะตกอยู่ในห้วงแห่งความผิดพลาดทำนองเดียวกับที่ได้ชี้ให้เห็นไว้ก่อนแล้ว
ซึ่งทำให้หลักคำสอนที่ว่าค่าแรงถูกชักออกมาจากทุนดูมีเหตุผลน่าเชื่อ
เมื่อเขาคิดถึงดอกเบี้ยเช่นนี้เขาคิดถึงแต่ดอกเบี้ยที่ผู้ใช้ทุนจ่ายให้แก่เจ้าของทุนเท่านั้น
แต่เห็นได้ชัดว่านี่มิใช่ดอกเบี้ยทั้งหมด คงเป็นเพียงดอกเบี้ยบางส่วนเท่านั้น
ผู้ใดก็ตามที่ใช้ทุนและได้รับส่วนเพิ่มซึ่งทุนสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ ผู้นั้นได้รับดอกเบี้ย
ถ้าข้าพเจ้าปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ต้นหนึ่งจนกระทั่งมันเติบโตเต็มที่
ข้าพเจ้าย่อมได้รับผลของมันเป็นดอกเบี้ยสำหรับทุนที่ข้าพเจ้าได้สะสมเอาไว้ –
นั่นคือแรงงานที่ข้าพเจ้าได้ใช้ไป ถ้าข้าพเจ้าเลี้ยงโคตัวหนึ่ง
นมซึ่งข้าพเจ้าได้รับจากมันในตอนเช้าและตอนเย็นนั้นมิใช่จะเป็นเพียงรางวัลของแรงงานที่ใช้ในขณะนั้น
แต่ยังเป็นดอกเบี้ยสำหรับทุนซึ่งแรงงานของข้าพเจ้าที่ใช้ไปในการเลี้ยงมันได้สะสมไว้ในตัวโคด้วย และดังนั้น ถ้าข้าพเจ้าใช้ทุนของตนเองช่วยเหลือการผลิตโดยตรงเช่นด้วยเครื่องจักรกล
หรือช่วยเหลือการผลิตทางอ้อม คือในการแลกเปลี่ยน

ข้าพเจ้าก็ได้รับประโยชน์พิเศษอันเด่นจากลักษณะการขยายพันธุ์ของทุน ซึ่งเป็นจริง
(ถึงแม้บางทีจะไม่แจ่มแจ้งเท่า)
ราวกับว่าข้าพเจ้าได้ให้ผู้อื่นยืมทุนของข้าพเจ้าไปและเขาจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ข้าพเจ้าฉะนั้น.

บทที่ 4

ว่าด้วยทุนปลอมเทียมและผลกำไรซึ่งมักเข้าใจผิดกันว่าเป็นดอกเบี้ย

ข้าพเจ้าถูกจูงใจให้คิดว่าความเชื่อที่ว่าดอกเบี้ยเป็นโจรปล้นอุตสาหกรรมนั้นส่วนใหญ่เกิดขึ้นเนื่องจากมิได้แยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นทุนโดยแท้จริงกับสิ่งที่มิใช่
และระหว่างผลกำไรที่เป็นดอกเบี้ยโดยแท้กับผลกำไรซึ่งเกิดขึ้นจากแหล่งอื่น ๆ
นอกไปจากการใช้ทุน ในคำพูดและในหนังสือทุกวันนี้
ทุกคนที่ครอบครองสิ่งที่จะให้ผลตอบแทนแก่เขาโดยไม่ต้องใช้แรงงานจะถูกถือว่าเป็นนายทุน
ในขณะเดียวกันทุกสิ่งซึ่งได้รับมาเช่นนั้นก็ถูกกล่าวว่าเป็นส่วนที่หาได้จากทุน
และเราจะได้ยินถึงการขัดแย้งกันระหว่างแรงงานกับทุนทุกหนทุกแห่ง
โดยแท้จริงจะมีความขัดแย้งใด ๆ ในระหว่างแรงงานกับทุนหรือไม่นั้น
ข้าพเจ้ายังจะไม่ขอให้ท่านผู้อ่านตกลงใจ แต่ก็จะเป็นการดี ณ
ที่นี้ที่จะขจัดความเข้าใจผิดบางประการซึ่งทำความสับสนให้แก่การวินิจฉัย

ข้าพเจ้าได้เรียกร้องไว้แล้วให้ท่านผู้อ่านสนใจในข้อเท็จจริงที่ว่าราคาที่ดินซึ่งเป็นส่วนใหญ่ทีเดียวของสิ่งที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าทุนนั้น มิใช่ทุนแต่อย่างใดทั้งสิ้น

และในข้อที่ว่าค่าเช่าซึ่งโดยทั่วไปถือรวมอยู่ในรายรับของทุนและซึ่งยึดถือไปซึ่งผลิตผลของประชาคมที่กำลังก้าวหน้าเป็นจำนวนมากยิ่งขึ้นทุกที ๆ นั้นมิใช่ส่วนที่ทุนหามาได้
และจะต้องรู้จักระมัด
ระวังแยกออกต่างหากจากดอกเบี้ย บัดนี้ไม่จำเป็นต่อไปแล้วที่เราจะมัวเสียเวลาอยู่กับเรื่องนี้อีก เช่นเดียวกันข้าพเจ้าก็ได้เรียกร้องไว้แล้วให้สนใจในข้อเท็จจริงที่ว่าใบหุ้น, พันธบัตร ฯลฯ ซึ่งเป็นส่วนใหญ่อีกส่วนหนึ่งของสิ่งที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าทุนนั้น มิใช่ทุนแต่อย่างใด แต่ใน

บางรูป หลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้เหล่านี้ก็คล้ายคลึงกับทุนอย่างยิ่ง
และในบางกรณีก็กระทำหน้าที่ของทุนโดยแท้จริง หรือไม่ก็ดูเหมือนจะทำหน้าที่นั้น
ในขณะเดียวกันมันก็ให้ผลตอบแทนแก่เจ้าของของมัน
ซึ่งไม่เพียงแต่จะถูกกล่าวถึงในฐานะดอกเบี้ยเท่านั้น
แต่ยังมีลักษณะคล้ายคลึงกับดอกเบี้ยทุกประการด้วย
ดังนั้นจึงเป็นการสมควรที่เราจะกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้อีกให้ละเอียดขึ้นกว่าเดิมก่อนที่จะพยายามขจัดความคิดเกี่ยวดอกเบี้ยออกไปจากสิ่งกำกวมอื่น ๆ บางอย่างซึ่งทำความยุ่งยากให้

ขอให้เราระลึกไว้เสมอว่า สิ่งใด ๆ จะเป็นทุนไปมิได้ ถ้าสิ่งนั้นมิใช่เศรษฐ-ทรัพย์ – นั่นคือสิ่งใด ๆ จะเป็นทุนไปมิได้ถ้าสิ่งนั้นมิได้เป็นสิ่งที่มีตัวตนโดยแท้จริง
ไม่ใช่สิ่งที่ธรรมชาติหยิบยื่นให้ด้วยความสมัครใจ
และมีความสามารถที่จะสนองความต้องการของมนุษย์ได้ จะเป็นโดยตรงหรือโดยปริยายก็ตาม โดยตัวของมันเอง มิใช่โดยเป็นตัวแทน

ดังนั้น พันธบัตรของรัฐบาลจึงมิใช่ทุน และก็มิใช่ตัวแทนของทุน
ทุนซึ่งเมื่อรัฐบาลได้รับไปเป็นการแลกเปลี่ยนกับพันธบัตร ได้ถูกใช้ไปอย่างไม่ก่อให้เกิดผลิตผล – ถูกระเบิดออกไปจากปากกระบอกปืนใหญ่ ใช้ให้หมดไปในเรือรบ
สิ้นเปลืองไปในการเลี้ยงคนไว้สำหรับการเดินทัพและการฝึก

การประหัตประหารและการทำลายล้าง
พันธบัตรย่อมไม่อาจจะเป็นตัวแทนของทุนที่ถูกทำลายลงแล้วได้
มันมิใช่เป็นตัวแทนของทุนแต่อย่างไร มันเป็นแต่เพียงเครื่องประกาศอย่างเป็นพิธีการว่า
ไม่ครั้งใดก็ครั้งหนึ่งรัฐบาลจะเก็บภาษีจากมูล-ภัณฑ์ของประชาชนซึ่งมีอยู่ในขณะนั้น
เพื่อให้ได้มาซึ่งเศรษฐทรัพย์จำนวนเท่ากัน ซึ่งรัฐบาลจะมอบให้แก่ผู้ถือพันธบัตรไป
และในระหว่างนั้นก็จะใช้วิธีเดียวกันเป็นระยะ ๆ
เพื่อให้ได้มาเพียงพอที่จะชดเชยให้แก่ผู้ถือพันธบัตรตามส่วนเพิ่มซึ่งทุนปริมาณเท่ากันกับที่รัฐบาลสัญญาจะให้แก่ผู้นั้นในวันใดวันหนึ่งจะให้ผลแก่เขาถ้าทุนนั้นอยู่ในความครอบครองของเขาจริง ๆ
เศรษฐทรัพย์จำนวนมหาศาลซึ่งชักออกจากผลิตผลของประเทศสมัยใหม่ทุกประเทศเพื่อจ่ายเป็นดอกเบี้ยสำหรับหนี้สาธารณะเช่นนี้มิใช่ส่วนที่ทุนหามาได้หรือส่วนของทุนที่เพิ่มขึ้น –
นั่นคือมิใช่ดอกเบี้ยโดยแท้จริงตามความหมายอย่างเข้มงวดของคำ
แต่เป็นภาษีที่เก็บจากผลิตผลของแรงงานและทุน
ทำให้เหลือเป็นค่าแรงและดอกเบี้ยที่แท้จริงน้อยลงตามส่วน

แต่ สมมติว่าได้มีการออกพันธบัตรเพื่อขุดแม่น้ำให้ลึกยิ่งขึ้น เพื่อสร้างประ-ภาคาร หรือตั้งตลาดสาธารณะ หรือถ้าจะแสดงความคิดเห็นเช่นเดียวกัน
แต่เปลี่ยนตัวอย่างเสียใหม่ เราก็สมมติเสียว่าบริษัทรถไฟแห่งหนึ่งเป็นผู้ออกพันธบัตร
ในที่นี้พันธบัตรก็จะเป็นตัวแทนของทุน
ซึ่งยังคงอยู่และใช้ไปในทางที่ก่อผลิตผลและอาจจะถือได้ว่าเป็นพยานหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าของทุนได้เช่นเดียวกับใบหุ้นของบริษัทที่จ่ายเงินปันผล
แต่จะถือได้ตามนี้ก็เพียงเท่าที่พันธบัตรนี้เป็นตัวแทนของทุนจริง ๆ เท่านั้น
มิใช่เมื่อได้ออกพันธบัตรมาเกินกว่าทุนที่ใช้ บริษัทรถไฟของเราเกือบทั้งสิ้นและบริษัทอื่น ๆ ถูกถ่วงให้จมลงด้วยวิธีนี้ เมื่อใช้ทุนไปจริง ๆ เป็นมูลค่า 1 ดอลลาร์
ก็ออกใบรับรองมาเป็นจำนวน 2, 3, 4, 5 หรือแม้กระทั่ง 10 ดอลลาร์

และมีการจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินปันผลให้แก่ทุนปลอม ๆ เหล่านั้นเป็นประจำ
นอกเหนือไปจากปริมาณที่เป็นดอกเบี้ยสำหรับทุนอันแท้จริงที่ลงไปแล้ว
ย่อมเห็นได้ชัดว่าส่วนที่บริษัทเหล่านี้หามาได้และจ่ายออกไปนี้
ตลอดจนปริมาณอันมากมายซึ่งถูกกลุ่มผู้จัดการดูดเอาไปและไม่เคยให้เหตุผลอธิบายนั้น
มิใช่ว่าได้ไปจากผลิตผลส่วนรวมของประชาคมโดยมีเหตุผลแห่งการให้บริการของทุนแต่ประการใด – นั่นคือมิใช่ดอกเบี้ย
ถ้าเราต้องถูกจำกัดด้วยการใช้ศัพท์ของนักเขียนทางเศรษฐศาสตร์ซึ่งแยกผลกำไร (profits) ออกเป็น ดอกเบี้ย ค่าประกันและค่าแรงสำหรับการกำกับดูแล (wages of superintendence) แล้ว
สิ่งดังกล่าวก็จะต้องรวมอยู่ในประเภทค่าแรงสำหรับการกำกับดูแล

แต่ในขณะที่เห็นได้ชัดเพียงพอว่าค่าแรงสำหรับการกำกับดูแลหมายถึงรายได้อันเกิดจากคุณสมบัติส่วนตัว เช่น ทักษะ (skill) ปฏิภาณ (tact) ความกล้าริเริ่ม (enterprise) สมรรถภาพในการจัดองค์การ (organizing ability) ความสามารถในการคิดค้น (inventive power) ลักษณะนิสัย (character) ฯลฯ นั้น
สำหรับผลกำไรที่เรากำลังกล่าวถึงอยู่ก็ยังมีปัจจัยเกื้อหนุนอยู่อีกประการหนึ่ง
ซึ่งจะต้องรวมเข้าไว้ในประเภทนี้ด้วย – ปัจจัยการผูกขาด

เมื่อพระเจ้าเจมส์ที่ 1
พระราชทานเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาดให้แก่มหาดเล็กคนโปรดของพระองค์ในการทำไหมทองและไหมเงินแต่ผู้เดียว และทรงห้ามผู้อื่นทุกคนมิให้ทำ

ไหมเช่นนั้น ถ้าฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษหนัก รายได้ซึ่งดยุกแห่งบักกิงแฮมได้รับจากการนี้มิได้เกิดจากดอกเบี้ยสำหรับทุนที่ลงไปในประดิษฐกรรมนั้นและก็มิใช่จากทักษะ ฯลฯ
ของผู้ที่ดำเนินการจริง ๆ แต่จากสิ่งที่เขาได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ –
นั่นคือเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด –

ซึ่งโดยแท้จริงก็คืออำนาจที่จะเก็บภาษีจากผู้ใช้เส้นไหมเหล่านั้นทุกคนนั่นเอง จากแหล่งอื่น ๆ ทำนองเดียวกันนั้นก็จะได้มาซึ่งผลกำไรจำนวนมากซึ่งโดยทั่วไปมักจะนำไปปะ
ปนกับส่วนที่ทุนหามาได้
รายรับจากสิทธิบัตรซึ่งได้รับอนุญาตชั่วระยะเวลาหนึ่งเพื่อส่งเสริมให้มีการประดิษฐ์คิดค้นก็เกิดจากแหล่งนี้อย่างเห็นได้ชัดเจนเช่นเดียวกับผลตอบแทนการผูกขาดซึ่งมีที่มาจากกำแพงภาษีภายใต้ข้ออ้างว่าเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ
แต่ยังมีการผูกขาดอีกแบบหนึ่งซึ่งเคลือบแฝงยิ่งกว่าและปรากฏในรูปทั่วไปยิ่งกว่ามาก
ในการรวบรวมทุนจำนวนมากมายไว้ภายใต้การควบคุมร่วมกัน
จะเกิดความสามารถอันใหม่ซึ่งมีความแตกต่างในสาระสำคัญจากความสามารถในการเพิ่มอันเป็นลักษณะทั่วไปของทุนและซึ่งทำให้มีดอกเบี้ยเกิดขึ้น
ถึงแม้จะกล่าวได้ว่าความสามารถประการหลังนี้มีลักษณะสร้างสรรค์ก็ตาม
แต่ความสามารถอันเกิดขึ้นจากการรวมทุนเข้าด้วยกันกลับมีลักษณะทำลายล้าง
มันเป็นความสามารถชนิดเดียวกันกับที่พระเจ้าเจมส์ได้พระราชทานให้แก่ดยุกแห่งบักกิงแฮมแลและมักจะถูกใช้อย่างไม่คำนึงถึงไม่แต่เพียงสิทธิในการอุตสาหกรรมเท่านั้น
แต่รวมถึงสิทธิส่วนตัวของเอก-ชนด้วย บริษัทรถไฟเข้าทาบทามเมืองเล็ก ๆ
ทำนองเดียวกับที่โจรกระทำต่อเหยื่อของตน คำขู่ที่ว่า “ถ้าท่านไม่ยอมตามเงื่อนไขของเราแล้ว เราจะสร้างทางรถไฟหลีกห่างจากเมืองของท่านออกไป 2 หรือ 3 ไมล์”
ย่อมมีความขลังเช่นเดียวกับ “ยืนนิ่ง ๆ แล้วส่งเงินมา” เมื่อมีปืนที่ขึ้นไกไว้แล้วหนุนหลัง
เพราะว่าคำขู่ของบริษัทรถไฟมิใช่จะเพียงแต่ทำให้เมืองนั้นขาดผลประโยชน์ซึ่งทางรถไฟจะเอื้ออำนวยให้เท่านั้น
แต่ยังทำให้เมืองตกอยู่ในฐานะที่เลวร้ายยิ่งไปกว่าถ้าจะไม่สร้างทางรถไฟขึ้นเลยเสียอีกด้วย
หรือในที่ซึ่งมีการคมนาคมทางน้ำ ถ้ามีเรือของคู่แข่งขันมาเดินด้วย
ก็จะมีการลดอัตราค่าขนส่งลงจนกระทั่งกิจการเดิมต้องเลิกล้มไป
แล้วประชาชนของเมืองนี้ก็จะถูกบังคับให้ต้องจ่ายค่าดำเนินกิจการของคู่แข่งขันอันเป็นเช่นเดียวกับที่ชนอัฟ-

กันเผ่า Rohillas ต้องจ่ายเงิน 40 แสน (40 lacs) ซึ่ง Surajah Dowlah
ใช้จ้างทหารอังกฤษของข้าหลวงใหญ่ Warren Hastings
ให้ช่วยเหลือในการโดดเดี่ยวประเทศของชนเผ่านี้และสังหารพลเมืองด้วย
และเช่นเดียวกับที่โจรรวมหัวกันปล้นและแบ่งทรัพย์สินที่ปล้นมาได้ตามส่วน
บริษัทรถไฟก็รวมหัวกันขึ้นอัตราค่าขนส่งและรวมรายได้เข้าด้วยกัน
และบริษัทสร้างถนนภาคแปซิฟิกเข้ารวมกับบริษัท Pacific Mail Steamship
ซึ่งทำให้มีการตั้งด่านเก็บค่าทางขึ้นทั้งบนบกและในมหาสมุทร
และเช่นเดียวกับที่คนของดยุกแห่งบัคกิงแฮมใช้อำนาจจากสิทธิผูกขาดการทำไหมทองเข้าค้นบ้านของเอกชน และยึดหลักฐานและบุคคลไว้เพื่อการข่มขู่และเพื่อความมักได้
บริษัทโทรเลขอันยิ่งใหญ่ก็ใช้อำนาจจากการรวมทุนทำให้พลเมืองของสหรัฐฯ
ขาดผลประโยชน์เต็มที่จากการคิดค้นอันเป็นผลดี กลั่นแกล้งการส่งข่าว
และบดขยี้หนังสือพิมพ์ที่ทำให้ตนขุ่นเคือง

เพียงแต่กล่าวพาดพิงถึงสิ่งเหล่านี้เล็กน้อยก็ถือว่าพอแล้ว
ไม่จำเป็นจะต้องเสียเวลาพิจารณากันให้นานนัก
ทุกคนรู้จักความกดขี่และการแย่งชิงที่มักมีผู้ใช้จากอำนาจของทุนที่รวมกันเข้าเป็นจำนวนมากเพื่อโกงกิน ปล้นและทำลาย
สิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการให้ท่านผู้อ่านสนใจก็คือว่าอย่าได้นำผลกำไรซึ่งได้มาเช่นนี้ไปคิดปะปนกับผลตอบแทนโดยชอบธรรมของทุนในฐานะที่เป็นตัวกระทำอันหนึ่งในการผลิต
ส่วนใหญ่ทีเดียวนั้นเป็นเพราะการปรับตัวไม่ได้ (maladjustment)
ของอำนาจในฝ่ายนิติบัญญัติและเพราะการยึดมั่นอย่างไม่ลืมหูลืมตาอยู่กับลัทธิป่าเถื่อนโบราณและความหลงยำเกรงต่อเรื่องทางเทคนิคในวิชาชีพในวงแคบในการบริหารกฎหมาย
ในขณะเดียวกันสาเหตุโดยทั่วไปซึ่งมีแนวโน้มไปสู่การรวมตัวกันของอำนาจด้วยการรวมตัวกันของเศรษฐทรัพย์ในประชาคมที่กำลังก้าวหน้านั้นเป็นคำตอบต่อปัญหาอันยิ่งใหญ่ซึ่งเรากำลังแสวงหา แต่ยังไม่พบ

ถ้าเราวิเคราะห์ดูก็จะพบว่าผลกำไรส่วนมากซึ่งตามความคิดทั่วไปนำไปปะปนกับดอกเบี้ยนั้นโดยแท้จริงแล้วมิได้เกิดจากอำนาจของทุน แต่จากอำนาจของการรวมทุน

หรือของทุนที่รวมกันกระทำต่อการปรับตัวของสังคมที่เลว
และจะได้พบด้วยว่าสิ่งที่เป็นค่าแรงของการกำกับดูแลโดยชัดแจ้งและถูกต้องนั้นมักจะถูกนำไปคิดปะปนกับส่วนตอบแทนแก่ทุนอยู่บ่อย ๆ

และผลกำไรอันเกิดจากการเสี่ยงก็ถูกนำไปคิดปะปนกับดอกเบี้ยอยู่เสมอด้วย
คนบางคนได้รับเศรษฐทรัพย์ด้วยการเสี่ยงโชคซึ่งสำหรับคนส่วนใหญ่แล้วย่อมจะสูญเสียไป
สิ่งเหล่านี้คือการเก็งกำไรในหลาย ๆ รูป
โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการพนันแบบที่เรียกกันว่าการซื้อขายหุ้น ประสาท วิจารณญาณ การมีทุน
ความเชี่ยวชาญในสิ่งซึ่งวงการพนันแบบต่ำ ๆ
เรียกกันว่าศิลปะของนักต้มตุ๋นมนุษย์และคนโกงย่อมก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่บุคคลได้
แต่สิ่งที่ผู้หนึ่งได้มาก็คือสิ่งที่ผู้อื่นต้องสูญเสียไปเช่นเดียวกับที่โต๊ะการพนัน

ที่นี้

จงหันมาพิจารณาโชคลาภอันมหาศาลซึ่งมักจะมีผู้กล่าวกันว่าเป็นตัวอย่างที่แสดงถึงอำนาจของทุนที่สะสมกันเข้า – เช่นบรรดา Dukes of Westminster และ Marquises of Bute พวกตระกูล Rothschild, Astor, Stewart, Vanderbilt, Gould, Stanford, และตระกูล Flood –
ซึ่งเมื่อได้ตรวจสอบดูแล้วก็จะเห็นได้ทันทีว่าผลประโยชน์เหล่านี้เกิดสะสมขึ้น
มิใช่เพราะดอกเบี้ย แต่เพราะสิ่งทำนองเดียวกับที่เรากำลังพิจารณากันอยู่

มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องสังเกตข้อแตกต่างซึ่งข้าพเจ้าเรียกร้องให้สนใจนั้น ดังจะเห็นได้จากการอภิปรายโต้แย้งกันในปัจจุบัน
ซึ่งทำให้ดูเหมือนว่าโล่เปลี่ยนสีสลับไปมาระหว่างขาวกับดำ

ในเมื่อเปลี่ยนแง่พิจารณาจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่ง
ในด้านหนึ่งเราถูกเรียกร้องให้พิจารณาการที่ทุนรุกรานแรงงานในที่ซึ่งมีความยากแค้นแสนสาหัสเคียงข้างเศรษฐทรัพย์มหาศาล แต่เราก็กลับได้รับคำตอบว่าทุนเป็นเครื่องช่วยเหลือแรงงาน
และดังนั้นเราก็ถูกขอร้องให้ลงข้อยุติว่าไม่มีสิ่งใดที่อยุติธรรมหรือไม่เป็นไปตามธรรมชาติในความแตกต่างห่างไกลระหว่างคนรวยกับคนจน ความมั่งคั่งเป็นเพียงรางวัลแห่งความอุตสาหะ
ความฉลาดและความมัธยัสถ์
และความยากแค้นเป็นแต่เพียงโทษทัณฑ์เนื่องจากความเกียจคร้าน
ความโง่เขลาและความไม่รอบคอบ.

บทที่ 5

กฎว่าด้วยดอกเบี้ย

บัดนี้ขอให้เราหันมาพิจารณากฎว่าด้วยดอกเบี้ยกันต่อไปโดยระลึกถึงสิ่ง 2 ประการไว้ในใจตามที่ข้าพเจ้าได้เรียกร้องมาแล้ว – นั่นคือ:

ประการแรก – ทุนมิได้เป็นผู้จ้างหรือใช้แรงงาน แต่แรงงานเป็นผู้ใช้ทุน

ประการที่สอง – ทุนมิได้มีจำนวนตายตัว แต่อาจจะเพิ่มหรือลดปริมาณได้เสมอ (1) ด้วยการใช้แรงงานผลิตทุนให้มากขึ้นหรือน้อยลง และ (2) ด้วยการเปลี่ยนเศรษฐ-ทรัพย์มาเป็นทุน หรือเปลี่ยนทุนไปเป็นเศรษฐทรัพย์
เพราะทุนก็คือเศรษฐทรัพย์ที่นำมาใช้ในวิธีการบางอย่างนั่นเอง
เศรษฐทรัพย์เป็นคำที่กว้างกว่าและรวมเอาทุนเข้าไว้ด้วย

เห็นได้ชัดว่าภายใต้เงื่อนไขแห่งเสรีภาพนั้น
จำนวนสูงสุดซึ่งอาจจ่ายให้ได้สำหรับการใช้ทุนก็คือส่วนเพิ่มซึ่งทุนนั้นก่อให้เกิดขึ้น
และจำนวนต่ำสุด หรือ ศูนย์ ก็คือการทดแทนให้ทุนคงมีเท่าเดิม
เพราะเหนือระดับหนึ่งขึ้นไปการยืมทุนจะทำให้ขาดทุน
และต่ำกว่าอีกระดับหนึ่งลงมาจะไม่สามารถรักษาทุนไว้ได้
จงสังเกตอีกครั้งหนึ่งว่า
มิใช่ประสิทธิภาพที่แรงงานได้รับเพิ่มขึ้นเนื่องจากการดัดแปลงทุนเป็นรูปหรือการใช้ประการใดประการหนึ่งโดยเฉพาะ
ที่เป็นตัวกำหนดจำนวนสูงสุดที่กล่าวดังที่นักเขียนบางท่านได้กล่าวไว้อย่างขาดความระมัดระวัง
ตัวที่กำหนดคือความสามารถในการเพิ่มโดยเฉลี่ยซึ่งเป็นของทุนโดยทั่วไป
ความสามารถในการใช้ตัวเองกระทำในรูปที่จะก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเป็นความสามารถของแรงงาน ซึ่งทุนในฐานะทุนนั้นไม่สามารถจะอ้างสิทธิหรือมีส่วนด้วยได้
สมมติว่าคันธนูอันหนึ่งกับลูกธนูจะสามารถทำให้อินเดียนแดงฆ่าควายได้วันละตัวทุก ๆ วัน
โดยที่ถ้าใช้ท่อนไม้กับก้อนหินแล้วสัปดาห์
หนึ่งจะฆ่าได้สักตัวก็ทั้งยาก
แต่ผู้ทำอาวุธของชาวอินเดียนเผ่านั้นไม่สามารถจะเรียกร้องเอาควายจำนวน 6 ตัวในทุก ๆ 7 ตัวจากคนล่าเพื่อเป็นผลตอบแทนการใช้คันธนูกับลูกธนูได้เลย
และทุนที่ลงไปในการจัดตั้งโรงงานทอผ้าขนสัตว์ก็ไม่ใช่ว่าจะทำให้นายทุนได้รับผลต่างระหว่างผลิตผลของโรงงานกับส่วนที่แรงงานจำนวนเดียวกันจะสามารถหาได้จากล้อปั่นและเครื่องทอด้วยมือ
เมื่อวิลเลียมยืมกบไสไม้มาจากเจมส์ก็มิใช่ว่าวิลเลียมจะได้รับประโยชน์จากประสิทธิภาพของแรงงานที่เพิ่มขึ้นเมื่อใช้กบไสไม้ให้เรียบอันมีเหนือกว่าประสิทธิภาพที่มีเมื่อใช้เปลือกหอยหรือก้อ

นหินขัดไม้

ความก้าวหน้าในทางความรู้ได้ทำให้ประโยชน์เนื่องจากการใช้กบกลายเป็นสมบัติส่วนรวมและเ
ป็นความสามารถของแรงงานไปแล้ว สิ่งที่เขาได้มาจากเจมส์เป็นเพียงประโยชน์ซึ่งระยะเวลา 1
ปี จะให้แก่เขาเพราะการได้ครอบครองทุนเท่าปริมาณของกบตัวหนึ่งเท่านั้น

ถ้าพลังอันสำคัญยิ่งของธรรมชาติซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อปัจจัยเวลาเข้ามีส่ว
นด้วยนั้นเป็นสาเหตุที่ทำให้มีดอกเบี้ยแล้ว ก็ดูเหมือนจะมีผลตามมาว่า
อัตราสูงสุดแห่งดอกเบี้ยดังกล่าวจะถูกกำหนดด้วยความเข้มแข็งของพลังเหล่านี้และขอบเขตที่พ
ลังดังกล่าวเข้าเกี่ยวข้องในผลิตกรรม
แต่ถึงแม้ว่าพลังการแพร่พันธุ์ของธรรมชาติอาจจะแตกต่างไปได้มากมาย ตัวอย่างเช่น
ระหว่างปลาแซล์มอนซึ่งออกไข่เป็นพัน ๆ ใบ
กับปลาวาฬซึ่งใช้เวลาหลายปีกว่าจะออกลูกมาตัวหนึ่ง ระหว่างกระต่ายกับช้าง
ผักขมหนามกับต้นเร้ดวู้ดใหญ่ ก็ตาม แต่จากวิธีที่ดุลยภาพของธรรมชาติยังมีอยู่ได้
ก็ดูเหมือนว่าจะมีสมการอันหนึ่งระหว่างพลังของธรรมชาติในการแพร่พันธุ์กับพลังของธรรมชา
ติในการทำลายล้าง อันทำให้หลักแห่งการเพิ่มปรับเข้าสู่ระดับเดียวกัน
ดุลยภาพตามธรรมชาตินี้มนุษย์เรามีความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น
และด้วยการปรับแต่งสภาพตามธรรมชาตินี้ก็อาจจะทำให้ตนเองได้รับประโยชน์จากพลังการแพ
ร่พันธุ์ตามธรรมชาติซึ่งแตกต่างกันไปนั้นได้ตามความต้องการ แต่เมื่อมนุษย์กระทำดังนั้น
ก็จะเกิดหลักอันใหม่ขึ้นจากความต้องการอันมีขอบเขตกว้างขวาง

ของเขาซึ่งในการเพิ่มเศรษฐทรัพย์ขึ้นนั้นจะทำให้เกิดสมการและดุลยภาพทำนองเดียวกันกับที่มี
อยู่ตามธรรมชาติในระหว่างชีวิตรูปต่าง ๆ กัน สมการอันนี้แสดงตัวเองให้ปรากฏด้วยราคา
ในภูมิประเทศที่เหมาะกับการเลี้ยงกระต่ายและม้า ถ้าข้าพเจ้าเลี้ยงกระต่าย และท่านเลี้ยงม้า
กระต่ายของข้าพเจ้าอาจจะเพิ่มขึ้นรวดเร็วกว่าม้าของท่านจนกว่าจะถึงขีดจำกัดตามธรรมชาติ

แต่ทุนของข้าพเจ้าจะไม่เพิ่มขึ้นเร็วกว่าเลย
เพราะว่าผลแห่งอัตราการเพิ่มที่ผิดกันจะลดราคาของกระต่ายลงเมื่อเทียบกับม้า
และจะเพิ่มราคาของม้าขึ้นเมื่อเทียบกับกระต่าย

ถึงแม้ความเข้มแข็งที่ผิดแผกกันของพลังอันสำคัญยิ่งแห่งธรรมชาติจะถูกดึงเข้าสู่ระดับเดียวกันเช่นนี้ก็ตาม ในพัฒนาการทางสังคมขั้นต่าง ๆ
ก็อาจมีความแตกต่างกันในเรื่องอัตราส่วนของขอบเขตที่จะนำเอาพลังอันสำคัญยิ่งเหล่านี้มาใช้ในการผลิตเศรษฐทรัพย์เป็นส่วนรวม แต่ในเรื่องนี้มีข้อควรสังเกต 2 ข้อ
ประการแรกในประเทศเช่นอังกฤษ
ถึงแม้ว่าประดิษฐกรรมจะมีส่วนเพิ่มขึ้นมากในการผลิตเศรษฐทรัพย์ส่วนรวมเมื่อเทียบกับเกษตรกรรมก็ตาม
แต่ก็ควรสังเกตไว้ว่าส่วนใหญ่แล้วข้อนี้เป็นจริงเฉพาะเมื่อคิดถึงการแบ่งทางด้านการเมืองหรือภูมิศาสตร์เท่านั้น มิใช่ทางด้านประชาคมอุตสาหกรรม เพราะประชาคมอุตสาห-กรรมมิได้ถูกจำกัดด้วยการแบ่งทางการเมืองหรือกีดกั้นด้วยทะเลหรือภูเขา
มันถูกจำกัดเพียงด้วยขอบเขตแห่งปริวรรตกรรมเท่านั้น
และอัตราส่วนระหว่างเกษตรกรรมและการเลี้ยงสัตว์กับประดิษฐกรรมในวงเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของอังกฤษก็จะนำมาเฉลี่ยกับรัฐไอโอวาและรัฐอิลลินอยส์ กับรัฐเท็กซัสและรัฐแคลิฟอร์เนีย กับแคนาดาและอินเดีย กับรัฐควีนสแลนด์และประเทศในบอลติก – กล่าวสั้น ๆ
คือเฉลี่ยกับทุกประเทศที่ปริวรรตกรรมอันกว้างขวางของอังกฤษจะแผ่ไปถึง ประการต่อไปควรสังเกตไว้ว่าในความก้าวหน้าด้านอารยธรรมถึงแม้แนวโน้มจะเป็นไปในทางที่จะเพิ่มประดิษฐกรรมมากขึ้นเมื่อเทียบกับเกษตรกรรม ซึ่งยังผลให้มี

การพึ่งพาพลังในการแพร่พันธุ์ของธรรมชาติน้อยลงตามส่วนก็ตาม
แต่ก็มีการขยายปริวรรตกรรมออกไปเป็นการชดเชย
ดังนั้นจึงมีการใช้ความสามารถในการเพิ่มซึ่งเกิดขึ้นเช่นนั้นมากขึ้น
ส่วนใหญ่แล้วและอาจจะเท่าที่เราได้ดำเนินไปแล้วด้วย
แนวโน้มเหล่านี้จึงสมดุลกันอย่างสมบูรณ์และรักษาดุลยภาพซึ่งเป็นตัวที่กำหนดการเพิ่มของทุน
โดยเฉลี่ยหรืออัตราดอกเบี้ยโดยปกติ

ระดับปกติของดอกเบี้ยนี้ซึ่งอยู่ระหว่างจุดสูงสุดและจุดต่ำสุดแห่งผลตอบแทน
ต่อทุนย่อมจะต้องอยู่ในระดับที่รางวัลสำหรับทุน และรางวัลสำหรับแรงงานเท่ากัน – นั่น
คือจะให้ผลที่มีความดึงดูดเท่ากันสำหรับการใช้ความพยายามหรือการเสียสละเช่นนั้น
ทั้งนี้ในเมื่อได้พิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ ทั้งสิ้นแล้ว (เช่นความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย
ความต้องการที่จะสะสม ฯลฯ) บางทีเราจะไม่สามารถตั้งกฎเกณฑ์สำหรับระดับปกตินี้ได้
เพราะเรามักจะคำนวณค่าแรงเป็นปริมาณ และคำนวณดอกเบี้ยเป็นอัตราส่วน
แต่ถ้าเราสมมติว่าเศรษฐทรัพย์จำนวนหนึ่งเป็นผลิตผลของแรงงานขนาดหนึ่ง
และร่วมมือกับทุนจำนวนหนึ่งตามระยะเวลาที่กำหนดแล้ว
อัตราส่วนซึ่งใช้แบ่งผลิตผลระหว่างแรงงานกับทุนจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบได้
จะต้องมีจุดหนึ่งซึ่งอัตราดอกเบี้ยจะรักษาระดับไว้ ณ จุดนั้นหรือประมาณจุดนั้น
เพราะว่าถ้าไม่มีดุลยภาพเช่นนี้แล้วแรงงานจะไม่ยอมรับการใช้ทุนหรือมิฉะนั้นก็จะไม่มีการยอม
ให้แรงงานเป็นผู้ใช้ทุนตามชอบใจ
ทั้งนี้เพราะแรงงานและทุนเป็นแต่รูปที่ต่างกันของสิ่งเดียวกันเท่านั้น –
นั่นคือความพยายามของมนุษย์ ทุนเกิดขึ้นได้ด้วยแรงงาน
โดยแท้จริงแล้วทุนเป็นเพียงแรงงานที่ใส่เข้าไปในสสารเท่านั้น –
เป็นแรงงานที่สะสมไว้ในสสาร เพื่อที่จะปล่อยออกมาอีกตามที่ต้องการ
เช่นเดียวกับความร้อนของดวงอาทิตย์ที่สะสมไว้ในถ่านหินซึ่งถูกปล่อยออกมาในเตา
ดังนั้นการใช้ทุนในการผลิตจึงเป็นเพียงแบบหนึ่งของแรงงานเท่านั้น
โดยที่เราจะใช้ทุนได้ก็ต่อเมื่อทำให้สิ้นเปลืองไปเท่านั้น
การใช้ทุนจึงเป็นการใช้แรงงานให้หมดไป

และเพื่อที่จะรักษาทุนให้คงอยู่ตามเดิม
เราก็จะใช้แรงงานผลิตทุนขึ้นมาชดเชยให้ได้ส่วนกับที่สิ้นเปลืองไปในการช่วยเหลือแรงงานนั้น
ฉะนั้น ภายใต้สภาพซึ่งทำให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรี
หลักการซึ่งทำงานเพื่อปรับค่าแรงเข้าสู่มาตรฐานร่วมกันและปรับผลกำไรให้เกือบเท่าเทียมกัน –
หลักการที่ว่ามนุษย์ย่อมหาทางบำบัดความต้องการของตนโดยใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุด –
จึงย่อมจะทำงานเพื่อก่อให้เกิดและดำรงไว้ซึ่งดุลยภาพระหว่างค่าแรงกับดอกเบี้ย
ความสัมพันธ์ตามธรรมชาติระหว่างดอกเบี้ยกับค่าแรงนี้ –
ดุลยภาพซึ่งทั้งสองส่วนจะแสดงถึงผลตอบแทนอันเท่าเทียมกันต่อความพยายามเท่า ๆ กันนี้ –
เราอาจจะกล่าวถึงในรูปซึ่งแนะให้เห็นความสัมพันธ์แห่งการต่อต้านกันได้
แต่การต่อต้านกันนี้เป็นเพียงสิ่งที่ปรากฏภายนอกเท่านั้น
ในการเข้าหุ้นส่วนกันระหว่างแฮร์รี่กับดิ๊ก
คำกล่าวที่ว่าดิ๊กได้รับผลกำไรส่วนหนึ่งย่อมหมายความว่าส่วนของแฮร์รี่น้อยหรือมากแล้วแต่ว่า
ส่วนของดิ๊กจะมากหรือน้อย
แต่เมื่อแต่ละคนได้รับเฉพาะส่วนที่เขาเพิ่มให้แก่กองทุนของส่วนรวมเท่านั้นดังเช่นในกรณีนี้
การที่ส่วนของคนหนึ่งเพิ่มขึ้นจึงมิได้ลดส่วนที่อีกคนหนึ่งจะพึงได้รับ
และเมื่อความสัมพันธ์ดังกล่าวคงที่
ก็จะเห็นได้ชัดเจนว่าดอกเบี้ยและค่าแรงจะต้องสูงขึ้นและต่ำลงด้วยกัน
และจะไม่สามารถเพิ่มดอกเบี้ยขึ้นได้โดยไม่เพิ่มค่าแรงขึ้นด้วย
หรือลดค่าแรงลงโดยมิได้กดดอกเบี้ยลงด้วย เพราะว่าถ้าค่าแรงลดต่ำลง
ดอกเบี้ยก็จะลดลงตามส่วน

มิฉะนั้นการเปลี่ยนแรงงานเป็นทุนจะมีกำไรมากกว่าที่จะใช้แรงงานโดยตรง เช่นเดียวกัน
ถ้าดอกเบี้ยลดลง ค่าแรงก็จะต้องลดลงตามส่วนด้วย มิฉะนั้นแล้วทุนก็จะไม่เพิ่มขึ้น
แน่นอน เราไม่ได้หมายถึงค่าแรงเฉพาะอย่างและดอกเบี้ยเฉพาะอย่าง
แต่หมายถึงอัตราค่าแรงทั่วไปและอัตราดอกเบี้ยทั่วไป
โดยให้คำว่าดอกเบี้ยหมายถึงผลตอบแทนซึ่งทุนสามารถจะหาได้โดยไม่รวมค่าประกันและค่าแรงของการกำกับดูแลด้วยตลอดไป
ในบางกรณีหรือในอาชีพบางอย่างแนวโน้มของค่าแรงและดอกเบี้ยที่จะเข้าสู่ดุลยภาพอาจจะเป็น

ไปอย่างเชื่องช้า
แต่ระหว่างอัตราค่าแรงทั่วไปกับอัตราดอกเบี้ยทั่วไปแล้วแนวโน้มเช่นนี้จะต้องเป็นไปโดยรวดเร็วมาก
เพราะถึงแม้ว่าในผลิตกรรมบางสาขานั้นเราอาจจะลากเส้นแบ่งแยกให้เห็นได้ชัดเจนในระหว่างผู้ซึ่งให้แรงงานกับผู้ซึ่งให้ทุนก็ตาม
แต่แม้ในประชาคมที่ปรากฏการแบ่งแยกชัดเจนที่สุดระหว่างชนชั้นกรรมกรทั่วไปกับชนชั้นนายทุนทั่วไป ชนชั้นทั้งสองนี้ก็ยังค่อย ๆ
กลายกลืนเข้าไปสู่อีกชั้นหนึ่งซึ่งกันและกันด้วยการแบ่งชั้นย่อย ๆ ชนิดที่เราไม่รู้สึก
และในกรณีสุดโต่งซึ่งทั้งชนชั้นนายทุนและชนชั้นแรงงานมาอยู่ในคนเดียวกัน
ปฏิกิริยาระหว่างกัน (ปฏิสัมพันธ์ หรือ interaction)
ซึ่งทำให้กลับคืนสู่ดุลยภาพหรือป้องกันมิให้เกิดการเสียดุลก็จะดำเนินไปได้โดยไม่มีเครื่องกีดขวาง ไม่ว่าจะมีสิ่งกีดกั้นอย่างไรในที่ซึ่งมีการแยกชนชั้นโดยสมบูรณ์
และยิ่งกว่านั้นเราจะต้องระลึกไว้ดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนแล้วว่าทุนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเศรษฐทรั

พย์
ผิดจากเศรษฐทรัพย์โดยทั่วไปก็เพียงความมุ่งหมายในการใช้
และดังนั้นเศรษฐทรัพย์ส่วนรวมทั้งสิ้นจึงมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานกับทุนคือพยายา
มทำให้เท่าเทียมกันดังเช่นที่มู่เล่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของเครื่องจักร
กล่าวคือดูดเอาทุนเข้าไว้เมื่อมีทุนมากเกินไปและปล่อยทุนออกมาอีกเมื่อขาดแคลนทุน
เช่นเดียวกับที่พ่อค้าเพชรอาจจะให้เพชรแก่ภรรยาเพื่อประดับเมื่อเขามีเพชรจำนวนมากมาย
และกลับนำมาใส่ไว้ในตู้โชว์อีกเมื่อจำนวนเพชรของเขาลดลง ดังนั้นแนวโน้มใด ๆ
ที่จะทำให้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเกินกว่าค่าแรง
นอกจากจะชักจูงแรงงานให้หันไปผลิตทุนเพิ่มขึ้นทันทีแล้ว
ยังจะทำให้มีการนำเอาเศรษฐทรัพย์ออกมาใช้เป็นทุนทันทีอีกด้วย เช่นเดียวกันแนวโน้มใด ๆ
ที่จะทำให้ค่าแรงเพิ่มขึ้นเกินกว่าดอกเบี้ย
นอกจากจะทำให้แรงงานผละจากการผลิตทุนแล้วยังจะลดส่วนของทุนลงด้วยโดยการชักจูงให้เ
ศรษฐทรัพย์ส่วนที่เป็นทุนหันจากการใช้ในการผลิตไปหาการใช้ที่มิใช่การผลิต

สรุป: มีความสัมพันธ์หรืออัตราส่วนอันหนึ่งระหว่างค่าแรงกับดอกเบี้ย ซึ่งถูก

กำหนดด้วยสาเหตุที่ถ้าไม่ถาวรตลอดไปแล้วก็จะเปลี่ยนไปอย่างเชื่องช้าซึ่งจะทำให้แรงงานถูกเป
ลี่ยนเป็นทุนเพียงพอเพื่อให้ทุนตามที่จะมีความต้องการในการผลิตในสภาพความรู้
ขั้นความเจริญทางศิลปะวิทยาการ ความหนาแน่นของพลเมือง ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ
และความหลากหลาย ขอบเขตและความรวดเร็วของปริวรรตกรรมระดับหนึ่ง
และปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงงานกับทุนจะรักษาความสัมพันธ์หรืออัตราส่วนอันนี้ไว้เสมอ
ดังนั้นดอกเบี้ยจึงต้องขึ้นสูงหรือลดต่ำลงพร้อมไปกับการขึ้นสูงหรือลดต่ำลงของค่าแรง

ยกตัวอย่าง:

ราคาของแป้งถูกกำหนดด้วยราคาของข้าวสาลีและต้นทุนในการโม่
ต้นทุนในการโม่เปลี่ยนแปลงไปช้า ๆ
และเพียงเล็กน้อยทำให้ไม่ใคร่จะรู้สึกถึงความแตกต่างกันถึงแม้จะเป็นเวลานาน ๆ ก็ตาม
ในขณะเดียวกันราคาข้าวสาลีก็เปลี่ยนแปลงบ่อยและเปลี่ยนไปทีละมาก ๆ
ดังนั้นเราจึงกล่าวได้ถูกต้องว่าราคาแป้งนั้นถูกกำหนดด้วยราคาข้าวสาลี
หรือถ้าจะใช้ถ้อยคำตามแบบเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว:
มีความสัมพันธ์หรืออัตราส่วนอันหนึ่งระหว่างมูลค่าของข้าวสาลีกับมูลค่าของแป้ง
ซึ่งถูกกำหนดด้วยต้นทุนในการโม่ ซึ่งปฏิสัม-
พันธ์ระหว่างอุปสงค์สำหรับแป้งกับอุปทานของข้าวสาลีจะรักษาความสัมพันธ์หรืออัตราส่วนนี้ไว้เสมอ
ดังนั้นราคาแป้งจึงต้องขึ้นสูงหรือต่ำลงพร้อมไปกับการขึ้นสูงหรือลดต่ำลงของราคาข้าวสาลี

หรือถ้าเราไม่คิดถึงส่วนที่เชื่อมต่อ คือราคาข้าวสาลี
เราก็จะกล่าวว่าราคาแป้งย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะฤดูกาล สงคราม ฯลฯ
ดังนั้นเราก็อาจให้กฎว่าด้วยดอกเบี้ยในรูปซึ่งจะเชื่อมต่อเข้ากับกฎว่าด้วยค่าเช่าโดยตรง
ทั้งนี้ด้วยการกล่าวว่าอัตราดอกเบี้ยทั่วไปย่อมถูกกำหนดด้วยผลตอบแทนแก่ทุน ณ
ที่ดินที่เลวที่สุดที่จะใช้ทุนกระทำได้โดยเสรี – นั่นคือ ณ
ที่ดินที่ดีที่สุดที่จะเปิดให้แก่ทุนโดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่า
ดังนั้นเราก็ได้ทำให้กฎว่าด้วยดอกเบี้ยมีรูปในลักษณะที่แสดงว่ากฎนี้เป็นสิ่งที่เกิดตามมากับกฎว่าด้วยค่าเช่า

เราอาจจะพิสูจน์ข้อยุตินี้ได้อีกวิธีหนึ่ง: เพราะเราจะเห็นได้ง่าย ๆ ว่า ดอกเบี้ย

จะต้องลดลงในเมื่อค่าเช่าเพิ่มขึ้นถ้าเราตัดเอาค่าแรงออกเสีย
วิธีที่จะทำได้เช่นนี้ถ้าจะให้แน่แล้วเราจะต้องคิดฝันถึงสากลจักรวาลอันหนึ่งซึ่งถูกจัดขึ้นด้วยหลักการที่แตกต่างออกไปโดยสิ้นเชิง อย่างไรก็ตาม เราก็อาจจะนึกฝันถึงสิ่งที่ Carlyle จะเรียกว่าสรรค์ของคนโง่ได้ ซึ่ง ณ
ที่นั้นการผลิตเศรษฐทรัพย์ดำเนินไปโดยไม่ต้องใช้แรงงานช่วยเหลือเลย
คงเป็นไปด้วยพลังการแพร่พันธุ์หรือพลังการผลิตของทุนเองเท่านั้น –
แกะให้เครื่องนุ่งห่มสำเร็จรูปออกมาบนหลังของมัน แม่โคให้เนยเหลวและเนยแข็ง
และโคตัวผู้เมื่ออ้วนพีถึงจุดหนึ่งแล้วก็แล่ตัวเองออกเป็นสเต๊คและซี่โครงย่าง
บ้านเรือนเติบโตขึ้นมาได้จากเมล็ดพันธุ์
และมีดเมื่อโยนลงไปบนพื้นดินก็งอกรากออกและในระยะเวลาที่สมควรก็ให้ผลออกมาเป็นเครื่องตัดต่าง ๆ หลากหลายชนิด สมมติว่านายทุนจำนวนหนึ่งถูกลำเลียงไปอยู่ ณ
สถานที่นั้นโดยมีทุนในรูปที่เหมาะสมไปด้วย
เราจะเห็นได้ชัดว่าเขาจะได้รับเศรษฐทรัพย์ทั้งสิ้นที่เกิดขึ้นเช่นนี้เป็นผลตอบแทนสำหรับทุนของตนเฉพาะต่อเมื่อไม่มีผู้เรียกร้องผลิตผลส่วนใดไปเป็นค่าเช่าเท่านั้น เมื่อเกิดค่าเช่าขึ้น
ค่าเช่านี้จะได้มาจากผลิตผลของทุน และเมื่อค่าเช่าเพิ่มขึ้น
ผลตอบแทนที่เจ้าของทุนจะได้รับก็ย่อมจะต้องลดลง
ถ้าเรานึกเสียว่าสถานที่ซึ่งทุนมีความสามารถในการผลิตเศรษฐ-
ทรัพย์โดยไม่ต้องอาศัยแรงงานช่วยเหลือเช่นนี้มีอยู่เป็นพื้นที่จำกัด เช่นเป็นเกาะแห่งหนึ่ง
เราจะเห็นได้ว่าเมื่อทุนได้เพิ่มขึ้นจนถึงขีดจำกัดที่เกาะนั้นจะรับไว้ได้แล้ว
ผลตอบแทนแก่ทุนก็จะลดลงเหลือเพียงสูงกว่าจุดที่ต่ำสุดเล็กน้อยเพื่อการทดแทนกันเท่านั้น
และเจ้าของที่ดินจะได้รับผลิตผลเกือบทั้งหมดไปเป็นค่าเช่า
ทั้งนี้เพราะว่าทางเลือกอื่นทางเดียวที่นายทุนจะมีก็คือโยนทุนทิ้งลงไปในทะเลเท่านั้น
หรือถ้าเราจะสมมติว่าเกาะนั้นมีการคมนาคมติดต่อกับส่วนที่เหลือของโลก
ผลตอบแทนแก่ทุนก็จะปรับเข้าสู่ระดับเท่ากับผลตอบแทนในส่วนอื่น ๆ
ดอกเบี้ยที่เกาะนั้นจะไม่สูงหรือต่ำไปกว่าที่อื่น
ค่าเช่าจะรับเอาประโยชน์ส่วนที่เกินกว่านี้ทั้งสิ้นไป และที่ดินในเกาะเช่นนี้จะมีมูลค่าสูง

สรุปแล้ว กฎว่าด้วยดอกเบี้ยจะเป็นเช่นนี้:

ความสัมพันธ์ระหว่างค่าแรงกับดอกเบี้ยย่อมถูกกำหนดด้วยความสามารถในการเพิ่มโดยเฉลี่ยซึ่งทุนสามารถจะทำให้เกิดขึ้นได้จากการใช้ทุนนั้นในลักษณะที่จะทำให้มีการแพร่พันธุ์ เมื่อค่าเช่าเกิดมีสูงขึ้นดอกเบี้ยจะลดลงในขณะที่ค่าแรงก็ลดลง
หรือจะถูกกำหนดด้วยขอบริมแห่งการเพาะปลูก

เท่าที่กล่าวมานี้ข้าพเจ้าได้พยายามที่จะค้นให้พบและแสดงถึงกฎว่าด้วยดอกเบี้ยโดยอนุโลมตามการใช้ถ้อยคำและความคิดตามแบบที่มีอยู่ขณะนี้มากกว่าที่จะเป็นไปตามความจำเป็นอันแท้จริงในการสอบสวนของเรา
ถ้ามันไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากขึ้นด้วยการทำให้ข้ออภิปรายรางเลือนไปไม่เป็นที่เข้าใจแจ่มชัด
โดยแท้จริงแล้วการแบ่งเศรษฐทรัพย์ในวิภาคกรรมนั้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วนเท่านั้น มิใช่ 3 ส่วน
ทุนเป็นเพียงรูปหนึ่งของแรงงาน
และข้อแตกต่างไปจากแรงงานที่แท้ก็เป็นเพียงการแบ่งย่อยลงไปเช่นเดียวกับที่แบ่งแรงงานออกเป็นประเภทชำนาญและไม่ชำนาญ (skilled and unskilled) นั่นเอง
ในการตรวจสอบเราได้บรรลุจุดเดียวกันกับที่เราจะได้ถ้าถือเสมือนหนึ่งว่าทุนเป็นแรงงานรูปหนึ่งและแสวงหากฎซึ่งแบ่งผลิตผลในระหว่างค่าเช่ากับค่าแรง นั่นคือ
ระหว่างผู้ครอบครองปัจจัยทั้งสอง คือสิ่งของและความสามารถอันมีตามธรรมชาติ
กับความพยายามของมนุษย์ –
ซึ่งปัจจัยทั้งสองนี้เป็นผู้ผลิตเศรษฐทรัพย์ทั้งมวลขึ้นโดยการร่วมกัน.

บทที่ 6

ค่าแรงกับกฎว่าด้วยค่าแรง

เราได้กฎว่าด้วยค่าแรงมาแล้วด้วยการอนุมาน
แต่เพื่อตรวจสอบข้อนิรนัยให้แน่นอนและขจัดความคลุมเครือที่อาจมีอยู่ในเรื่องนี้ให้สิ้นไป
จึงขอให้เราแสวงหากฎดังกล่าวจากจุดเริ่มต้นอันใหม่ซึ่งเป็นอิสระต่างหาก

เป็นธรรมดาที่ย่อมไม่มีสิ่งที่เรียกว่าอัตราค่าแรงทั่วไปดังความหมายที่ว่ามีอัตราดอกเบี้ยทั่วไปในเวลาและสถานที่ที่กำหนด
ค่าแรงซึ่งหมายถึงผลตอบแทนทั้งสิ้นที่ได้รับเนื่องจากแรงงานนั้นมิใช่จะเปลี่ยนไปตามความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันเท่านั้น แต่ยังเปลี่ยนไปมากในระหว่างอาชีพต่าง ๆ
ด้วยในเมื่อสังคมมีความซับซ้อนขึ้น อย่างไรก็ดี ยังมีความสัมพันธ์ทั่ว ๆ
ไปอันหนึ่งในระหว่างค่าแรงทั้งปวง
ซึ่งทำให้ถ้อยคำของเราแสดงถึงความคิดที่แจ่มชัดและเป็นที่เข้าใจกันดีเมื่อเรากล่าวว่าค่าแรงในเวลาหนึ่งหรือสถานที่แห่งหนึ่งสูงหรือต่ำกว่าในอีกเวลาหนึ่งหรือในที่อีกแห่งหนึ่ง
ค่าแรงย่อมสูงขึ้นหรือต่ำลงโดยสอดคล้องกับกฎทั่วไปอันหนึ่ง กฎนี้เป็นอย่างไร?

หลักการรากมูลว่าด้วยการกระทำของมนุษย์ –
กฎซึ่งมีความสำคัญต่อวิชาเศรษฐศาสตร์เช่นเดียวกับที่กฎว่าด้วยความถ่วงมีต่อวิชาฟิสิกส์ –
ก็คือมนุษย์ย่อมหาทางบำบัดความต้องการของตนโดยการใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุด
เห็นได้ชัดว่าหลักการอันนี้ย่อมจะทำให้รางวัลที่ได้รับเนื่องจากการใช้ความพยายามเท่า ๆ
กันภายในสภาพเช่นเดียวกันเป็นไปโดยเท่าเทียมกัน
ทั้งนี้ด้วยการแข่งขันซึ่งหลักการดังกล่าวชักนำให้เกิดขึ้น เมื่อคนเราทำงานให้แก่ตนเอง
ความเท่าเทียมกันนี้จะเกิดขึ้นเนื่องจากสมการของราคาเป็นส่วนใหญ่
และในระหว่างผู้ที่ทำงานให้แก่ตนเองกับผู้ที่ทำงานให้แก่ผู้อื่น จะมีแนวโน้มเช่นเดียวกัน
ทำให้เกิด

ความเท่าเทียมกันขึ้น ภายใต้หลักการนี้ ในภาวะที่มีเสรีภาพ
คนหนึ่งจะสามารถจ้างผู้อื่นให้ทำงานให้แก่ตนได้ด้วยเงื่อนไขอย่างไร ?
ย่อมเห็นได้ชัดว่าเงื่อนไขนี้ย่อมแล้วแต่ว่าผู้อื่นจะทำงานได้เท่าไรถ้าเขาใช้แรงทำงานให้แก่ตนเอง
หลักการซึ่งจะป้องกันมิให้ผู้จ้างต้องให้ค่าแรงมากไปกว่านี้
นอกจากเท่าที่จำเป็นเพื่อชักจูงให้หันมาทำงานให้แก่ตน
จะป้องกันมิให้ผู้อื่นเรียกร้องค่าแรงน้อยกว่านี้ด้วย
การที่มีผู้อื่นมาแข่งขันจะป้องกันมิให้ผู้นั้นได้ทำงานถ้าหากผู้นั้นเรียกร้องจะเอาค่าแรงมากขึ้น
ถ้าผู้จ้างเสนอให้ค่าแรงน้อยลง
ก็จะไม่มีผู้ใดรับทำงานให้เพราะว่าคนเหล่านี้จะได้รับผลในการทำงานให้แก่ตนเองมากกว่า
ดังนั้น
ถึงแม้นายจ้างจะต้องการจ่ายค่าแรงให้น้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้และลูกจ้างต้องการรับค่าแรงให้ม
ากที่สุดเท่าที่จะมากได้ก็ตาม
ค่าแรงก็จะยังคงถูกกำหนดโดยมูลค่าหรือผลิตผลของแรงงานที่มีแก่ตัวกรรมกรเองอยู่นั่นเอง

ถ้าค่าแรงสูงขึ้นหรือต่ำลงกว่าระดับนี้ชั่วคราวก็จะเกิดแนวโน้มที่จะดึงค่าแรงกลับสู่ระดับเดิมทันที

แต่ผลของแรงงานหรือส่วนที่แรงงานหามาได้ดังที่เห็นได้ทันทีในอาชีพขั้นปฐมและที่เป็นหลักมูล (primary and fundamental occupations)
ซึ่งใช้แรงงานเข้ากระทำในขั้นแรกและซึ่งยังคงเป็นมูลฐานในการผลิตอยู่แม้แต่ในสภาพสังคมที่พัฒนาสูงสุดแล้วนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งหรือคุณภาพของแรงงานแต่อย่างเดียว
เศรษฐทรัพย์เป็นผลิตผลของปัจจัย 2 ประการ คือ ที่ดินและแรงงาน
ปริมาณเศรษฐทรัพย์ที่แรงงานจำนวนหนึ่งจะผลิตออกมาได้นั้นย่อมเปลี่ยนไปตามพลังของโอกาสตามธรรมชาติที่เราใช้แรงงานนั้นเข้ากระทำ
เมื่อเป็นเช่นนี้หลักการที่ว่ามนุษย์ย่อมหาทางบำบัดความต้องการของตนด้วยการใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุดนั้นก็จะกำหนดค่าแรงตามผลิตผลของแรงงาน ณ
จุดที่มีผลิตภาพตามธรรมชาติสูงสุดซึ่งเปิดให้แก่แรงงานนั้น บัดนี้
ด้วยหลักการอันเดียวกันนั้นเอง
จุดที่มีผลิตภาพสูงสุดตามธรรมชาติซึ่งเปิดให้แก่แรงงานภายใต้สภาพซึ่งเป็นอยู่ในปัจจุบันก็คือจุดที่มีผลิตภาพต่ำสุดซึ่งมนุษย์กระทำการผลิตกันอยู่
เพราะว่ามนุษย์เราซึ่งถูกชักจูงด้วยกฎใหญ่ยิ่งว่าด้วยจิตใจมนุษย์ที่หาทางสนองความต้องการของตนด้วยการใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุดนั้น ย่อมจะไม่ใช้แรง

งานของตน ณ จุดที่มีผลิตภาพต่ำในเมื่อยังมีจุดที่มีผลิตภาพสูงกว่าเปิดทางให้อยู่
ดังนั้นค่าแรงซึ่งนายจ้างจะต้องจ่ายก็จะถูกกำหนดด้วยระดับต่ำสุดแห่งผลิตภาพธรรมชาติเท่าที่ผลิตกรรมขยายไปถึง และค่าแรงจะสูงขึ้นหรือต่ำลงก็แล้วแต่ว่าระดับนี้จะสูงขึ้นหรือต่ำลง

ยกตัวอย่าง: ในสังคมสภาพง่าย ๆ ในการผลิตแบบดึกดำบรรพ์
แต่ละคนทำงานให้แก่ตนเอง – เช่นบางคนล่าสัตว์ บางคนจับปลา บางคนเพาะปลูก

ถ้าสมมติว่าเพิ่งเริ่มมีการเพาะปลูกและที่ดินที่ใช้กันก็มีคุณภาพเท่าเทียมกัน
ให้ผลตอบแทนเท่ากันแก่การใช้ความพยายามเช่นเดียวกัน ดังนั้นค่าแรง –
เพราะถึงแม้จะไม่มีทั้งนายจ้างและลูกจ้าง ก็ยังมีค่าแรงอยู่ดี – ก็คือผลิตผลทั้งสิ้นของแรงงาน
และถ้าคิดหักผลต่างเนื่องจากความลำบากสบาย ความเสี่ยง ฯลฯ ในอาชีพทั้งสามนั้นแล้ว
ค่าแรงโดยเฉลี่ยแต่ละอาชีพจะเท่ากัน – นั่นคือ การใช้ความพยายามเท่ากันจะให้ผลลัพธ์เท่ากัน
ทีนี้ถ้ามีผู้หนึ่งต้องการจะจ้างเพื่อน ๆ บางคนของตนให้ทำงานให้แก่ตน
แทนที่จะทำให้แก่เขาเหล่านั้นเอง
ผู้นั้นก็จะต้องจ่ายค่าแรงซึ่งกำหนดด้วยผลิตผลเต็มส่วนโดยเฉลี่ยของแรงงานนี้

เมื่อปล่อยให้เวลาผ่านไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง

การเพาะปลูกจะขยายออกไปและครอบคลุมไปถึงที่ดินที่มีคุณภาพแตกต่างกันไปด้วย
แทนที่จะเป็นที่ดินที่มีคุณภาพเช่นเดียวกันล้วน ๆ ค่าแรงก็จะไม่เป็นเช่นเดิม
คือมิใช่ผลิตผลโดยเฉลี่ยของแรงงานอีกต่อไป แต่จะเท่ากับผลิตผลโดยเฉลี่ยของแรงงาน ณ
ขอบริมแห่งการผลิตหรือขอบริมแห่งการเพาะปลูก (margin of cultivation)
หรือจุดที่มีผลตอบแทนต่ำสุด เพราะว่า
ด้วยเหตุที่มนุษย์เราย่อมหาทางบำบัดความต้องการของตนโดยใช้ความพยายามให้น้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้นั้น
จุดที่มีผลตอบแทนต่ำสุดในการเพาะปลูกย่อมจะต้องให้ผลตอบแทนแก่แรงงานเท่ากับผลตอบแทนโดยเฉลี่ยในการล่าสัตว์และการจับปลา*
แรงงานจะไม่ให้ผลตอบแทนเท่าเทียมกันสำหรับการใช้ความพยายามที่เท่าเทียมกันอีกต่อไป
แต่ผู้ที่ใช้แรงงานของตนไปบนที่ดินที่ดีกว่าจะได้รับผลิตผลมากกว่าผู้ที่เพาะปลูกในที่ดินที่ด้อยกว่าด้วยการใช้ความพยายามเท่า ๆ กัน อย่างไรก็ตาม ค่า

* การที่ผลตอบแทนเท่าเทียมกันนี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยสมการแห่งราคา

แรงจะยังคงเท่ากันอยู่นั่นเอง
เพราะว่าส่วนที่เกินซึ่งผู้เพาะปลูกในที่ดินที่ดีกว่าได้รับนั้นแท้จริงคือค่าเช่าและจะทำให้ที่ดินนั้นมีราคาขึ้นมาถ้าที่ดินนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน บัดนี้ ภายใต้สภาพที่เปลี่ยนไปดังกล่าว
ถ้าคนหนึ่งในประชาคมนี้ต้องการจะจ้างคนอื่น ๆให้ทำงานให้ตน
เขาก็จะต้องจ่ายเพียงเท่าที่แรงงานจะให้ผล ณ จุดต่ำสุดในการเพาะปลูกเท่านั้น หลังจากนั้น
ถ้าขอบริมแห่งการเพาะปลูกลดลงสู่จุดที่มีผลิตภาพต่ำลง ๆ ค่าแรงก็จะต้องลดลงด้วย
ตรงกันข้ามถ้าขอบริมแห่งการเพาะปลูกสูงขึ้น ค่าแรงก็จะต้องสูงขึ้นด้วย
เพราะว่าเทหวัตถุที่เสรีพยายามจะเข้าสู่ศูนย์กลางโลกด้วยเส้นทางที่สั้นที่สุดฉันใด
ฉันนั้นมนุษย์เราก็หาทางบำบัดความต้องการของตนด้วยวิธีที่ง่ายที่สุด

ดังนั้น ณ ที่นี้เราก็ได้รับกฎว่าด้วยค่าแรงด้วยการนิรนัย (deduction)
จากหลักการซึ่งแจ่มแจ้งที่สุดและเป็นสากลที่สุด
ข้อที่ว่าค่าแรงย่อมขึ้นอยู่กับขอบริมแห่งการเพาะปลูก –
นั่นคือค่าแรงจะมากหรือน้อยย่อมแล้วแต่ว่าผลิตผลซึ่งแรงงานจะได้รับจากโอกาสสูงสุดตามธรรมชาติซึ่งเปิดให้จะมากหรือน้อยนั้น
เกิดจากหลักการที่ว่ามนุษย์เราย่อมหาทางบำบัดความต้องการของตนโดยใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุด

บัดนี้ ถ้าเราหันจากสภาพสังคมง่าย ๆ
มาพิจารณาปรากฏการณ์อันซับซ้อนของสังคมที่มีอารยธรรมสูง
เราก็จะได้พบจากการตรวจสอบว่าปรากฏการณ์เหล่านี้ตกอยู่ภายใต้กฎดังกล่าวเช่นเดียวกัน

ในสังคมดังกล่าว ค่าแรงแตกต่างกันมาก
แต่ก็ยังคงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างเจาะจงแน่นอนและแจ่มชัดไม่มากก็น้อย
ความสัมพันธ์นี้มิใช่ว่าจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ เช่นสมัยหนึ่ง
นักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงอาจจะได้ค่าบรรยายเป็นหลายเท่าของค่าแรงของช่างกลที่ยอดเยี่ยมที่สุด
และอีกสมัยหนึ่งกลับแทบจะหวังไม่ได้เลยว่าจะได้รับค่าบรรยายเท่ากับค่าแรงของคนรับใช้
และเช่นในเมืองใหญ่ อาชีพต่าง ๆ อาจจะให้ค่าแรงสูง ซึ่งในนิคมใหม่ ๆ
อาชีพเหล่านั้นให้ค่าแรงต่ำ

แต่เราสามารถตรวจค้นได้ว่าความแตกต่างระหว่างค่าแรงเหล่านี้เป็นเพราะเหตุบางประการ
ไม่ว่าจะมีสภาพอย่างไรและถึงแม้จะมีขนบธรรมเนียม, กฎหมายฯลฯ
ทำให้เกิดความแตกต่างกันก็ตาม ดังนั้นในบทที่น่าสนใจที่สุดบทหนึ่ง แอดัม
สมิธจึงได้ระบุเหตุใหญ่ ๆ ซึ่ง
“ชดเชยกับเงินรายได้อันเล็กน้อยในอาชีพบางอย่างและลบล้างกับรายได้สูง ๆ

ในอาชีพอื่น ๆ คือ: ข้อแรก ความสบายหรือความลำบากของอาชีพนั้นเอง ข้อที่สอง
ความง่ายยากและค่าใช้จ่ายในการเรียนวิชาชีพนั้น ๆ ข้อที่สาม อาชีพนั้น ๆ ถาวรหรือไม่ ข้อที่สี่
ผู้ที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ จำเป็นจะต้องได้รับความไว้วางใจมากน้อยเพียงใด และข้อที่ห้า
ความน่าจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จในอาชีพนั้น ๆ ” *
ไม่จำเป็นที่เราจะมัวเสียเวลาอยู่กับรายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุของความแตกต่างกันระหว่างค่าแร
งของอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ แอดัม สมิธและบรรดานักเศรษฐศาสตร์ผู้ตามรอยของแอดัม
สมิธได้อธิบายและยกตัวอย่างไว้แล้วอย่างน่าชมเชย
ท่านเหล่านี้ได้กล่าวถึงรายละเอียดปลีกย่อยไว้อย่างดี ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถจับกฎสำคัญได้ก็ตาม

ผลกระทบจากสภาพทั้งปวงอันเป็นเหตุให้เกิดความแตกต่างกันในระหว่างค่าแร
งของอาชีพต่าง ๆ นั้นอาจจะถือได้ว่าเป็นเรื่องของอุปทานและอุปสงค์ (supply and demand)
และเป็นการถูกต้องอย่างยิ่งที่จะกล่าวว่าค่าแรงของอาชีพต่าง ๆ
จะเปลี่ยนไปตามแต่ความแตกต่างกันในอุปทานและอุปสงค์ของแรงงาน – โดยคำว่าอุปสงค์
(demand) หมายถึงความเรียกร้องต้องการซึ่งประชาคมส่วนรวมมีต่อบริการบางชนิด
และคำว่าอุปทาน (supply)
หมายถึงปริมาณสัมพัทธ์ของแรงงานซึ่งสามารถจะก่อให้เกิดบริการเช่นนั้นได้ภายใต้สภาพที่เป็น
อยู่ขณะนั้น ถึงแม้ข้อนี้จะเป็นความจริงในด้านความแตกต่างกันโดยสัมพัทธ์ในระหว่างค่าแรง
แต่เมื่อกล่าวดังที่กล่าวกันโดยทั่วไปว่าอัตราค่าแรงทั่วไปถูกกำหนดด้วยอุปทานและอุปสงค์

คำเหล่านี้ก็ไร้ความหมาย
เพราะคำว่าอุปทานและอุปสงค์เป็นเพียงศัพท์เปรียบเทียบเท่านั้น อุป-
ทานของแรงงานหมายถึงแต่เพียงแรงงานที่เสนอให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับแรงงานหรือผลิตผลของแ
รงงานเท่านั้น
และอุปสงค์ต่อแรงงานก็หมายถึงเพียงแรงงานหรือผลิตผลของแรงงานที่เสนอให้เพื่อแลกเปลี่ยน
กับแรงงานเท่านั้น ดังนั้นอุปทานก็คืออุปสงค์และอุปสงค์ก็คืออุปทาน

* ข้อสุดท้ายนี้ ซึ่งคล้ายคลึงกับการเสี่ยงอันเป็นปัจจัยหนึ่งในผลกำไร
นับเป็นสาเหตุที่ทำให้ทนายความ แพทย์ ผู้รับเหมา นักแสดง ฯลฯ ผู้ได้รับความสำเร็จ ได้รับค่าแรงสูง

และในประชาคมเป็นส่วนรวมทั้งประชาคม ทั้งสองสิ่งนี้จะต้องมีปริมาณเท่าเทียมกัน
ข้อนี้วิชาเศรษฐศาสตร์ปัจจุบันเข้าใจแล้วอย่างชัดเจนในด้านการขาย
และการให้เหตุผลของริคาร์โด, มิลล์, และผู้อื่น
ซึ่งพิสูจน์ว่าความเปลี่ยนแปลงในอุปทานและอุปสงค์ไม่สามารถจะจะทำให้ราคาโดยทั่วไปสูงขึ้
นหรือต่ำลงได้ ถึงแม้จะทำให้ราคาสิ่งของบางสิ่งสูงขึ้นหรือต่ำลงได้ก็ตาม นั้น
ก็ย่อมใช้ได้กับแรงงานด้วย สิ่งที่ปกปิดมิให้เห็นความเฉาโฉดในการกล่าวโดยทั่วไปถึง
อุปทานและอุปสงค์ของแรงงานนั้นก็คือนิสัยความเคยชินที่คิดว่าอุปสงค์ต่อแรงงานเกิดขึ้นจากทุ
นและเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากแรงงาน
แต่เราก็ได้วิเคราะห์ให้เห็นเพียงพอแล้วว่าความคิดนี้ผิดพลาด
ที่จริงเพียงจากการกล่าวเท่านั้นก็จะเห็นได้ชัดเจนว่าค่าแรงย่อมไม่สามารถจะมีมากเกินกว่าผลิตผ
ลของแรงงานได้เป็นการถาวร
และดังนั้นจึงไม่มีกองทุนสำหรับจะให้ดึงเอาค่าแรงออกมาได้ไม่ว่าเวลาใด
ยกเว้นแต่ที่แรงงานก่อให้เกิดขึ้น

แต่ถึงแม้จะอาจถือได้ว่าสภาพทั้งปวงซึ่งก่อให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างค่าแ
รงของอาชีพต่าง ๆ นั้นก่อให้เกิดผลขึ้นได้เนื่องจากอุปทานและอุปสงค์ก็ตาม
เราก็อาจแยกสภาพเช่นนี้หรือที่ถูกก็คือผลของมัน
(เพราะบางครั้งสาเหตุเดียวกันก่อให้เกิดผลได้ทั้งสองทาง) ออกได้เป็น 2
ประเภทแล้วแต่ว่ามีแนวโน้มที่จะยกค่าแรงปรากฏ (apparent wages)
ให้สูงขึ้นเท่านั้นหรือยกค่าแรงที่แท้จริง (real wages)ให้สูงขึ้น –
นั่นคือเพิ่มรางวัลโดยเฉลี่ยสำหรับการใช้ความพยายามที่เท่าเทียมกัน
ค่าแรงอันสูงของอาชีพบางอย่างคล้ายคลึงกับที่
แอดัม สมิธเปรียบเทียบไว้มาก นั่นคือรางวัลสลากกินแบ่งซึ่งผลกำไรอันสูงที่ผู้หนึ่งได้ไปนั้น
เกิดจากส่วนที่ผู้อื่นหลายคนต้องสูญเสียไป ข้อนี้มิได้เป็นจริงเฉพาะแต่ในอาชีพที่
ดร.สมิธอาศัยเป็นตัวอย่างแสดงหลักการเท่านั้น
แต่ยังเป็นจริงในกรณีค่าแรงสำหรับการกำกับดูแลในอาชีพการพาณิชย์ด้วยเป็นส่วนมาก
ดังจะได้เห็นจากข้อเท็จจริงที่ว่ากว่าร้อยละ 90
ของบริษัทร้านค้าที่เริ่มต้นดำเนินธุรกิจต้องได้รับความล้มเหลวในที่สุด
ค่าแรงอันสูงของอาชีพที่จะ

ดำเนินไปได้เฉพาะในสภาพลมฟ้าอากาศบางประการ หรือมิฉะนั้นก็เป็นพัก ๆ
และไม่แน่นอนด้วยเหตุอื่น ๆ ก็อยู่ในประเภทนี้ด้วย
ส่วนความแตกต่างกันซึ่งเกิดจากความยากลำบาก ความไร้เกียรติ การผิดสุขลักษณะ ฯลฯ
นั้นหมายถึงความแตกต่างกันเนื่องจากการเสียสละ
ซึ่งค่าชดเชยที่เพิ่มขึ้นก็เป็นเพียงรักษาระดับให้มีผลตอบแทนเท่าเทียมกันต่อการใช้ความพยายามเ

ท่า ๆ กันเท่านั้นเอง
ความแตกต่างกันเหล่านี้ทั้งสิ้นที่แท้ก็คือสิ่งที่ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันและเกิดจากสภาพซึ่งตามคำของแอดัมสมิธ คือ
“ชดเชยกับเงินรายได้อันเล็กน้อยในอาชีพบางอย่างและลบล้างกับรายได้สูง ๆ ในอาชีพอื่น ๆ”
แต่นอกจากสิ่งที่คล้าย ๆ กับจะเป็นความแตกต่างกันจริง ๆ เช่นนี้แล้ว ยังมีความแตกต่างกันจริง ๆ ระหว่างค่าแรงในอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากความยากง่ายในการที่จะหาคุณสมบัติที่ต้องการ – ความสามารถหรือทักษะที่เหนือกว่า จะเกิดโดยธรรมชาติหรือขวนขวายหามาภายหลังก็ตาม โดยเฉลี่ยจะทำให้ได้ค่าแรงสูงขึ้น คุณสมบัติเหล่านี้
จะเป็นโดยธรรมชาติหรือขวนขวายหามาก็ตาม
ในสาระสำคัญแล้วย่อมคล้ายคลึงกับความแตกต่างระหว่างกำลังและความรวดเร็วของแรงงานที่ทำด้วยมือ และในแรงงานที่ทำด้วยมือนี้
ค่าแรงอันสูงที่จ่ายให้แก่ผู้ที่สามารถทำงานได้มากกว่าย่อมจะคิดมาจากค่าแรงที่จ่ายให้แก่ผู้ที่ทำงานได้เพียงตามเกณฑ์เฉลี่ยฉันใด
ฉันนั้นค่าแรงในอาชีพที่ต้องการความสามารถและทักษะที่เหนือกว่าก็ย่อมจะขึ้นอยู่กับค่าแรงสามัญที่จ่ายให้แก่ความสามารถและทักษะในระดับปกติ

โดยแท้จริงแล้วย่อมปรากฏแจ่มชัดจากการสังเกตเช่นเดียวกับที่จะต้องปรากฏจากทฤษฎี ว่าไม่ว่าสภาพซึ่งก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างค่าแรงในอาชีพต่าง ๆ จะเป็นเช่นไร และถึงแม้สภาพเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงไปบ่อย ๆ
เมื่อเปรียบเทียบซึ่งกันและกันทำให้เกิดความแตกต่างสัมพันธ์มากขึ้นหรือน้อยลงตามกาลเวลาหรือสถานที่ก็ตาม
แต่อัตราค่าแรงในอาชีพหนึ่งก็ย่อมจะขึ้นอยู่กับอัตราค่าแรงในอีกอาชีพหนึ่งเสมอ
และเป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ ลงไปจนกระทั่งถึงค่าแรงชั้นที่ต่ำที่สุดและกว้างขวางที่สุด
ในอาชีพซึ่งมีอุปสงค์เป็นแบบอย่างเดียวกันมากยิ่งขึ้นและซึ่งมีเสรีภาพมากที่สุดในการที่จะประกอบอาชีพเหล่านี้

ทั้งนี้เพราะถึงแม้จะอาจมีเครื่องกีดกั้นที่เป็นอุปสรรคไม่ว่าจะมากหรือน้อยอยู่

ก็ตาม ปริมาณแรงงานซึ่งอาจจะใช้ไปในอาชีพหนึ่งอาชีพใดได้นั้นย่อมไม่ตายตัวแน่นอนลงไป
ช่างกลทุกคนสามารถจะทำงานเป็นกรรมกรได้
และก็มีกรรมกรอยู่จำนวนมากที่สามารถจะพร้อมเปลี่ยนอาชีพเป็นช่างกล
เจ้าของร้านทุกคนสามารถจะทำงานเป็นคนขายของได้
และคนขายของจำนวนมากก็สามารถจะเปลี่ยนเป็นเจ้าของร้านได้ง่าย ๆ
กสิกรจำนวนมากจะกลายเป็นพรานล่าสัตว์หรือคนงานเหมืองแร่
เป็นชาวประมงหรือกะลาสีเรือถ้ามีสิ่งชักจูง และพรานล่าสัตว์ คนงานเหมืองแร่
ชาวประมงและกะลาสีเรือจำนวนมากก็รู้เรื่องกสิกรรมเพียงพอที่จะหันไปทำงานนั้นได้เมื่อเกิดค
วามต้องการ ในอาชีพแต่ละอย่างย่อมมีผู้ที่จะรวมอาชีพนั้นเข้ากับอาชีพอื่น ๆ
หรือมีผู้ที่เปลี่ยนอาชีพกลับไปกลับมา
ในขณะเดียวกันชายฉกรรจ์ซึ่งเข้าทำงานเป็นกรรมกรอยู่เรื่อย ๆ
นั้นก็ถูกดึงไปสู่อาชีพที่มีแรงชักจูงสูงที่สุดและมีสิ่งต้านทานน้อยที่สุด และยิ่งไปกว่านี้
ระดับค่าแรงในอาชีพต่าง ๆ ก็กลายกลืนเข้าไปสู่ระดับค่าแรงในอาชีพ
อื่น ๆ ด้วยโดยเราไม่รู้สึก แทนที่จะแบ่งแยกจากกันให้เห็นได้ชัดเจน
ค่าแรงของช่างกลโดยปกติสูงกว่าค่าแรงของกรรมกรสามัญ
แม้แต่จะเป็นช่างกลที่มีรายได้น้อยก็ตาม
แต่ก็มีอยู่เสมอที่ช่างกลบางคนมิได้รับค่าแรงมากเท่ากับกรรมกรบางคน
ทนายความที่มีรายได้สูงที่สุดได้รับค่าแรงมากกว่าเสมียนที่รายได้สูงสุดมาก
แต่เสมียนที่มีรายได้สูงสุดได้รับค่าแรงมากกว่าทนายความบางคน
และที่จริงแล้วเสมียนที่มีรายได้ต่ำสุดกลับได้ค่าแรงมากกว่าทนายความที่มีรายได้ต่ำสุดด้วยซ้ำ
ดังนั้นในบริเวณขอบ ๆ
ของอาชีพแต่ละอย่างจึงมีผู้ที่ถูกแรงชักจูงสมดุลกันระหว่างอาชีพนั้นกับอาชีพอื่น ๆ
ซึ่งถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยก็เป็นการเพียงพอแล้วที่จะทำให้เขาตกลงใจใช้แรงงานไปใ
นอาชีพใดอาชีพหนึ่งโดยเฉพาะ
ดังนั้นอุปสงค์เพิ่มขึ้นหรือลดลงต่อแรงงานชนิดใดชนิดหนึ่งจึงไม่สามารถจะเพิ่มหรือลดค่าแรงใ

นอาชีพนั้นให้สูงขึ้นหรือต่ำลงกว่าระดับที่สัมพันธ์กับค่าแรงในอาชีพอื่น ๆ
ซึ่งถูกกำหนดด้วยสภาพที่กล่าว
ไว้แล้ว เช่น ความลำบากความสบายหรือความถาวรต่อเนื่องของอาชีพ ฯลฯ
ทั้งนี้ยกเว้นแต่จะเป็นการชั่วคราว
ถึงแม้จะมีเครื่องกีดกั้นที่มนุษย์เราสร้างขึ้นเป็นอุปสรรคแก่การปฏิสัมพันธ์กันนี้
ดังที่จะเห็นได้จากประสบการณ์ เช่นการออกกฎหมายจำกัด กฎของอาชีวสมาคม

(guild) การแบ่งชั้นวรรณะ ฯลฯ แต่ก็เป็นเพียงการรบกวนเท่านั้น
ไม่สามารถจะป้องกันการดำรงไว้ซึ่งดุลยภาพนี้ได้เลย
มันทำหน้าที่เป็นเสมือนเขื่อนซึ่งสะสมน้ำจากแม่น้ำลำธารไว้ให้สูงกว่าระดับตามธรรมชาติเท่านั้น แต่ไม่สามารถจะป้องกันมิให้น้ำนั้นล้นไหลออกมาได้

ดังนั้น

ถึงแม้ค่าแรงจะอาจเปลี่ยนแปลงไปได้เป็นครั้งคราวโดยการเปรียบเทียบกัน
เมื่อสภาพซึ่งกำหนดระดับสัมพันธ์นั้นเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม
แต่ก็ปรากฏชัดว่าค่าแรงในทุกระดับย่อมจะขึ้นอยู่กับค่าแรงในระดับที่ต่ำที่สุดและกว้างขวางที่สุดอย่างสิ้นเชิง –
อัตราค่าแรงโดยทั่วไปจะสูงขึ้นหรือต่ำลงแล้วแต่ว่าค่าแรงในระดับนี้สูงขึ้นหรือต่ำลง

โดยที่อาชีพที่เป็นขั้นปฐมและเป็นหลักมูล (primary and fundamental occupations) ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นรากฐานให้อาชีพอื่น ๆ เกิดขึ้นนั้นก็คืออาชีพที่แสวงหาเศรษฐ-ทรัพย์จากธรรมชาติโดยตรงนั่นเอง
ดังนั้นกฎว่าด้วยค่าแรงในอาชีพเหล่านี้จึงต้องเป็นกฎว่าด้วยค่าแรงโดยทั่วไปด้วย
และโดยที่ค่าแรงในอาชีพเหล่านี้ย่อมขึ้นอยู่กับปริมาณที่แรงงานจะสามารถผลิตขึ้นได้ ณ จุดที่มีผลิตภาพตามธรรมชาติต่ำสุดซึ่งมีการใช้แรงงานกันอยู่โดยปกติเพราะฉะนั้นโดยทั่วไปค่าแ

รงจึงขึ้นอยู่กับขอบริมแห่งการผลิต หรือถ้าจะกล่าวให้ถูกต้องยิ่งขึ้นก็คือ ขึ้นอยู่กับจุดที่มีผลิตภาพตามธรรมชาติสูงสุดซึ่งจะสามารถใช้แรงงานได้โดยเสรีโดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่า

กฎนี้มีความชัดเจนอย่างยิ่งจนเป็นที่เข้าใจกันโดยคนเรามิได้ตระหนักถึงความสำคัญของมัน มักมีผู้กล่าวเนือง ๆ ถึงดินแดนเช่นรัฐแคลิฟอร์เนียและเนวาดาว่าแรงงานราคาถูกจะช่วยในการพัฒนาได้อย่างมาก เพราะว่าจะทำให้สามารถขุดแหล่งแร่ที่มีราคาต่ำแต่มีอยู่กว้างขวางที่สุดได้ ผู้ที่กล่าวเช่นนี้มีความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างค่าแรงต่ำกับจุดที่มีการผลิตต่ำ แต่เขากลับเอาเหตุมาเป็นผลและผลมาเป็นเหตุ มิใช่ว่าค่าแรงต่ำจะทำให้มีการขุดแหล่งแร่ที่มีคุณภาพเลว แต่การขยายการผลิตไปยังจุดที่มีผลิตภาพต่ำต่างหากที่จะลดค่าแรงลง ถ้าเราสามารถบังคับให้ค่าแรงลดลงได้ตามชอบใจดังที่ได้เคยพยายามกระทำกันบางครั้งด้วยการออกกฎหมายแล้ว ก็จะไม่มีการทำเหมืองแร่ที่มีคุณภาพเลวตราบเท่าที่ยังสามารถจะทำเหมืองแร่ที่ดีกว่าได้ แต่ถ้าขอบริมแห่งการผลิตถูกบังคับให้ต่ำลงตามอำเภอใจดังเช่นที่อาจจะ

กระทำได้ถ้าโอกาสที่ดีกว่าตามธรรมชาติเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ที่เลือกที่จะคอยให้มีราคาสูงขึ้นในอนาคตยิ่งกว่าที่จะยอมให้มีการใช้มันให้เป็นประโยชน์ในขณะนี้แล้ว ค่าแรงก็จะต้องต่ำลง

การสาธิต (demonstration) ได้จบลงแล้ว

กฎว่าด้วยค่าแรงซึ่งเราได้รับมาด้วยวิธีนี้ก็คือกฎที่เราได้มาก่อนแล้วในฐานะเป็นสิ่งที่เกิดมาร่วมกับกฎว่าด้วยค่าเช่า และกฎนี้ก็สอดคล้องกันกับกฎว่าด้วยดอกเบี้ยทุกประการ กฎว่าด้วยค่าแรงก็คือ:

ค่าแรงย่อมขึ้นอยู่กับขอบริมแห่งการผลิตหรือผลิตผลซึ่งแรงงานสามารถจะหามาได้ ณจุดที่มีผลิตภาพตามธรรมชาติสูงสุดซึ่งเปิดให้โดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่า

กฎว่าด้วยค่าแรงนี้สอดคล้องและอธิบายถึงบรรดาข้อเท็จจริงอันเป็นสากลซึ่งถ้าไม่เข้าใจแล้วก็จะดูเสมือนว่าไม่มีความเกี่ยวข้องกันและขัดแย้งกันเอง มันแสดงว่า:

ในที่ซึ่งที่ดินเป็นของได้เปล่าและแรงงานมิได้รับความช่วยเหลือจากทุน ผลผลิตทั้งหมดจะไปสู่แรงงานในฐานะค่าแรง

ในที่ซึ่งที่ดินเป็นของได้เปล่าและแรงงานได้รับความช่วยเหลือจากทุน ค่าแรงจะเป็นผลิตผลทั้งหมดลบด้วยส่วนที่จำเป็นสำหรับการชักจูงให้มีการสะสมแรงงานไว้ในรูปทุน

ในที่ซึ่งที่ดินถูกถือกรรมสิทธิ์และเกิดค่าเช่าขึ้น ค่าแรงจะถูกกำหนดด้วยส่วนที่แรงงานจะสามารถหาได้จากโอกาสที่สูงสุดตามธรรมชาติซึ่งเปิดให้โดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่า

ในที่ซึ่งโอกาสตามธรรมชาติถูกผูกขาดโดยสิ้นเชิง ค่าแรงอาจจะถูกลดต่ำลงด้วยการแข่งขันกันในบรรดากรรมกรจนถึงระดับต่ำสุดที่กรรมกรจะยินยอมทำการผลิต

อย่างไรก็ดีค่าแรงในระดับต่ำสุดนี้ (ซึ่งสมิธและริคาร์โดเรียกว่าระดับ “ค่าแรงตามธรรมชาติ” และมิลล์ถือว่าเป็นตัวกำหนดค่าแรง ซึ่งจะสูงหรือต่ำแล้วแต่ว่าชนกรรมาชีพจะยินยอมทำการผลิตโดยมีมาตรฐานความสุขสบายสูงหรือต่ำ) ได้รวมอยู่ในกฎว่าด้วยค่าแรงดังที่

ได้กล่าวไว้แล้ว

ทั้งนี้เพราะปรากฏชัดว่าขอบริมแห่งการผลิตจะไม่อาจลดลงต่ำกว่าจุดที่จะมีส่วนที่เหลือให้เป็นค่าแรงเพียงพอที่จะดำรงรักษาแรงงานเอาไว้ได้

เช่นเดียวกับกฎว่าด้วยค่าเช่าของริคาร์โด ซึ่งกฎว่าด้วยค่าแรงเกิดตามมาด้วยกัน กฎว่าด้วยค่าแรงนี้ก็มีข้อพิสูจน์ในตัวเองและมีความแจ่มชัดในตัวเองเพียงแต่จากการกล่าวข้อความนั้นเท่านั้น

เพราะมันเป็นแต่เพียงการประยุกต์ใช้สัจจะศูนย์กลางซึ่งเป็นรากฐานของการอธิบายเหตุผลทางเศรษฐกิจ –

นั่นคือมนุษย์เราจะหาทางบำบัดความต้องการของตนด้วยการใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุด

คนเราโดยเฉลี่ยจะไม่ทำงานให้แก่นายจ้างโดยได้รับค่าแรงน้อยกว่าที่เขาสามารถจะหาได้ถ้าทำงานให้แก่ตนเองเมื่อคำนึงถึงสิ่งอื่น ๆ ทั้งสิ้นแล้ว และก็จะ

ไม่ทำงานให้แก่ตนเองโดยได้รับค่าแรงน้อยกว่าที่เขาสามารถจะหาได้ถ้าทำงานให้แก่นายจ้าง

และดังนั้นผลตอบแทนซึ่งแรงงานจะหาได้จากโอกาสตามธรรมชาติซึ่งใช้ได้โดยไม่ต้องเสียค่าเช่าก็จะต้องเป็นเครื่องกำหนดค่าแรงที่แรงงานทุกหนทุกแห่งได้รับ

นั่นคือระดับค่าเช่าย่อมเป็นเครื่องวัดระดับค่าแรง

ที่จริงแล้วการที่กฎว่าด้วยค่าเช่าที่ยอมรับกันนั้นเป็นที่ตระหนักกันได้ก็เป็นเพราะการยอมรับกฎว่าด้วยค่าแรงนี้ก่อนด้วยซ้ำ ถึงแม้จะดูเหมือนเป็นการยอมรับที่ไม่รู้สึกกันในหลายกรณีก็ตาม

สิ่งที่ทำให้เห็นเด่นชัดว่าที่ดินซึ่งมีคุณภาพระดับหนึ่งจะให้ค่าเช่าเท่ากับส่วนของผลิตผลที่มากเกินกว่าผลิตผลจากที่ดินซึ่งมีผลิตผลต่ำสุดซึ่งใช้กันอยู่นั้น

ก็คือความเข้าใจในข้อเท็จจริงที่ว่าเจ้าของที่ดินที่มีคุณภาพสูงสามารถจะจัดหาแรงงานมาทำงานในที่ดินของตนโดยจ่ายส่วนที่แรงงานจะสามารถผลิตขึ้นได้ถ้ากระทำต่อที่ดินซึ่งมีคุณภาพต่ำกว่าให้เป็นค่าแรงนั่นเอง

ในส่วนที่ปรากฏโดยสามัญนั้น

กฎว่าด้วยค่าแรงนี้ได้เป็นที่รู้กันในบรรดาผู้ที่มิได้กังวลในเรื่องวิชาเศรษฐศาสตร์เลย

เช่นเดียวกับที่ข้อเท็จจริงที่ว่าเทหวัตถุที่หนักย่อมตกลงสู่โลกก็เป็นที่รู้กันนานแล้วในบรรดาผู้ที่ไม่เคยคิดถึงกฎว่าด้วยความถ่วงเลย ไม่จำเป็นจะต้องเป็นนักปราชญ์จึงจะเห็นได้ว่าในดินแดนใด ๆ

ถ้าโอกาสตามธรรมชาติเปิดออกให้กรรมกรสามารถทำค่าแรงให้แก่ตนเองได้สูงกว่าระดับต่ำสุดที่ได้รับอยู่ขณะนี้แล้วอัตราค่าแรงโดยทั่วไปก็จะสูงขึ้น
ในขณะเดียวกันนักร่อนหาแร่ที่โง่เขลาที่สุดในแคลิฟอร์เนียสมัยต้น ๆ ก็รู้ว่าค่า

แรงจะต้องลดลงในเมื่อทางแร่ลดลงไปหรือถูกผูกขาด
ไม่จำเป็นจะต้องมีทฤษฎีที่ขัดเกลาอย่างดีในการที่จะอธิบายว่าทำไมค่าแรงจึงสูงมากสำหรับผลิตกรรมในประเทศใหม่ ๆ ซึ่งที่ดินยังไม่ถูกผูกขาด สาเหตุอยู่เพียงตื้น ๆ
คนเราจะไม่ทำงานให้แก่ผู้อื่นโดยได้รับค่าแรงน้อยกว่าที่ได้รับจากแรงงานแท้ ๆ ของตนถ้าเขาสามารถจะไปยังส่วนที่อยู่ติดกันและเข้าถือครองไร่นาผืนหนึ่งเป็นของตนเองได้ เฉพาะต่อเมื่อที่ดินถูกผูกขาดและโอกาสตามธรรมชาติเหล่านี้ถูกตัดขาดจากแรงงานเท่านั้น กรรมกรจึงจำเป็นจะต้องแข่งขันกันเองในการทำงานและเจ้าของนาก็สามารถจ้างคนมาทำงานให้แก่ตนได้โดยตนเองดำรงชีวิตอยู่ด้วยผลต่างระหว่างส่วนที่แรงงานของลูกจ้างผลิตขึ้นมากับส่วนที่เขาจ่ายให้แก่ลูกจ้างไปสำหรับการนั้น

แอดัม

สมิธเองก็ได้แลเห็นสาเหตุที่ค่าแรงสูงในที่ซึ่งที่ดินเพิ่งจะเปิดออกเพื่อการตั้งถิ่นฐาน ถึงแม้ว่าท่านจะมิได้เห็นความสำคัญและความเกี่ยวข้องกันของข้อเท็จจริงก็ตาม ในการอธิบายถึงสาเหตุแห่งความไพบูลย์ของอาณานิคมใหม่ ๆ (Chap. VII, Book IV, "Wealth of Nations") ท่านได้กล่าวไว้ว่า:

> "ผู้ตั้งถิ่นฐานทุกคนยึดถือเอาที่ดินไว้มากกว่าที่ตนจะสามารถเพาะปลูกได้ เขาไม่ต้องเสียค่าเช่าและแทบไม่ต้องจ่ายภาษี . . . เพราะฉะนั้น เขาจึงกระหายที่จะรวบรวมเอากรรมกรมาจากทุกแห่งและจ่ายค่าแรงให้อย่างไม่อั้น แต่ค่าแรงที่จ่ายไม่อั้นนี้ผสมกับที่ดินที่มีมากมายในราคาถูก ก็ทำให้กรรมกรเหล่านี้ละทิ้งเขาไปในไม่ช้าเพื่อจะไปเป็นราชาที่ดินด้วยตนเอง และให้รางวัลสูง ๆ

เท่าเทียมกันแก่กรรมกรอื่น ๆ
ซึ่งในไม่ช้าก็ละทิ้งเขาเหล่านี้ไปอีกต่อหนึ่งด้วยเหตุผลเดียวกันกับที่เขาละทิ้งนายคนแรกมา”

บทนี้มีข้อความอยู่มากตอน
ทำนองเดียวกับประโยคแรกในบทที่ว่าด้วยค่าแรงของแรงงาน ซึ่งแสดงว่าแอดัม
สมิธมิได้เห็นความสำคัญของกฎอันแท้จริงเกี่ยวกับวิภาคกรรมแห่งเศรษฐทรัพย์
ทั้งนี้เพียงเพราะท่านได้หันไปจากสังคมในรูปแบบดั้งเดิมเพื่อมองหาหลักการแรก ๆ (first principles) ในท่ามกลางสิ่งที่ปรากฏในสังคมที่ซับซ้อนซึ่งทำให้สายตาของ

ท่านถูกบดบังด้วยทฤษฎีว่าด้วยหน้าที่ของทุนซึ่งยอมรับกันล่วงหน้า
และสำหรับข้าพเจ้าแล้วดูเหมือนว่าท่านถูกบดบังด้วยการยอมรับหลักคำสอนอันหนึ่งอย่างลอย ๆ
ซึ่งหลังจากที่ท่านถึงแก่กรรมไปแล้ว 2 ปี แมลธัสก็ได้บัญญัติขึ้น
และนับตั้งแต่สมัยสมิธเรื่อยมาก็เป็นไปไม่ได้ที่จะได้อ่านหนังสือของนักเศรษฐศาสตร์ผู้ซึ่งได้พยายามที่จะสร้างสมและแจกแจงวิชาเศรษฐ-ศาสตร์ให้แจ่มแจ้ง
โดยไม่แลเห็นด้วยว่าบรรดาท่านเหล่านี้ได้สะดุดซ้ำแล้วซ้ำอีกกับกฎว่าด้วยค่าแรงโดยไม่รู้ตัวเลย
อย่างไรว่าได้พบกฎนี้แล้ว แต่ “ถ้ามันเป็นสุนัข มันก็จะกัดเข้าให้แล้ว!”
ที่จริงแล้วเป็นการยากที่จะไม่คิดว่าบางท่านได้เห็นกฎว่าด้วยค่าแรงนี้แล้ว
แต่ด้วยความเกรงกลัวข้อยุติอันแท้จริงซึ่งกฎนี้จะนำไปสู่
จึงพอใจที่จะละเลยและปกปิดกฎนี้เสียยิ่งกว่าที่จะใช้มันเป็นกุญแจไขปัญหาต่าง ๆ
ซึ่งถ้าปราศจากกฎนี้แล้วก็จะดูเป็นเรื่องน่าพิศวงงงงันไป
สัจจะอันยิ่งใหญ่สำหรับยุคที่ได้ปฏิเสธและเหยียบย่ำไปบนสัจจะนี้มิใช่เป็นถ้อยคำแห่งสันติภาพ
แต่เป็นดาบ!

บางทีอาจจะเป็นการดีที่จะเตือนท่านผู้อื่นก่อนที่จะจบบทนี้ให้ระลึกถึงสิ่งที่ได้กล่าวไว้แล้ว – นั่นคือข้าพเจ้าใช้คำว่าค่าแรง มิใช่ในความหมายที่เป็นปริมาณ แต่ในความหมายที่เป็นอัตราส่วน เมื่อข้าพเจ้ากล่าวว่าค่าแรงต่ำลงในขณะที่ค่าเช่าสูงขึ้น ข้าพเจ้ามิได้หมายความว่าปริมาณเศรษฐทรัพย์ที่กรรมกรได้รับเป็นค่าแรงจะต้องลดลง แต่หมายความว่าอัตราส่วนที่มันมีต่อผลิตผลทั้งสิ้นต้องลดลง อัตราส่วนอาจจะลดลงได้ในขณะเดียวกับที่มีปริมาณเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นด้วยซ้ำ ถ้าขอบริมแห่งการผลิตลดจากจุดที่มีผลิตภาพซึ่งเราสมมติว่าเป็น 25 ลงถึงจุดที่มีผลิตภาพซึ่งเราสมมติว่าเป็น 20 ค่าเช่าที่ดินทั้งสิ้นซึ่งเคยจ่ายค่าเช่าให้จะเพิ่มขึ้นด้วยผลต่างของจำนวนทั้งสองนี้ และส่วนของผลิตผลทั้งสิ้นซึ่งไปสู่กรรมกรเป็นค่าแรงจะลดลงในขนาดเดียวกัน แต่ถ้าในระหว่างเวลานั้น ความก้าวหน้าทางศิลปะวิทยาการหรือลักษณะประหยัดตามหลักเศรษฐกิจซึ่งเกิดขึ้นได้ในเมื่อมีพลเมืองมากขึ้นนั้น ได้ทำให้ความสามารถในการผลิตของแรงงานเพิ่มขึ้นถึงระดับที่ ณ จุดที่ผลิตภาพเป็น 20 นั้น การใช้แรงงานเท่ากันจะผลิตเศรษฐทรัพย์ได้มากเท่ากับเมื่อเดิม ณ จุดที่ผลิตภาพเป็น 25 กรรมกรก็จะ

ได้รับค่าแรงเป็นปริมาณมากเท่าเดิม และเราจะสังเกตค่าแรงที่ลดลงโดยสัมพัทธ์นั้นจากการที่กรรมกรมีสิ่งที่จำเป็นหรือมีความสุขสบายน้อยลงมิได้ จะสังเกตได้แต่จากการที่ที่ดินมีราคาสูงขึ้นและชนชั้นที่ได้รับค่าเช่ามีรายได้เพิ่มขึ้นและใช้จ่ายฟุ่มเฟือยยิ่งขึ้นเท่านั้น.

บทที่ 7

สหสัมพันธ์และการประสานกันระหว่างกฎเหล่านี้

(The Correlation and Co-ordination of These Laws)

ข้อยุติซึ่งเราได้บรรลุถึงเกี่ยวกับกฎซึ่งควบคุมการวิภาคเศรษฐทรัพย์นั้นได้เปลี่ยนรูปส่วนใหญ่ที่สำคัญที่สุดในวิชาเศรษฐศาสตร์ตามที่สอนกันในปัจจุบัน
ล้มล้างทฤษฎีบางทฤษฎีที่ประณีตลึกซึ้งที่สุด
และทำให้เกิดความเข้าใจในปัญหาสำคัญที่สุดบางประการ แต่ในการกระทำเช่นนี้
ไม่มีการอ้างเหตุผลซึ่งจะเป็นที่โต้แย้งได้
ไม่มีการบัญญัติหลักการรากมูลแม้แต่ประการเดียวที่จะไม่เป็นที่ตระหนักกันอยู่แล้ว

กฎว่าด้วยดอกเบี้ยและกฎว่าด้วยค่าแรงซึ่งเราได้นำมาแทนกฎที่สอนกันอยู่ในขณะนี้เป็นการนิรนัย (deductions)
ที่ย่อมจะต้องเกิดขึ้นจากกฎอันยิ่งใหญ่ซึ่งแม้แต่ลำพังก็สามารถทำให้เกิดวิชาเศรษฐศาสตร์ขึ้นมาได้ –
เป็นกฎที่บังคับโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่สามารถจะแยกออกได้จากจิตใจของมนุษย์เช่นเดียวกับที่เราไม่สามารถจะแยกแรงดึงดูดออกจากสสารได้
และถ้าปราศจากกฎนี้เสียแล้วก็จะไม่สามารถมองเห็นล่วงหน้าหรือคำนวณการกระทำใด ๆ ของมนุษย์ได้เลยไม่ว่าจะเล็กน้อยที่สุดหรือสำคัญที่สุด
กฎที่เป็นหลักมูลนี้คือมนุษย์เราย่อมหาทางบำบัดความต้องการของตนด้วยการใช้ความพยายามแต่น้อยที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาดูโดยสัมพันธ์กับปัจจัยหนึ่งในการผลิตก็กลายเป็นกฎว่าด้วยค่าเช่า
เมื่อพิจารณาดูโดยสัมพันธ์กับอีกปัจจัยหนึ่งก็กลายเป็นกฎว่าด้วยดอกเบี้ย
และเมื่อพิจารณาดูโดยสัมพันธ์กับปัจจัยที่สามก็กลายเป็นกฎว่าด้วยค่าแรง
การยอมรับกฎว่าด้วยค่าเช่าซึ่งนักเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่อทุกคนยอมรับกันมานับแต่สมัยริคาร์โดและซึ่งเพียงแต่ต้องให้เป็นที่เข้าใจเท่านั้นก็จะทำให้เห็นชอบด้วยเช่นเดียวกับความจริงทางเรขาคณิตนั้นจะทำให้กฎว่าด้วยดอกเบี้ยและกฎว่าด้วยค่าแรงดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้เป็นที่ยอมรับกันด้วยโดยอนุมานในฐานะเป็นสิ่งที่จะต้องเกิดตามมา ที่จริงแล้วการ

ที่เราเรียกกฎสองประการหลังว่าเป็นสิ่งที่เกิดตามมานั้นนับว่าเป็นโดยสัมพัทธ์เท่านั้น
ทั้งนี้เพราะเมื่อเราตระหนักถึงกฎว่าด้วยค่าเช่าแล้วเราก็จะต้องตระหนักถึงกฎสองประการนี้ด้วย
เพราะว่าอะไรที่ทำให้ตระหนักถึงกฎว่าด้วยค่าเช่าเล่า?
เห็นได้ชัดว่านั่นคือการตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่าผลของการแข่งขันจะป้องกันมิให้แรงงานและทุนในที่แห่งใดได้รับผลตอบแทนมากกว่าจากที่ดินที่เลวที่สุดที่ใช้กันอยู่
มันเป็นเพราะการมองเห็นเช่นนี้ที่จะทำให้เรามองเห็นว่าเจ้าของที่ดินจะสามารถเรียกร้องเอาค่าเช่าได้จากผลิตผลทั้งสิ้นที่เกินจากส่วนที่จะเกิดขึ้นจากการใช้แรงงานและทุนเท่า ๆ กันบนที่ดินที่เลวที่สุดที่ใช้กันอยู่

ความสอดคล้องกลมกลืนกันและสหสัมพันธ์กันในระหว่างกฎเกี่ยวกับวิภาค-กรรมดังที่เราได้เข้าใจในขณะนี้ ขัดแย้งกันอย่างเด่นชัดกับการขาดความสอดคล้องกลมกลืนกันซึ่งเป็นลักษณะของกฎเหล่านี้ดังที่วิชาเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันได้กล่าวไว้ ขอให้เรากล่าวเอาไว้เคียงข้างกันดังนี้:

คำกล่าวในปัจจุบัน	*คำกล่าวที่เป็นความจริง*
ค่าเช่าย่อมขึ้นอยู่กับขอบริมแห่งการเพาะปลูก คือสูงขึ้นเมื่อมันต่ำลงและต่ำลงเมื่อมันสูงขึ้น	**ค่าเช่า**ย่อมขึ้นอยู่กับขอบริมแห่งการเพาะปลูก คือสูงขึ้นเมื่อมันต่ำลงและต่ำลงเมื่อมันสูงขึ้น
ค่าแรงย่อมขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างจำนวนกรรมกรกับปริมาณของทุนที่อุทิศเพื่อจ้างกรรมกร	**ค่าแรง**ย่อมขึ้นอยู่กับขอบริมแห่งการเพาะปลูก คือต่ำลงเมื่อมันต่ำลงและสูงขึ้นเมื่อมันสูงขึ้น
ดอกเบี้ยย่อมขึ้นอยู่กับสมการระหว่างอุปทานของทุนกับอุปสงค์ต่อทุน หรือ ถ้ากล่าวเป็นผลกำไร ก็ขึ้นอยู่กับค่าแรง (หรือต้นทุนด้านแรงงาน) คือสูงขึ้นเมื่อค่าแรงต่ำลง และต่ำลงเมื่อค่าแรงสูงขึ้น	**ดอกเบี้ย** (อัตราส่วนระหว่างดอกเบี้ยกับค่าแรงถูกกำหนดด้วยความสามารถสุทธิในการเพิ่มซึ่งมีอยู่ในทุน) ย่อมขึ้นอยู่กับขอบริมแห่งการเพาะปลูก คือต่ำลงเมื่อมันต่ำลง และสูงขึ้นเมื่อมันสูงขึ้น

ในคำกล่าวที่ใช้กันในปัจจุบันนั้น กฎเกี่ยวกับวิภาคกรรมไม่มีศูนย์กลางร่วมกัน ไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
กฎเหล่านี้มิใช่เป็นส่วนแยกที่มีสหสัมพันธ์กันภายในสิ่งรวมอันหนึ่ง (a whole)
แต่เป็นเครื่องวัดที่มีคุณสมบัติต่าง ๆ กัน ในคำกล่าวที่เราให้ไว้
กฎเหล่านี้เกิดขึ้นมาจากจุดเดียวกัน สนับสนุนและเสริมเติมซึ่งกันและกัน
และเป็นส่วนแยกที่มีสหสัมพันธ์กันอยู่ในสิ่งเต็มสิ่งหนึ่ง (a complete whole).

บทที่ 8

ปัญหาในส่วนที่เป็นภาวะสถิตได้รับการอธิบายแล้ว

(The Statics of the Problem thus Explained)

บัดนี้เราก็ได้รับทฤษฎีเกี่ยวกับการวิภาคเศรษฐทรัพย์ที่แจ่มชัด ง่ายและสอดคล้องกันแล้ว ซึ่งเข้ากันกับหลักการแรก ๆ (first principles) และข้อเท็จจริงที่มีอยู่ และซึ่งถ้าเป็นที่เข้าใจแล้วก็จะยกตัวเองขึ้นมาในฐานะเป็นทฤษฎีที่แจ่มชัดในตัวเอง

ก่อนที่จะพิจารณารายละเอียดของทฤษฎีนี้ ข้าพเจ้าจำเป็นจะต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งถึงความไม่เพียงพอของทฤษฎีปัจจุบัน เพราะว่าในด้านความคิด คนเราส่วนใหญ่ก็คอยแต่จะตามผู้นำของตนไปเช่นเดียวกับในด้านการกระทำเหมือนกัน และทฤษฎีว่าด้วยค่าแรง ซึ่งนอกจากจะได้รับการสนับสนุนจากบรรดาผู้มีชื่อเสียงที่สุดแล้ว ยังฝังรากอย่างมั่นคงอยู่ในความคิดเห็นและอุปาทานโดยทั่วไปอีกด้วยนั้น ก็จะป้องกันทฤษฎีอื่น ๆ ทั้งสิ้นมิให้ได้รับแม้แต่การพิจารณา ทั้งนี้จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าทฤษฎีเดิมไม่มีเหตุผลเพียงพอ นับว่าเป็นเช่นเดียวกับทฤษฎีที่ว่าโลกเป็นศูนย์กลางของสากลจักรวาลซึ่งได้ป้องกันมิให้มีการพิจารณาทฤษฎีที่ว่าโลกหมุนรอบแกนตัวเองและโคจรรอบดวงอาทิตย์ จนกระทั่งมีการแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่าไม่สามารถจะอธิบายความเคลื่อนไหวปรากฏ (apparent movements) ของวัตถุท้องฟ้าให้สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่าโลกอยู่นิ่งกับที่ได้แล้วนั่นแหละ

โดยแท้จริงแล้วมีสิ่งที่คล้ายคลึงกันอย่างน่าสังเกตระหว่างวิชาเศรษฐศาสตร์ดังที่สอนกันอยู่ในปัจจุบันกับวิชาดาราศาสตร์ดังที่สอนกันก่อนที่จะยอมรับทฤษฎีของ Copernicus อุปกรณ์ที่วิชาเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันใช้เพื่อพยายามอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมซึ่งกำลังผลัก

ดันตนเองออกมาให้เป็นที่สนใจแก่โลกอารยะในขณะนี้นั้นพอจะเทียบเคียงได้กับระบบวัฏจักรอันสลับซับซ้อนที่ผู้คงแก่เรียนสร้างขึ้นเพื่อที่จะอธิบายปรากฏการณ์บน

ท้องฟ้าให้สอดคล้องกับหลักคำสอนของผู้ทรงคุณวุฒิในวงการและความคิดเห็นและอุปาทานหยาบ ๆ ของผู้ที่ไม่มีความรู้
และการสังเกตซึ่งแสดงว่าทฤษฎีวัฏจักรอันสลับซับซ้อนนี้ไม่สามารถจะอธิบายปรากฏการณ์ทั้งสิ้นบนท้องฟ้าได้ได้เปิดทางให้มีการพิจารณาทฤษฎีที่ง่ายกว่าซึ่งเข้าแทนที่ฉันใด
ฉันนั้นการตระหนักถึงความไม่เพียงพอของทฤษฎีปัจจุบันในการที่จะอธิบายถึงปรากฏการณ์ทางสังคมก็จะเปิดทางให้มีการพิจารณาทฤษฎีที่จะทำให้วิชาเศรษฐ-
ศาสตร์มีความง่ายและสอดคล้องกันเช่นเดียวกับที่ทฤษฎีของโคเปอร์นิคัสมีต่อวิชาดารา-ศาสตร์
แต่เมื่อถึงจุดนี้ความคล้ายคลึงกันก็สิ้นไป ความคิดที่ว่า
“โลกซึ่งอยู่ตรึงติดแน่นกับที่”
ควรจะเหวี่ยงไปในอวกาศด้วยความเร็วที่คิดไม่ถึงนั้นนับว่าตรงกันข้ามกับความเข้าใจในชั้นแรกของมนุษย์ในทุกสภาพทุกสถานการณ์
แต่สัจจะซึ่งข้าพเจ้าปรารถนาจะให้เป็นที่เข้าใจแจ่มชัดนั้นมนุษย์เรารู้สึกอยู่แล้วตามธรรมชาติและเป็นที่ตระหนักกันดีในระยะแรกเริ่มของหมู่ชนทุกหมู่
เพียงแต่ถูกบดบังเสียด้วยความซับซ้อนของสภาพอารยะ ความวิปริตปรวน
แปรเนื่องจากการเห็นแต่แก่ประโยชน์ส่วนตน
และแนวทางที่ผิดซึ่งผู้คงแก่เรียนยึดถือเพราะคาดคิดผิดไป
เพื่อที่จะได้ตระหนักถึงข้อนี้เราก็เพียงแต่ต้องหวนกลับมาหาหลักการแรก ๆ (first principles) ใหม่และใส่ใจกับความเข้าใจง่าย ๆ เท่านั้น
ไม่มีอะไรจะแจ่มชัดยิ่งไปกว่าข้อความที่ว่าการที่ค่าแรงไม่สูงขึ้นตามไปกับความสามารถในการผลิตซึ่งเพิ่มขึ้นนั้นเป็นเพราะ

ว่าค่าเช่าได้เพิ่มขึ้น

สามสิ่งรวมกันเพื่อการผลิต – แรงงาน ทุน และที่ดิน

สามฝ่ายแบ่งเอาผลิตผลไป – กรรมกร เจ้าของทุน และเจ้าของที่ดิน

ถ้าเมื่อการผลิตเพิ่มขึ้นแล้ว

กรรมกรมิได้รับส่วนแบ่งมากขึ้นและเจ้าของทุนก็มิได้รับมากขึ้น

ก็จะต้องได้ข้ออนุมานออกมาว่าเจ้าของที่ดินเป็นผู้เก็บเกี่ยวเอาผลิตผลที่เพิ่มขึ้นไปเสียทั้งหมด

และข้อเท็จจริงก็ตรงกันกับข้ออนุมาน

ถึงแม้ว่าค่าแรงและดอกเบี้ยจะมิได้เพิ่มขึ้นในเมื่อมีความก้าวหน้าทางวัตถุออกไปเรื่อย ๆ แต่สิ่งที่มากับความก้าวหน้าทางวัตถุ

เสมอไปไม่เปลี่ยนแปลงและเป็นเครื่องหมายแห่งความก้าวหน้าทางวัตถุก็คือค่าเช่าที่เพิ่มขึ้น – การที่ที่ดินมีราคาสูงขึ้น

การที่ค่าเช่าเพิ่มขึ้นเป็นเหตุผลที่อธิบายว่าทำไมค่าแรงและดอกเบี้ยจึงไม่เพิ่มขึ้น สาเหตุซึ่งเอื้ออำนวยให้แก่ผู้ถือครองที่ดินก็คือสาเหตุซึ่งปฏิเสธแก่กรรมกรและเจ้าของทุน การที่ค่าแรงและดอกเบี้ยในประเทศใหม่ ๆ สูงกว่าในประเทศเก่า ๆ มิใช่เป็นเพราะธรรม-ชาติให้ผลตอบแทนแก่แรงงานและทุนมากกว่าดังที่นักเศรษฐศาสตร์มาตรฐานกล่าว แต่เป็นเพราะที่ดินมีราคาถูกกว่า และดังนั้น เมื่อค่าเช่าเป็นผลตอบแทนในอัตราส่วนที่น้อย แรงงานและทุนก็สามารถที่จะรับสิ่งที่ธรรมชาติตอบแทนให้เป็นส่วนของตนเองได้มากขึ้น สิ่งที่กำหนดว่าจะได้ปริมาณเท่าใดมาแบ่งกันเป็นค่าแรงกับดอกเบี้ยนั้นมิใช่เป็นผลิตผลรวม แต่เป็นผลิตผลสุทธิหลังจากที่ได้ดึงเอาค่าเช่าออกไปแล้ว

ดังนั้นอัตราค่าแรงและดอกเบี้ยทุกแห่งจึงมิได้ถูกกำหนดด้วยผลิตภาพของแรงงานมากเท่ากับที่ถูกกำหนดด้วยราคาที่ดิน ทุกแห่งที่ราคาที่ดินต่ำ ค่าแรงและดอกเบี้ยย่อมสูง ทุกแห่งที่ที่ดินมีราคาสูง ค่าแรงและดอกเบี้ยก็ต่ำ

ถ้าผลิตกรรมยังคงอยู่ในขั้นง่าย ๆ

ซึ่งใช้แรงงานทั้งสิ้นกระทำต่อที่ดินโดยตรงและมีการจ่ายผลิตผลของมันเองเป็นค่าแรง

เราก็จะยังคงมองเห็นข้อเท็จจริงที่ว่าเมื่อเจ้าของที่ดินเอาผลิตผลส่วนใหญ่ไป
กรรมกรก็จะต้องทนยอมรับผลิตผลเป็นส่วนน้อย

แต่ความซับซ้อนของผลิตกรรมในสภาพอารยะซึ่งเป็นปริวรรตกรรมเสียเป็นส่วนใหญ่และต้องใช้แรงงานมากมายกระทำต่อวัสดุภายหลังที่วัสดุเหล่านั้นถูกแยกออกมาจากพื้นดินแล้ว ถึงแม้ว่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแก่ผู้ที่มิได้คิด
ก็มิได้เปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงที่ว่าผลิตกรรมทั้งสิ้นยังคงเป็นการร่วมกันของปัจจัย 2 ประการ
คือที่ดินกับแรงงาน และค่าเช่า (ส่วนแบ่งสำหรับผู้ถือครองที่ดิน)
จะเพิ่มขึ้นไม่ได้ยกเว้นแต่ว่าจะลดค่าแรง (ส่วนแบ่งสำหรับกรรมกร) และดอกเบี้ย
(ส่วนแบ่งสำหรับทุน) ลง ในองค์การอุตสาหกรรมในรูปง่าย ๆ
ส่วนของพืชผลซึ่งเจ้าของไร่นารับเอาไปเป็นค่าเช่าเมื่อสิ้นฤดูเก็บเกี่ยวย่อมลดปริมาณที่เหลือเป็นค่า

แรงและดอกเบี้ยแก่กสิกรฉันใด
ฉันนั้นค่าเช่าที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองประดิษฐกรรมหรือเมืองพาณิชย์ก็ย่อมลดปริมาณซึ่งจะนำมาแบ่งกันเป็นค่าแรงและดอกเบี้ยระหว่างกรรมกรกับทุนซึ่งใช้ในการผลิตและการแลกเปลี่ยนเศรษฐทรัพย์ ณ ที่นั้นลง

กล่าวสั้น ๆ
ถ้าราคาที่ดินขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะยึดถือเอาเศรษฐทรัพย์ที่แรงงานผลิตขึ้นได้ด้วยความเป็นเจ้าของที่ดินนั้นโดยสิ้นเชิงแล้ว การเพิ่มขึ้นของราคาที่ดินก็ย่อมทำให้ค่าแรงลดลงเสมอ
และดังนั้นการที่พลังการผลิตซึ่งเพิ่มขึ้นมิได้เพิ่มค่าแรงขึ้นด้วยจึงเป็นเพราะว่ามันไปเพิ่มราคาที่ดินเสีย ค่าเช่ากลืนเอาส่วนที่เพิ่มขึ้นไปเสียสิ้น ความยากเข็ญจึงเกิดเคียงข้างไปกับความก้าวหน้า

เราไม่จำเป็นจะต้องอ้างอิงข้อเท็จจริงแต่ประการใด
ข้อเท็จจริงเหล่านี้จะแสดงตัวแก่ท่านผู้อ่านเอง
ข้อเท็จจริงโดยทั่วไปซึ่งสังเกตได้ทุกหนทุกแห่งก็คือเมื่อราคาที่ดินสูงขึ้น
ความแตกต่างในระหว่างความมั่งมีกับความขาดแคลนก็จะปรากฏขึ้นด้วย
ข้อเท็จจริงอันเป็นสากลก็คือในที่ซึ่งที่ดินมีราคาแพงที่สุด
อารยธรรมก็จะแสดงความฟุ่มเฟือยหรูหราอย่างที่สุดเคียงข้างกับความยากไร้อย่างน่าสังเวชที่สุด
ถ้าต้องการจะเห็นมนุษยชาติในสภาพที่เสื่อมทรามที่สุด อนาถาที่สุดและไร้ความหวังที่สุด
ท่านจะต้องไม่ไปยังท้องทุ่งที่ไม่มีรั้วกั้นและกระท่อมที่ทำด้วยซุงในบริเวณซึ่งเพิ่งถากถางใหม่ ๆ
ในป่าทึบซึ่งคนเรากำลังเริ่มต่อสู้กับธรรมชาติอย่างโดดเดี่ยวและที่ดินยังไม่มีราคาแต่อย่างใด
แต่จะต้องไปยังเมืองใหญ่ซึ่งการเป็นเจ้าของที่ดินเพียงเล็กน้อยก็นับเป็นโชคลาภมหาศาล.